90STE JAARGANG NO 35 — ZATERDAG 10 FEBRUARI 1973

Amigoe di Curacao

DAGBLAD VOOR DE NEDERLANDSE ANTILLEN

HOOFDREDACTEUR–DIREKTEUR: NORBERT HENDRIKSE

UITGEVER: UITGEVERIJ AMIGOE N.V.
DRUKKER: N.V. PAULUSDRUKKERIJ
KANTOOR: CONSCIENTIESTEEG 27 – 29 - Telefoon: 24360

Abonnementsprijs f. 5 per maand
(met Panorama) f. 7 per maand
Losse nummers dertig cent

Giro: 440000
Klachten bezorging: 16 – 18 uur (tel.: 24361)

Levensmiddelenprijzen schieten omhoog

STAKINGEN BREIDEN ZICH UIT

Barricades in Paramaribo

PREMIER SEDNEY
.....geen contact met stakers.....

PARAMARIBO – In Paramaribo was het gisteren rond het middaguur zeer onrustig. In het centrum baricceerden stakers en betogers de wegen. In andere wijken gooiden groepen demonstranten rommel op de rijweg om het verkeer tegen te houden. Een groep stakers bezette korte tijd het radiostation Apintie. Daarna trokken zij naar het radiostation van de overheid S.R.S., dat zij met stenen bekogelden. De politie verrichtte enige arestaties. Inmiddels de Surinaamse huisvrouwen de gevolgen van de staking te ondervinden. De levensmiddelen worden steeds duurder. De stakingsbeleiders hebben een lijst opgesteld van prijzen waaraan de winkeliers zich moeten houden. De rector van het lyceum in Paramaribo, de heer Campagne, heeft namens de stakers een brief naar de Surinaamse regering gestuurd, waarin hij eist, dat de prijzen in de supermarkten vandaag met dertig procent worden verlaagd.

Bij de haven van Paramaribo werden goederen, die vorige week waren gelost uit zeeschepen, uit de loodsen gehaald en gedistribueerd.

Vóór de douanestaking had men zowel mogelijk schepen gelost. Nu er door de havenstaking geen aanvoer meer is, is men ertoe overgegaan deze voorraden aan te spreken. Dit tot grote tevredenheid van de huisvrouwen daar aardappels en enkele erwtensoorten in sommige winkels niet meer verkrijgbaar zijn.

De stakingen in Suriname breiden zich uit. Ook bij grote bedrijven als Bruynzeel en de bauxietmaatschappij Suralco hebben de werknemers het werk neergelegd, of kondigden aan, dit vrijdagnacht te doen.

De acht à negenhonderd werknemers bij Bruynzeel hebben, uitgezonderd het kantoorpersoneel, vrijdagmorgen het werk neergelegd. Verder werden stakers genoteerd bij de verschillende bankinstellingen, hoewel de stakingspercentages daar niet hoog zouden liggen. Ook bij de bedrijven Reli (stalen meubelen en wegenbouw) en Alginko (installatiebedrijf) wordt gestaakt. Volgens niet bevestigde berichten is bij de ongeregeldheden gisteren in de Surinaamse hoofdstad de schrijver Robin Ravales (Dobru) gewond geraakt. Hij is secretaris van de vakbond C 47 van mr. Bruma. Verder wordt gemeld dat Leo Ferrier, een zoon van de gouverneur, donderdag de leiding had van de groep betogers die de Algemene Bank Nederland in Paramaribo bezette.

Regering zwijgt

Desgevraagd werd in regeringskringen gezegd dat er voorlopig geen regeringsverklaring te verwachten is. De regering meent dat zij de toestand meester is en dat iedere actie en/of verklaring harerzijds een averechtse uitwerking kan hebben. De regering is ervan overtuigd dat de acties die thans plaats vinden tegen haar gericht zijn, en in feite niets meer met vakbondseisen te maken hebben. „Het enige dat zij willen is dat de regering naar huis gaat," aldus een officiele woordvoerder.

Er zijn enkele bemiddelingspogingen aan de gang om te pogen weer contact tussen de regering en de vakbonden op gang te brengen. Over enig resultaat valt geen voorspelling te doen. Hoewel de regering met de fractieleiders dagelijks bijeenkomt om de gang van zaken te bespreken is er na het spoedberaad van woensdag, toen enkele ministeries werden bezet, geen speciaal beraad meer geweest.

Er zijn nu in totaal een 50-tal arrestaties verricht. Bij de arrestanten bevinden zich geen vakbondsleiders of politieke figuren.

In Paramaribo is geen avondklok of drankverbod ingesteld. Veel winkels, bars en restaurants zijn normaal geopend. Bij de Surinaamse televisie staakt ongeveer 50 procent van het aantal werknemers. Het aantal werkwilligen is echter groot genoeg om het station in de lucht te houden.

Premier Biesheuvel:

Antilliaan kan gouverneur zijn

DEN HAAG. —Voor de vertegenwoordiging van de regering van het Koninkrijk op de Nederlandse Antillen maakt het geen verschil, of de gouverneur een Antilliaans of de gouverneur een Antilliaan der is.

Dit antwoordt minister-president Biesheuvel op schriftelijke vragen van het Tweede-Kamerlid De Gaay Fortman (PPR), volgens wie het ontbreken van een eigen vertegenwoordiger op de Nederlandse Antillen de regering zou belemmeren in het verkrijgen van inzicht in de Antilliaanse politiek. De huidige gouverneur is een Antilliaan.

Minister-president Biesheuvel merkt op, dat de gouverneur waakt over het algemeen belang van het Koninkrijk. Wanneer het bestuur in de Ned. Antillen ondeugdelijk zou zijn, zal hij de koninkrijksregering onverwijld inlichten. De regering is niet van mening dat haar informatievoorziening verbetering behoeft.

Kissinger naar Hanoi

VIENTIANE. – Nixons adviseur dr Henry Kissinger is vanmorgen uit de hoofdstad van Laos, Vientiane, vertrokken naar Hanoi. Voor zijn vertrek verklaarde hij dat president Nixon „hoopt dat dit bezoek het begin zal betekenen van geheel nieuwe betrekkingen tussen de Ver. Staten en Noord-Vietnam en een tijdperk van vrede voor alle volkeren van Indochina zal inluiden".

Secretaris van Caldera op Curacao

WILLEMSTAD. – De secretaris van president dr. Rafael Caldera van Venezuela, de heer Pedro Perez Perraza komt vanmiddag met het LAV-vlucht uit Caracas aan om de onthulling van het standbeeld van mr. dr. M. F. da Costa Goméz bij te wonen. De heer Perraza vertegenwoordigt de Venezolaanse president die door de Stichting Standbeeld is uitgenodigd voor de plechtigheid.

President zwicht voor militairen in Uruguay

Omstreden minister tot aftreden gedwongen

MONTEVIDEO – President Juan Bordaberry van Uruguay heeft het ontslag van de minister van Defensie, Antonio Francese, aanvaard. Eerder op de dag hadden de elf ministers collectief hun ontslag ingediend om de president de vrije hand te geven in het conflict met het leger. De bevelhebbers van land- en luchtmacht hadden het ontslag geëist van de woensdag benoemde 73-jarige gepensioneerde generaal Francese tot minister van Defensie.

De marine heeft zich uit het havengebied en het centrum van de hoofdstad teruggetrokken op bevel van president Bordaberry. Dit is in goedingelichte kringen in Montevideo vernomen. De president zou hiermee een verzoenend gebaar jegens de legerleiders hebben willen maken. De marinebevelhebbers hadden aanvankelijk geweigerd het bevel van Bordaberry op te volgen, verbolgen als zij waren over de houding van de president, voor wie zij, zoals zij donderdag verklaarden, bereid waren „tot het uiterste" te gaan.

Nieuwe eisen

Na het door hen verlangde ontslag van de minister van Defensie hebben de bevelhebbers van land- en luchtmacht president Bordaberry via de radio en televisie nieuwe eisen gesteld. Zij willen ingrijpende wijzigingen op politiek en economisch gebied die zich moeten voltrekken onder toezicht van de strijdkrachten. De belangrijkste eisen zijn: herverdeling van de grond, beter openbaar toezicht op de produktiemiddelen, deelneming van de arbeiders aan het bestuur van de ondernemingen, herverdeling van het nationale inkomen, strijd tegen de monopolies, herziening van het ... stelsel, vergroting van de uitvoer en bestrijding van de corruptie. Drie vertegenwoordigers van president Bordaberry hebben een onderhoud met de leiders van de rebellen gehad om te pogen het geschil te regelen.

De omstreden 73-jarige gepensioneerde generaal Francese was woensdag pas benoemd door president Bordaberry, als opvolger van de jurist Armando Malet. Deze trad af nadat parlementsleden de legerleiding hadden beschuldigd van het voorbereiden van een staatsgreep. Tijdens het steeds scherper wordende conflict tussen regering en leger heeft Uruguay in vier maanden tijd drie ministers van Defensie zien vertrekken. De benoeming van Francese zou van de strijdkrachten een „werktuig van politieke en economische belangen" maken, zo verklaarden de opperbevelhebbers van landmacht en luchtmacht in een communiqué waarin ze lieten weten de orders van generaal Francese te zullen negeren. Onder een vroeger ministerschap van Francese bloeide de organisatie van ondermijnende activiteit (door Tupamaro-guerrillastrijders), aldus het opperbevel.

President Bordaberry, een rechtse pditicus en rijke landeigenaar, werd in maart vorig jaar tot president gekozen. Hij beloofde toen plechtig, dat hij de stedelijke guerrilla van de Tupamaros uit zou roeien. Daartoe gaf hij het leger verstrekkende volmachten en duizenden mensen belandden op grond van uitzonderingswetten in de gevangenis. Maar terwijl de campagne tegen de Tupamaros succesvol leek te verlopen ontstond er onrust over inmenging van militairen in de politiek. De strijdkrachten beschuldigden politici openlijk van corruptie en om die beweringen te staven gebruikten ze inlichtingen die van gevangen genomen Tupamaros waren verkregen.

Surinamers protesteren in Amsterdam

AMSTERDAM ... organisaties hebben vrijdagavond een bijeenkomst in Krasnapolsky in Amsterdam belegd als steunactie aan de staking in Suriname. Hugo Kooks, voorzitter van de vereniging Ons Suriname vergeleek de toestand in Suriname nu met die van veertig jaar geleden toen arbeiders naar het parket in Paramaribo trokken om er de vrijlating van Anton de Kom te eisen. Dat was op 7 februari 1933. De politie kreeg toen opdracht op de demonstranten te schieten. „Ook nu weet de politie niet meer te doen dan op arbeiders die hun recht eisen te schieten", aldus Kooks. Kooks verwees naar uitlatingen van regeringszijde als zou de staking door linkse elementen van buiten Suriname zijn aangestoken. „Men probeert nu al de Nederlanders aan het idee te wennen dat wat in Suriname gebeurt niet uit de ideeën van de Surinamers zelf komt. De Nederlanders worden klaargemaakt voor een militair ingrijpen. Wij moeten de tactische tegenstellingen tussen de Surinamers bewegingen in Nederland nu laten vallen en ons ervoor inzetten dat voorkomen wordt dat een regering in Suriname met militair geweld aan de macht wordt gehouden die niet het vertrouwen van het volk heeft", aldus Kooks.

Gewonden in KLM-DC bij duik in luchtzak

WILLEMSTAD — Een DC-8 van de K.L.M. op de vlucht KL-982 New York-Aruba raakte gisteren in een luchtzak tussen 12.30 u en 13.30 u. Aan boord vermoedde men tengevolge van de plotselinge duik bij een vrouwelijke passagier een heupfractuur, terwijl een achttal andere passagiers schaafwonden e.d. opliepen. Men gaf er de voorkeur aan om de gewonden op Curacao te laten verplegen (vermoedelijk vanwege de ruimere ziekenhuisfaciliteiten en de aanwezigheid van een K.L.M.-arts). Het vrouwelijke passagier-slachtoffer is inderdaad voor een heupfractuur opgenomen in het ziekenhuis te Willemstad waar ook de andere passagiers medische hulp verkregen. Het toestel is inmiddels vertrokken met achterlating van het slachtoffer, haar echtgenoot en dochter.

MOSKOU. — De Russische geheime politie (KGB) heeft huiszoeking verricht in de flat van het echtpaar Amalrik in Moskou. Mevrouw Gjoezel Amalrik moest voor ondervraging naar het bureau van de veiligheidspolitie. Dit hebben vrienden van het echtpaar vrijdag in Moskou meegedeeld.

QUITO — President Rafael Caldera van Venezuela, op tournee naar zes Zuidamerikaanse landen (een bezoek aan Uruguay werd afgezegd in verband met de politieke crisis die daar heerst), wil gestalte geven aan zijn streven naar "politieke eenheid ondanks ideologische verscheidenheid" op het Zuidamerikaanse vasteland. Caldera's reis voert hem zowel naar rechts als links georiënteerde landen zoals het onder militair bewind staande Argentinië en het marxistisch-gerichte bewind in Chili. Om zijn eenheidsideaal verder uit te bouwen zou Caldera van plan zijn het zgn. Andespact tijdens deze tournee te ondertekenen. Het is overigens niet ongemerkt voorbijgegaan, dat de Venezolaanse president Brazilie op zijn rondreis links gaat liggen. Venezuela is het namelijk niet eens met de leidende rol, die Amerika aan Brazilië in Zuid-Amerika heeft toebedacht.— Op de foto: Caldera neemt in Quito, Ecuador, een onderscheiding in ontvangst van zijn Ecuadoriaanse ambtgenoot.

Spoedoverleg in Parijs over wankele geldmarkt

PARIJS. – De Westduitse, Franse en Engelse ministers van Financiën, Schmidt, Giscard d'Estaing en Barber, zijn vrijdagavond in Parijs begonnen met een monetair spoedoverleg. De besprekingen dragen een algemeen karakter en worden gehouden op voorstel van West-Duitsland. Het verloop van de besprekingen wordt geheim gehouden tot na het sluiten van de wisselmarkten in Europa. Of de ministers ook vandaag bijeenkomen is nog niet bekend. In een Westduitse verklaring werd gezegd dat de ministers een gezamenlijke Europese oplossing hopen te bereiken zonder een verandering in de pariteit van de Mark.

Minister Schmidt is tegen het zweven of revalueren van de Mark alsmede tegen een splitsing van de Westduitse deviezenmarkt. Ook werd bekendgemaakt dat bondskanselier Willy Brandt nauw in contact staat met de regeringshoofden van de Verenigde Staten, Frankrijk en Engeland over de reusachtige dollarstroom naar West-Duitsland. Op de wisselmarkt van Tokio was er vrijdag opnieuw een groot aanbod van dollars.

Communisten achter onrust in Suriname?

DEN HAAG – „Premier Sedney heeft me gisteravond telefonisch nog uitdrukkelijk verzekerd, dat 90 procent van de bevolking achter de regering staat. Het is een handjevol communistisch-anarchistische elementen, dat de moeilijkheden veroorzaakt. Als het nodig is zal de regering-Sedney niet aarzelen harder op te treden." Dat zei volgens een bericht in De Volkskrant van vandaag, de gevolmachtigd minister van Suriname in Den Haag dr Polanen over de chaotische ontwikkeling in zijn land.

Hij zei dat de regering-Sedney niet opnieuw in onderhandeling zal treden met de vakbonden. „Bovendien trekken regering en bedrijfsleven een lijn: geen arbeid, dan ook geen betaling. Nu cao's zijn opengebroken, waar de bonden zich eerst zo geweldig sterk voor hadden gemaakt, nu de uitspraak van een onafhankelijk rechter genegeerd wordt, blijft er voor de regering niet anders over dan de harde lijn te volgen als dat nodig is" (aldus minister Polanen in De Volkskrant.

De Volkskrant laat dr Polanen verder aan het woord: „De stakingsactie en de onrust zijn aangewakkerd door communistische elementen. Ik denk aan vakbondsleider Henk Herrenberg. Die heeft in Algiers en vermoedelijk op Cuba een opleiding gehad in dit soort werk. Neem Rudie Kross, ook een man die bij tal van communistische bijeenkomsten in het buitenland is gesignaleerd."

Dr Polanen vindt het, aldus De Volkskrant, een kwalijke zaak, dat de vakbeweging in Nederland zich met de toestand in Suriname inlaat. „Het lijkt mij bemoeienis met een binnenlandse aangelegenheid van een rijksdeel. Ik zal contact opnemen met het overleg-orgaan van de vakbeweging hier om ons standpunt toe te lichten," aldus Polanen. De minister omtkent, dat hij of premier Sedney de Nederlandse regering om bijstand van de Nederlandse troepenmacht zou hebben gevraagd. Hij geeft wel toe, dat over de mogelijkheden is gepraat als de noodzaak van militaire assistentie in overweging zou moeten worden genomen. „Tot op dit ogenblik heeft onze regering de zaak echter volledig in de hand," zo besluit dr Polanen.

AGENDA CURACAO

Losse nummers van de AMIGOE Di CURACAO zijn dagelijks verkrijgbaar bij het kantoor van de Amigoe, Consciëntiesteeg 27-29 en verder bij: La Bonanza, Breedestraat (O); Chu, Breedestraat 168; Sandy Store, naast Botica Coromoto, Breedestraat (O); Van der Dijs, Charlottestraat 6; Discoteca Brion, De Rouvilleweg; Holiday Inn, Arthur Frommer-hotel; April Bar, Piscaderaweg; Shon Ma Center, Weg naar Welgelegen; Ana, Schottegatweg-west 80; Barberia Kort, Schottegatweg-noord 395; La Verdad, F. D. Rooseveltweg 143; Estrella de la Mañana, W. Churchillweg 55; La Libanesa, Winston Churchillweg 56; La Campana, Bermudaweg 29; Wolf, Rio Canarioweg 22; Toko Fruteria Natalie, Mahumaweg 49; La Buena Fé, Rancho; Tax Free Shop Airport; hotel Curaçao Intercontinental; El Chico, Kerkstraat 22; Alex, De Ruyterplein; El Dorado, Pietermaaiweg; Cas di Pueblo, Penstraat; „Mi Ideal", Berg Altena 98; Mensing Strada; Boekhandel Eddine, Schottegatweg-oost 185; Toko Zuikertuintje; Jansen, Santa Rosaweg 103.

WEEKEINDE–DIENST EILANDSGENEESKUNDIGEN VAN 10 februari 1973 van 14.00 uur - 12 februari 1973 om 06.00 uur.

STADS– EN 2DE DISTRIKT OOST: dokter W.I. Lutchman, Spreekkamer Montagne, Montagne Rey 89, tel.: 38821;

STADS– EN 2DE DISTRIKT WEST: dokter G.F. Lubliek, Schonegevelstraat 2, tel.: 81126;

IN HET 3DE DISTRIKT: dokter I.R.A. Asjes, Dokterswoning Soto, tel.: 88090.

WEEKEINDEDIENSTEN PARTICULIERE HUISARTSEN 10 en 11 febr. '73: UITSLUITEND voor de patiënten van dokter Boomgaart en dokter Johannes: dokter Gorsira, Andromedaweg 4, tel.: 36204; UITSLUITEND voor de patiënten van dokter Berends, dokter Boekhoudt, dokter Herlaar, dokter A.E. Hermands, dokter de Vries: dokter Senden, W.I. Compagniestraat 2, tel.: 25121.

VERLOF BEGRAFENIS:

3 FEBRUARI: dhr E.F. de Camps, Mahumaweg 35; 4 FEBRUARI: dhr A.H. de Windt, Erosweg 59A.

BOTICA'S (nachtdienst):

ZAT.: OTRABANDA: Curacao, tel.: 23575; PUNDA: Bolivar, tel.: 13929.

ZON.: OTRABANDA: Coromoto, tel.: 23241; PUNDA: del Pueblo, tel.: 12444.

POMPSTATIONS

OPENINGSTIJDEN VAN 08.00-15.30:

Winkel - Hendrikpein; Isa - Salinja; de Lanoi - Santa Rosa; Maduro - Biesheuvel; Cratsz - Cas Chiquito; Scheidelaar - Mundo Nobo; Coop. Transport - Colon.

ZATERDAG

BIOSCOPEN

ROXY: 19.00-21.00 Shaft's big score; WEST–END: 19.00-21.00 Screaming target; 23.30 King Kong escapes; CINELANDIA: 19.00-21.00 36 hours in hell; 24.00 Angels die hard; DRIVE–IN: 19.00 The nutty professor; 21.00 My dear killer; 24.00 Sex and life; CINE–RIO: 20.00 For flies on grey velvet.

CINE–TRUCK:

Zaterdagavond te Sta. Rosa, zondagavond te Tera Corra en maandagavond te Soto.

DIVERSEN

AA–GROEP: 20.00 bijeenkomst - tweede verdieping C.C.C., Scharlooweg 1-1A

ZONDAG

BIOSCOPEN

ROXY: 19.00 Scandalous John; 21.00 Shaft's big score; WEST–END: 10.30-20.30 Screaming target; 17.00 Around the woold in 80 days; CINELANDIA: 19.00 Hombre; 21.00 36 hours in hell; DRIVE–IN: 19.00 The nutty professor; 21.00 My dear killer; CINE–RIO: 19.00 Batman; 21.00 Blacula

DIVERSEN

GROT VAN HATO: 09.00-12.00 en 15.00-18.00 open voor publiek.

CURACAOSE ZUURSTOFFENFABRIEK: 08.00-11.00 open voor het vullen van aqualongen.

VOZ DI C.F.W.: 09.30 via Radio-Hoyer.

ONTHULLING: 17.00 Standbeeld mr. dr. M.F. da Costa Gomez - Gomezplein.

TENTOONSTELLING: Shell-schilderijen - hal hoofdkantoor.

SWRC: Schietwedstr. - Copa Amistad.

SPORT

CTRO DEPT. MAHUMA: alg. vergadering - clublokaal.

PARACLUB: 09.00 oefeningen - terrein San Pedro.

SCHAAKCURSUS: 14.30-17.30 voor jeugdigen - technisch college Sint Paulus.

JEUGDHOCKEY: 15.00 Chuchubis vs Bleuchis - R en B;

HOCKEY: 16.15 Marine vs CSC - heren - CSC

VOETBAL' 16.15 Dept. Cali vs W'stad - W'stadterrein

JOHNNIE WALKERTOERNOOI: 15.00 W'stad 4 vs MLD 2 - C.kl. - W'stad; MSV 3 vs Suvek - C.kl. - MSV; 16.15 Parera I vs MSV I - A.kl. - MSV; Omega vs Quick '60 I - A.kl. - Suvek;

SPORTCLUB COLO–COLO: 10.00-19.30 sporttoernooi - softball en voetbal - terrein Casa Grandi, Montagne.

BASEBALL

COPA ROTATIVO OY SPROCK: 10.00 Wild Cats vs Gr. Kwartier Stars - A.kl.: 14.30 Bridgestone vs Cement Coro - B.kl.. - stadion Suffisant.

MAANDAG

DIVERSEN

BIBLIOBUS

TE GROOT KWARTIER: 09.00-09.45 Pauluscollege; 09.45-10.30 Berg Carmelcollege; 10.30-11.15 St. Theresiaschool; 11.25-12.00 Bonifacioschool.

LUCHTPOSTSLUITING: 09.30 voor New York en Europa - postkantoor; 11.00 voor New York en Europa - hulppostkantoor Plesmanluchthaven. (Sluiting van aangetekende stukken één uur vóór postsluiting).

MOBIELE BANK: 09.30-10.30 te San Willibrordo (vóór gouv.-kantoor); 11.00-12.00 te Santa Cruz/Flip (landhuis Santa Cruz); 14.00-16.00 te Soto (vóór gouv.-kantoor of school).

OPENBARE LEESZAAL EN BIBLIOTHEEK

CENTRALE BIBLIOTHEEK (Van Walbeeckplain 13): van maandag tot en met vrijdag openingstijden: van 10.00 tot 12.00 en van 13.30 tot 20.00.

JEUGDBIBLIOTHEEK (Vans Walbeeckplein 6): van maandag tot en met vrijdag openingstijden: van 10.00 tot 12.00 en van 13.30 tot 18.00

WETENSCHAPPELIJK BIBLIOTHEEK: openingstijden: maandag, dinsdag en woensdag van 09.00 tot 12.00 en van 14.00 tot 20.00; donderdag en vrijdag van 09.00 tot 12.00 en van 14.00 tot 18.00

CATECHISATIE

TAMARIJN: 17.30-18.15 (twaalf tot veertien jaar); 18.15-19.00 (vijftien jaar en ouder).

EBENEZER CHURCH: 17.00-18.00 verteluurtje - voor kinderen tot twaalf jaar.

GROT VAN HATO: 09.00-21.00 en 15.00-18.00 open voor publiek.

FAMIA PLANEA

BITTERSTRAAT: 14.00-16.00 (dagelijks); 09.00-11.00 (dinsdag en donderdag). KAS CHIKITU: 13.30-15.30 (woensdag). BARBER: 09.00-11.00 (donderdag).

JEUGDCENTRUM DIVI–DIVI: 15.30-17.30 huiswerkcursus - vanaf tien jaar; 16.30-17.30 bibliotheek - alle leeftijden; 15.30-19.00 tafeltennis - beginners; 20.00-22.00 woman's league - (besloten).

Voorlichtingsbrochure onderwijzend personeel

PHILIPSBURG – De vereniging voor onderwijzend personeel heeft een zeer uitvoerige voorlichtingsbrochure het licht doen zien ten behoeve van nieuwuitkomend personeel op de Bovenwinden, alsmede voor terugkerende bursalen. De redenen die men hiervoor heeft zijn de absoluut onvoldoende voorlichting door Antillenhuis en de zusters van Voorschoten. Deze instanties die respectievelijk voor het openbaar en R.K. onderwijs als contactadres optreden blijken in de praktijk niet te veel te kunnen vertellen over de Bovenwinden. Ook wordt in het algemeen op de Nederlandse scholen niet erg veel verteld over onze groep eilanden.

Allereerst wordt dan ook een er. ander verteld over de Bovenwinden in het algemeen. Voorts wordt uitvoerig ingegaan op hetgeen men op het gebied van uitrustings- en transportkosten voor rechten kan doen gelden. De rechtspositie van de Bovenwindse onderwijzer in het algemeen wordt ook zeer uitvoerig uit de doeken gedaan. Hiertoe zijn uitvoerige salaris- en belastingschalen bijgevoegd.

Tenslotte worden nuttige tips gegeven over wat wel en wat niet mee te brengen, worden mededelingen gedaan over de algemene indeling van de woningen terplaatse, huurprijzen, kosten van levensonderhoud enz.

Al met al een goed stuk werk dat er hopenlijk toe bij zal dragen dat meer leerkrachten de stap een functie te aanvaarden op de Bovenwinden zal doen wagen, zodat in onze tekorten aan onderwijzend personeel sneller voorzien wordt. Tot nog toe trokken zich al te velen terug. Behalve voornoemde brochure geeft de bond nu ook een eigen orgaan uit. Het is „Respons" genaamd en vervangt de nieuwsbrieven, die van tijd tot tijd mededelingen deden over bondsactiviteiten. Behalve mededelingen staan er allerlei artikelen in die het onderwijs betreffen. Kortom een waardig blad voor een in de korte tijd van haar bestaan zeer actief gebleken bond.

INGEZONDEN

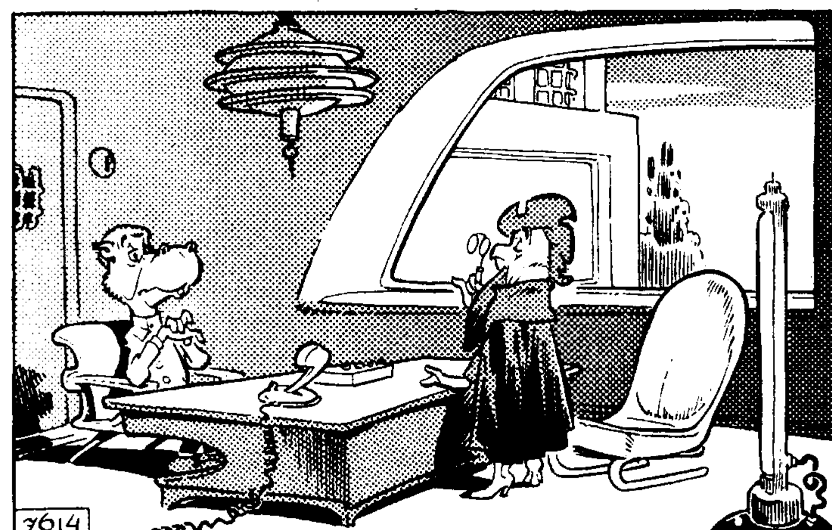
Zo vonden wij vanmorgen onze hond. Kapotgeschoten. Halsband ernaast, patroonhuls een eindje verder. Leuke verrassing natuurlijk. Na informatie bij de politie bleek, dat omwonenden hadden geklaagd wegens overlast 's nachts. Wat is het geval? Er loopt een zwarte teef rond, waar alle honden achteraan gaan. Klimmen over hekken of graven zich eronderdoor. Niemand doet dáár iets aan. Woningen van mensen worden bevuild door bronstige honden. Is een hond vast te houden als er een loopse teef rondscharrelt? Dat beest loopt natuurlijk nog rond. Wordt door de eigenaar niet binnengehouden. Daar moet iets aan gedaan worden. Dan worden geen trouwe kameraden meer kapotgeschoten. Onze hond was 9 jaar bij ons. Er zijn er nog vier, die nooit meer thuiskomen..

R. v. GOENS Jr.

Beurs van New York

ACF Industries Inc.	42 7/8	Kraftko Corp.	45 1/4
Airco Inc.	14 1/4	Ling-Temco-Vought	9 1/4
Allied Chemical Corp.	32 1/8	Litton Industries Inc.	10 3/4
Aluminium Co. of America	51 1/4	Lockheed Aircraft	7 7/8
American Brands Inc.	42	Marcor Inc.	23
American Can Co.	31 1/4	Martin Marietta Corp.	17 3/4
American Cyanamid C.	29	May Department Stores Co.	42 1/2
American Electric Power	28 3/8	McDonnel Douglas Corp.	35 7/8
American Metal Climax	33 3/4	Mobil Oil Corp.	71 1/8
American Motors Corp.	8 1/8	Nabisco Inc.	57 3/8
American Smelting & Ref.	20 1/8	National Cash Register	28 1/4
American Teleph. & Telegr.	50 7/8	National Distillers & Chem.	15 3/8
Ampex Corp.	6 3/8	National Gylsum Co.	16
Anaconda Company	23	National Steel Corp.	39 1/2
Armco Steel Corp.	21 3/4	NL (National Lead) Industries	15 1/4
Atlantic Richfield Co.	76 7/8	North American Rockwell	28 5/8
Bendix Corp.	45 3/8	Olin Corp.	16 3/8
Bethlehem Steel	25 7/8	Pacific Gas & Electric	3
Boeing Corp.	23 1/4	Penn Central Co.	83 7/8
Burlington Ind.	31 5/8	Pepsico Inc.	39 3/4
Burroughs Corp.	229 1/8	Phelps Dodge	130 1/2
Canadian Pacific Ltd. Corp.	17 7/8	Philip Morris Inc.	42 3/8
Celanese Corp.	33 1/2	Phillips Petroleum	109 3/4
Chase Manhattan Corp.	52 3/4	Procter and Gamble Co.	30 1/2
Chesapeake & Ohio Railway	49 1/2	R.C.A. Corp.	24 5/8
Chrysler Corp.	38 1/4	Republic Steel Corp.	52 3/4
Cities Services Co.	50 3/4	Reynolds (R.J.) Industries	
Colgate-Palmolive Co.	94 1/8	Royal Dutch Petroleum	
Colt Industries Inc.	19 7/8	Santa Fé Industries	27 5/8
Commonwealth Edison	32 7/8	Sears Roebuck and Co.	111 1/2
Consolidated Edison of N.Y.	24 3/4	Shell Oil Co.	52 3/8
Continental Can Co.	27 7/8	Southern Co.	19 1/2
Continental Oil	41 1/4	Southern Pacific Co.	38 1/8
CPC International	31	Southern Railway	45
Curtiss-Wright Corp.	32	Sperry Rand Corp.	46 7/8
Curtiss-Wright "A"	39	Standard Oil Co. of California	84 1/8
Dart Industries	43 1/8	Standard Oil Co. (Indiana)	85 7/8
Deere and Company	45	Exxon Corp.	93 1/4
Dow Chemical	102 1/2	Sterling Drug	33 1/8
Dupont (E.I.) de Nemour	176 3/8	Studebaker-Worthington Inc.	48 1/4
Eastern Airlines	15 3/4	Sun Oil Company	51
Eastman Kodak Co.	142 7/8	Texaco Inc. Texas Gulf Sculph	39 1/8
Engelhard Minerals & Chem.	21 5/8	Texas Instruments Inc.	182 1/2
First National City Corp.	70 3/8	Texas Utilities Co.	31 3/8
Ford Motor Co.	70	Transamerica Corp.	16
Fruehauf Corp.	29 7/8	Unilever N.V.	48
General Development Corp.	11 3/4	Union Carbide Corp.	46 3/8
General Electric Co.	69 1/4	Uniroyal Inc.	13 1/2
General Foods Corp.	28	United Aircraft Corp.	39 1/2
General Motors	73 5/8	United Brands	10 1/4
General Public Utilities	20 7/8	US Steel Corp.	29 3/8
General Tel. & Electronics	28 3/8	Western Union Corp.	34
Getty Oil	109 1/2	Westinghouse Electric Corp.	39 3/8
Gilette Co.	61 3/8	Woolworth (FW)	25 7/8
Gimbel Brothers Inc.	21 3/4	AMERICAN STOCKS	
Goodrich (B.F.) Co.	25 5/8	Arkansas Louisiana Gas	24 1/2
Goodyear Tire & Rubber	27	Brascan	20
Gulf Oil Corp.	25 3/4	ADD NEW YORK STOCKS	
Illinois Central Industries	24 1/2	Amerade	43 5/8
Insilco Corp.	12 7/8	Gulf Oil Canada	39 3/4
Internat. Business Machines	446	Caterpillar	63
Internat. Harvester	32	Columbia Gas	32 7/8
Internat. Nickel of Canada	32 3/4	North Am. Phil Corp.	30 1/2
Internat. Paper	39 3/4	Westerban	32 3/4
Internat. Tel. & Tel.	52 1/2	K.L.M.	34 5/8
Johns-Manville Corp.	24 7/8	T.W.A.	39 7/8
Jones and Laughlin Steel	19 1/4	Twent. Century Fox	10 1/8
Kennecott Copper Corp.	26 1/2	Dow Jones Index	979.46

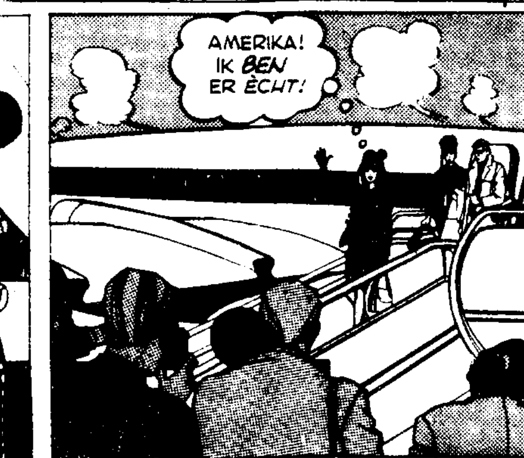
Heer Bommel en het losgetrilde inzicht

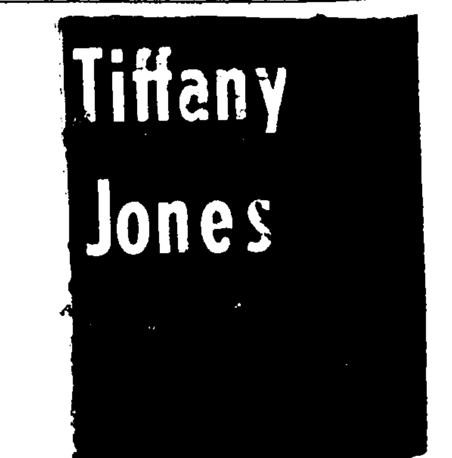

7614 — De volgende morgen verscheen de markies de Cantecler in het sanatorium van doctorandus Zielknijper, voor een vertrouwelijk gesprek. „Ik word reeds geruime tijd in mijn uitzicht gehinderd door een zekere eh.. Bommel," sprak de edelman. „Dat is toevallig!" riep de zielkundige uit. „Er is al.." De markies wierp hem door zijn lorgnon een kille blik toe, en vervolgde: „Hij tast het milieu aan met platte grollen en eigenaardige uitspattingen. Maar nu hij mijn toren heeft laten instorten is het gedaan met zijn sprongen. Het gerechtelijke zwaard hangt hem boven het hoofd. Het komt me echter beter voor hem in een goed gesloten inrichting te laten plaatsen." „Dat is toevallig," begon de heer Zielknijper, doch de edelman onderbrak hem met een kleine wenk. „Het gevaar, dat hij er met een korte celstraf of een boete afkomt is daardoor veel kleiner," hernam hij. „Het is bovendien veel humaner, nietwaar? Noblesse oblige. Eh bien, wanneer ge deze zaak bevredigend regelt stel ik u een belangrijke bijdrage voor uw kliniek in het uitzicht, amice! " „Dat is toevallig! " herhaalde de zielkundige. „Er is al een afspraak voor de heer Bommel gemaakt door meester Woordkramer. De patiënt komt vanmiddag hier, en ik zal hem nauwkeurig observeren, meneer de markies! U kunt gerust zijn." Hij sprong op en haastte zich naar de deur om die voor de vertrekkende bezoeker te openen. „Een belangrijke geldelijke bijdrage," besloot deze met grote nadruk. „Ik reken op u." Met deze woorden stak hij een slappe hand uit, die de ander krachtig en vol begrip drukte.

Luister en kijk

CUROM: 16.30 peticiones; 18.10 musica variá; 18.45 taptoe-klanken; 19.00 aanvullende muz.; 19.10 nieuwsberichten; 19.15 aanvullende muz.; 20.00 discovaria; 20.15 embajadores del ritmo (Voice of America); 20.30 aanvullende muz.; 21.00 Curoms disco- en tape-o-theque; 23.55 dagsluiting (ds Boot); 24.00 sluiting.

TELECURACAO: 15.00 kinderuurtje; 15.40 Hector Heathcote; 16.00 Telefiesta; 17.00 Cheyenne; 17.49 U.N. Kingdom pres.; 18.05 sport in action; 18.30 nieuws int.; 18.55 knock-out; 19.00 bewitched; 19.30 Mary Tyler Moore-show; 20.00 interview over standbeeld da Costa Gomez; 20.15 Modsquad; 21.15 nieuws int.; 21.30 kwiz T-C; 22.00 teleteatro (FILM: Cowboy).

***

VENEZUELA

RADIO CARACAS TELEVISION (kanaal 10): 18.00 feria de la alegria; 22.00 el observador Venezolano; 22.30 los onvencibles; 24.00 cine de medianoche.

VENEVISION (kanaal 12): 16.00 sábado sensacional; 22.00 valores humanos; 22.30 cine para medianoche; 24.30 24 horas; 24.45 mensajes en la noche.

***

ARUBA

RADIO ANTILLIANA (1.270 kiloperioden): 17.00 obsequio musical Winkel Handelmij; 17.30 tophits; 17.45 All Electric Sales hit parade; 18.00 Autorama hit parade; 18.15 sorpresa Kentucky; 18.30 noticiero Aruba Bank; 18.45 musica groovy; 19.00 kinderprogr.; 19.15 felicitaxciones, complaciendo peticiones; 20.30 tophits di dia; 21.00 fiesta Antilliana; 22.15 cortesia Ron Rey de Copas; 22.45 Wimco y su Martini.

VOZ DI ARUBA (1.325 kiloperioden - 226.4 m): 19.15 charla di dept. Soc. en Econ. Zaken; 19.30 progr. Mario Arends; 20.00 turning the table; 20.30 safe drivingclub; 23.00 discoteca; 04.00 sluiting.

RADIO VICTORIA (925 kiloperioden - 324 m.): 17.00 Norwegian progr.; 17.15 palabranan di bida; 17.30 melodianan celestial; 18.00 christelijke liederen; 18.15 nieuws ned.; 18.30 nieuws eng.; 18.45 Israël progr.; 19.00 evening serenade; 20.00 back to the bible; 20.30 Tom Skinner crusades; 21.00 sluiting.

RADIO KELKBOOM (1.435 kiloperioden - 209 m.): 17.00 progr. Sun Kong Supermarket; 17.15 musica pa teenagers; 18.00 musica variá; 18.15 imagines musicales (radio ned.); 18.30 musica para la cena; 18.50 progr. „majan ta diadomingo"; 19.00 noticia local; 19.15 musica variá; 19.30 musica europeo; 22.00 noticia local; 20.15 divertissiment musical; 20.45 musica bailable; 22.00 sluiting.

TELEARUBA: 17.00 fireball; 19.30 kinderuurtje; 18.30 Alliance Française; 18.45 pap. nieuws; 18.55 no time for sergeants; 19.15 spotlight; 20.15 eng. nieuws; 20.30 telesistema; 20.45 Ironside; 21.55 TV per luchtpost; 23.00 teletheatre.

R.N.W.O. (6020 kHz): 17.30 nieuws en w.k. sprint schaatsen; 17.49 met de beste wensen, verzoekplaten door Guus Thole; 18.30 radiokrant voor de Ned. Ant. en Suriname; 18.30 exotica, weinig gehoorde muz. door Jan Meyerink: muziek uit Bermuda; 18.49 hoofdpunten van het nieuws; 18.50 einde uitzending.

*****

ZONDAG

CURACAO

CUROM: 08.00 opening; 08.05 klassieke muz.; 08.30 kerkuitz.; 09.15 vrolijke zondagklanken; 10.00 contact; 11.00 muzikale sportexpress; 12.30 nieuws; 12.45 lunchmuz.; 13.00 salsa con Tik Tak; 15.00 P.S.H.; 16.30 progr. Faries; 17.00 variaciones dominical; 18.30 musica variá; 19.00 nieuws; 19.10 uit alle windstreken; 19.30 muz. uit de pruikentijd; 20.00 boekenrubriek; 20.15 operaklanken; 21.15 zoeklicht uit Ned. (RNWO); 22.15 nocturne; 23.00 sluiting.

TELECURACAO: 10.00 this is the life; 10.25 survival; 10.50 world war I; 11.15 science report; 11.30 aki kitoki; 12.00 teatro clasico; 12.50 science report; 13.00 sala di concierto; 13.50 el mundo al instante: 14.00 matinee; 15.45 kinderuurtje; 16.55 the Jackson five; 17.15 rovers; 17.35 Israël pres.; 18.05 Nanny and the professor; 18.30 noticias int. y local na pap.; 18.53 reiskrant; 19.00 N.O.S.-journaal; 19.24 telesistema; 19.30 the Odd couple; 20.01 interview science report; 20.15 missionimpossible; 21.15 nieuws (int.); 21.29 F.B.I.; 22.30 estreno.

*****

***

VENEZUELA

RADIO CARACAS TELEVISION: 08.30 pantalla hípica; 09.00 último minuto hípico; 10.15 krazy kat; 10.30 tiroloco; 11.00 Sheena; 11.30 Skippy; 12.00 el show de Daniel; 13.00 opinión; 14.00 monitor hípico; 16.00 ciclo Tyrone Power; 20.00 ciclo de Cantinflas; 22.00 el monje loco; 22.30 enemigos del crimen.

VENEVISION: 09.00 alegre despertar; 09.30 capitán peligro; 10.00 valores humanos; 10.30 leo el león; 11.00 capitán Ultra; 11.30 el hombre del espacio; 12.00 el batazo de la suerte; 12.30 el juego de la semana; 14.30 el agente de CIPOL; 15.30 hondo; 16.30 Lassie; 17.00 el clan de los pilluelos; 17.30 Disneylandia; 18.30 Pebbles y Bam Bam; 19.00 el festival de la risa; 19.30 dos tipos audaces; 20.00 cine de cines; 23.00 noches Panam; 24.00 mensajes en la noche.

***

ARUBA

RADIO ANTILLIANA: 04.30 weekend musical; 09.00 comentarionan; 10.00 musica Antilliana; 11.00 Piet Alkemashow; 13.00 Eman travelbureau hit musical; 13.15 fiesta musical; 15.00 show dominical, Josef Croes; 17.00 fiesta Antilliana.

VOZ DI ARUBA: 06.30 seccion religiosa; 08.00 musica portuguesa; 09.00 promociones Odor; 11.00 variacion; 13.00 cita dominical; 16.00 it's Roy's time; 18.30 happy days-progr.; 19.00 disco-mundial; 21.00 exitos 1325; 23.00 musica romantica; 01.00 sluiting.

TELEARUBA: 12.00 matinee; 13.00 music hall; 14.00 Nanny & the professor; 14.30 Phil Silvers show; 15.00 Chayenne; 16.00 room 222; 16.30 you're there; 17.00 cartoons; 17.30 music Mic Mac; 17.45 Israël pres.; 18.15 life around us; 18.45 pap. nieuws; 18.55 Partridge family; 19.15 sports parade; 20.15 eng. nieuws; 20.30 bewitched; 21.00 the Smith family; 21.30 the name of the game

R.N.W.O. (6020 kHz): 17.30 nieuws en sport; 17.57 Caribische muziek; 18.10 sportjournaal sportjournaal; 18.23 zeggen en schrijven; 18.38 katechisatie rubriek; 18.49 hoofdpunten van het nieuws; 18.50 einde uitzending.

MAANDAG

CURACAO

CUROM: 06.30 opening; 06.35 met muziek naar school; 06.55 reclame-hoekje; 07.00 nieuws; 07.10 ochtendblad; 08.00 herh. nieuws; 08.10 luchtige ochtendklanken; 08.30 saludo musical; 09.00 muzikale tombola; 09.30 een blik op de telex; 09.32 vervolg muzikale tombola; 10.00 koopvaardijprogr.; 10.15 aanvullende muz.; 10.30 een blik op de telex; 10.32 Mexicaanse muz.; 11.00 Aivinne's popspecial; 12.00 noticurom (int.); 12.10 noticurom (local); 12.20 reclame-hoekje; 12.30 nieuws; 12.45 lunchmuz.; 13.00 diario informativo y musical; 14.00 P.S.H.; 15.30 fiesta en el hogar.

VENEZUELA

RADIO CARACAS TELEVISION: 06.30 actualidades catatumbo; 07.00 desayune con nosotros; 08.30 televisión educativa; 11.15 telemercado; 11.30 la perfecta ama de casa; 12.00 actualidades Miranda; 12.30 Nino; 13.30 Dick van Dyke; 14.00 Bonanza; 15.00 Ranita; 15.30 Don Gato y su pandilla; 16.00 trilogía; 16.30 los tres espaciales.

INGEZONDEN

Reactie op „doktershulp"

Het ingezonden artikel Doktershulp door Mevr. Hanny Lim in de Amigoe di Curacao van 3 februari 1973 behoeft een correctie.

Zij schrijft: „Noch het ziekenhuis noch de kraamkliniek laten patiënten zonder vooruitbetaling toe. Wat moet de arts of de vroedvrouw in dit geval doen? Als kind sterft omdat opname niet mogelijk is, krijgt de vroedvrouw de schuld".

Inderdaad wordt bij opname van patienten zonder kaarchie", SVB-machtiging of andere betalingsgarantie door het hospitaal een voorschot op de verpleegkosten gevraagd. Indien de patiënt hieraan niet kan voldoen, is dit voor het Hospitaal in een acute situatie echter geen aanleiding om opname te weigeren.

DIRECTIE HOSPITAAL

KERKDIENSTEN

ZONDAG

BARBER: 05.30, 08.30. BRIEVENGAT: (zat.) 18.00 en 19.00), 06.00, 08.00, 12.00, 19.00. BUENA VISTA: 08.00, 12.00 en 19.00. COROMOTO: (zat.: 19.00), 06.00, 08.00, 17.00 en 19.00. GROOT KWARTIER: 07.00, 09.00, 18.00. JANDORET: 06.30, 09.00, (om 18.00 - mis voor bejaarden, school Boca Sami). JANWE: (zat.: 19.00), 06.30, 08.30, 12.00, 19.00. LAGOEN: 10.00. MONTAGNE: 05.00, 08.30. SEROE GRANDI: (zat.: 17.30). PIETERMAAI: (zat.: 19.00), 06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 19.00. SAN WILLIBRORDO: 05.30, 08.00. SANTA ANA: 07.30, 09.00, 19.00. SANTA FAMIA: (zat.: 19.00), 06.00, 08.30, 11.00 (engels), 19.00. SANTA MARIA: (zat.: 19.00), 07.00, 08.00, 09.00, 19.00. SANTA ROSA: 07.30, 09.00 (hoogmis), 12.00, 18.30. SOTO: (zat.: 19.00), 05.00, 08.00. STEENRIJK: (zat.: 19.00), 08.00, 11.30, 17.00 en 19.00. SUFFISANT: (zat.: 19.00), 06.00, 09.00, 18.00 (voor portugezen), 19.00. WESTPUNT: 05.00, 08.30. WISHI: (zat.: 190.00), 08.00, 11.30, 19.00. ZUID–BONAM: 05.00, 08.30, 17.00. KORAAL SPECHT: 11.30, 17.30 - in de nieuwe school.

*****

MISSEN DOOR DE WEEK

BARBER: 06.30 (vakantietijd: 07.00). BRIEVENGAT: 18.00. BUENA VISTA: 06.30 (vakantietijd: 07.00), woensdag: 07.45. COROMOTO: 06.30, 19.00. GROOT KWARTIER: 07.00. JANDORET: 07.00. JANWE: 06.30, 19.00 (zat.: geen mis om 06.30) LAGOEN: donderdag 17.00 MONTAGNE: 18.30 (zat.: 08.30). PIETERMAAI: 06.00, 06.30, 07.00 (dinsdag en vrijdag geen mis om 06.30 maar om 19.00). SAN WILLIBRORDO: 06.30 (dinsdag en woensdag), 19.00 (maandag en vrijdag). SANTA ANA: 06.45, woensdag en vrijdag: 19.00 SANTA FAMIA: 06.15, (dinsdag, vrijdag en zaterdag: 19.00). SANTA MARIA: 06.30 en 19.00. SANTA ROSA: 18.30. SOTO: 06.30, (zaterdag: 07.00). STEENRIJK: 06.00 en 19.00. SUFFISANT: 06.00. WESTPUNT: 06.30, (zat.: 07.00). WISHI: 06.15 en 19.00. ZUID–BONAM: 18.30

PROTESTANTSE KERKDIENSTEN

VERENIGDE PROTESTANTSE GEMEENTE VAN CURACAO

FORTKERK: 09.00 ds Jonkman, (kinderdienst met een toneel); 19.00 ds Kerssies (Gez. dienst).

EMMAKERK: 09.30 ds v/d Bom; 19.30 GEEN DIENST.

EBENEZER CHURCH: 10.15 ds Jonkman; 19.00 ds v/Heerde.

In de Fortkerk en Emmakerk is er crèche in alle ochtenddienst.

GEREFORMEERDE KERK TE MUNDO NOBO: 09.30 ds van Heerde; 19.00 gez. dienst - Fortkerk. Tijdens morgendienst crèche.

GEREFORMEERDE KERK (vrijgemaakt), Schout-bij-Nacht Doormanweg 32: 09.30 en 19.00 diensten.

GEREFORMEERDE KERK (vrijgemaakt), Rio Canarioweg 32: 09.30 ds R. van Nus; 17.00 ds Vreugdenhil.

ALL SAINTS ANGLICAN PARISH

ALL SAINTS CHURCH, STEENRIJK: 10.00 Eucharist, 11.00 Sunday School.

RESURECCTION CHAPEL, SUFFISANT: 07.30 Matins, 16.00 Sunday School, 19.30 Eucharist.

AKKOORD LIJKT OP NIPPERTJE TE STRANDEN

Direktie ondermijnt positie van vakbond

Dreigend conflict CFW-T.I.

WILLEMSTAD. – In de verhouding tussen de vakbond CFW en de direktie van Texas Instruments dreigen ernstige spanningen te ontstaan als gevolg van een memorandum dat de T.I.-managment vorige week heeft uitgegeven en het antwoord daarop in een pamflet dat de CFW gisteren heeft verspreid. En dat terwijl een akkoord tussen de CFW en T.I. over de eerste cao na intensief overleg praktisch rond is. Morgen zal de CFW de laatste vergadering met de werknemers houden en de bedoeling was dan dat maandag tot ondertekening van de cao kon worden overgegaan. Een memorandum van T.I. op 2 februari verspreid onder de werknemers dreigt echter roet in het eten te gooien en heeft geleid tot een felle reactie van de CFW. In het memorandum doet de T.I.-directie het voorkomen alsof de vakbond tijdens de periode van moeizame onderhandelingen niets heeft bereikt voor de werknemers.

Loonsverhoging per 1 januari

Gesteld wordt dat in augustus van het vorig jaar bij referendum was beslist dat de CFW als onderhandelingspartner zou optreden. Drie maanden later, in november 1972 presenteerde de CFW een lijvige concept-cao. De managers van T.I. bestudeerden deze voorstellen en begonnen met onderhandelingen met CFW-vertegenwoordigers. Er is geregeld vergaderd in een poging om tot een uiteindelijk akkoord te geraken. T.I. vindt het echter onjuist dat vele Curacaose werknemers geen loonsverhogingen krijgen omdat de onderhandelingen aan de gang zijn over de cao-voorstellen. Daarom is de onderhandelingsdelegatie van de CFW meegedeeld dat de lonen zijn verhoogd van alle T.I.-werknemers die in december niet de gebruikelijke loonsverhoging naar prestatie hebben verkregen. Deze verhogingen zullen een terugwerkende kracht hebben tot 1 januari van dit jaar. De supervisors zouden het exacte bedrag van de loonsverhoging bekend maken. Tenslotte zegt de T.I.-management in het memorandum dat is ondertekend door bedrijfsdirekteur John Neill dat aan alle werknemers met onmiddellijke ingang een week vakantietoeslag zal worden toegekend en een extra week kerstbonus. Er wordt op gewezen dat de totale verhoging neerkomt op veertien procent.

Ondermijning

Tegen dit memorandum dat duidelijk bedoeld is om de positie van de vakbond te ondermijnen heeft de CFW gisteren een pamflet uitgegeven waarin o.m. wordt gesteld da uit de publikatie van T.I. blijkt dat T.I. niet te goeder trouw is. „T.I. is niet te goeder trouw omdat de onderhandelingen over een cao in een eindfase zijn beland en het uitgeven van dit memorandum kan worden beschouwd als een poging om de bond te breken. Iedereen weet dat geen enkele supervisor een rapport heeft uitgebracht op basis waarvan loonsverhoging op basis van prestatie kan worden toegekend. Als dat zo was dan was dat reeds in december gebeurd. Iedereen weet ook dat bij een dergelijke „review" zij die op hun maximum staan geen verhoging krijgen. Per 1 januari heeft echter iedereen loonsverhoging gekregen. De CFW heeft cao-voorstellen gedaan die o.m. inhouden één week vakantietoelage, twee weken kerstbonus, een loonsverhoging van twintig procent, een vrije zaterdag, meer vakantie en een produktiebonus bij een cao met een duur van anderhalf jaar.

Na de eerste ronde van onderhandelingen heeft T.I. een loonsverhoging van 6,5 procent per 1 januari 1973 en nogmaals 6,5 procent over 1974 toegezegd. Verder een produktiebonus van 2,5 procent, twee weken kerstbonus, meer vakantie in een cao die per 1 januari 1973 zou ingaan. Nadat de CFW op 21 januari met de T.I.-werknemers had vergaderd bleek hoe zwaar het werken op zaterdag deze werknemers viel, evenals de hoogte van de vakantietoelage en de loonsverhoging. De CFW heeft op 24 januari een brief gestuurd naar de T.I.-direktie met de volgende voorstellen: een minimale loonsverhoging van 10 procent, een week vakantietoelage en een vrije zaterdag welke bereikt zou kunnen worden door produktieverhoging in de overige vijf dagen. Daarmee werd bereikt dat de T.I.-direktie per 1 januari voor alle werknemers het loon heeft verhoogd met een gemiddelde van tien procent met een minimum van tien cent. Verder 45 uur vakantietoelage, en negentig uren bonus over 1973. Over 1974: een loonsverhoging van 6,5 procent met een minimum van acht cent met behoud van de bonus van negentig uur en een vakantietoelage van 45 uur. Verder zou van kracht worden een produktiebonus van 2 procent gebaseerd op de „review" en een uitbreiding van het aantal vakantiedagen tot 18 per jaar voor werknemers met vijf of meer dienstjaren. De „full schedule shift" zou op zaterdagen komen te vervallen, tenzij dit hoog nodig was. In dat geval dan zou ruimschoots tevoren worden gewaarschuwd. Alle overuren op zaterdag zouden met 150 procent worden gehonoreerd.

Vrije zaterdag

De onderhandelingsdelegatie heeft hard gestreden om de vrije zaterdag te bereiken maar dit bleek onmogelijk daar de direktie liet weten dat het bedrijf niet economisch kan draaien indien er niet op zaterdag wordt gewerkt. Omdat de CFW heeft vastgehouden aan de eisen heeft de T.I.-direktie geweigerd het voorstel te aanvaarden om inhoudingen te doen van het personeel voor de vakbondscontributie (een normale voorwaarde in praktisch alle cao's op de Antillen, red.). Dit alles bewijst dat hetgeen de direktie van T.I. op 2 februari heeft gepubliceerd onjuist is, leugenachtig voor wat betreft de review en blijk geeft van het ontbreken van goeder trouw en de wil tot een goede verstandhouding. Het wekt de indruk alsof de T.I.-direktie een conflict wil uitlokken", aldus de CFW die tenslotte de leden aanspoort nu beter dan ooit te werken om de T.I.-management geen kans te geven maatregelen te treffen tegen het personeel.

„Nooit heeft de direktie van T.I. uit zichzelf die loonsverhoging gegeven welke de CFW nu bereikt heeft. Dit is ook het geval met de vakantietoelage en bonus. Daarom kan men gerust lachen om hetgeen door de T.I.-direktie en enkele van hun marionetten naar voren wordt gebracht", aldus het pamflet dat de leden aanspoort zondagmiddag om drie uur aanwezig te zijn in het AVV-C-gebouw. De CFW zal landsbemiddelaar drs R.F. Pieternella maandagmorgen uitvoerig verslag doen van de ontstane situatie.

Bank Ned. Antillen vergadert op Bonaire

WILLEMSTAD – Afgelopen dagen heeft de Bank van de Nederlandse Antillen onder leiding van haar directeur drs V. Servage op het Flamingo eiland vergaderd. Ditmaal werd op Boanire vergaderd omdat de directie en commissarissen zich op de hoogte wilden stellen van de toestand op Bonaire. De vergaderingen werden in hotel Bonaire gehouden. Onder meer werd een bezoek gebracht aan Klein Bonaire in verband met de plannen van de regering om dit eiland te kopen.

Voorts werden bezoeken gebracht aan Salt Company en het Sorbonne project. Ook hadden directie en commissarissen tijdens hun verblijf alle gelegenheid om met gezaghebber Saleh en het bestuurscollege over Bonaire te spreken, terwijl ook vergaderd werd met de bankdirecteuren van Bonaire.

Minister Tromp naar Amerika

WILLEMSTAD – Minister van Financien, F. J. Tromp, vertrekt vandaag via New York naar Washington D. C. waar hij, tezamen met de adviseurs P. A. Gorsira, direkteur der belastingen en H. Henriquez, hoofdinspekteur der belastingen, die vooruit zijn gereisd, besprekingen zal voeren met het state department omtrent fiscale aangelegenheden. Zeer in het bijzonder zal besproken worden die belastingen die betrekking hebben op de z.g. „off-shore-beleggingsmaatschappijen".

J. Cornelis volgt drs. A. Miedema op

J. Cornelis

WILLEMSTAD. – Tijdens de gisteren gehouden vergadering van de Raad van Commissarissen van de Antilliaanse Brouwerij n.v. heeft drs. A Miedema afscheid genomen als commissaris en werd in zijn plaats de heer J. Ch. Cornelis voorgesteld als zijn opvolger. Op de vandaag gehouden algemene vergadering van aandeelhouders werd deze mutatie een feit.

Drs. A. Miedema, die vanaf de oprichting commissaris van de Antilliaanse Brouwerij N.V. te Willemstad (Curaçao) was, werd op 13 juli 1915 te Leeuwarden (Holland) geboren.

Na zijn middelbare schoolopleiding studeerde hij aan de Economische Hogeschool te Rotterdam.

In oktober 1942 trad hij in dienst bij de Amstel Brouwerij en werd hij belast met het opzetten van een documentatie-afdeling, die geleidelijk uitgroeide tot de economische afdeling van deze brouwerij. Zijn in de vijftiger jaren begonnen aktiviteiten op het gebied van buitenlandse brouwerijen namen gaandeweg toe, zodat in 1963 besloten werd tot de opzet van een afzonderlijke afdeling, de „Operating en Consulting Division".

De heer Miedema heeft grote ervaring met brouwerijen in tropische en subtropische gebieden. Onder zijn leiding werden brouwerijen gebouwd in Suriname, Nederlandse Antillen, Puerto Rico, Griekenland, Libanon en Jordanië Eveneens werd begonnen met licentieproduktie in Irak en Zuid-Afrika. Tijdens zijn commissariaat groeide de Antilliaanse Brouwerij uit tot een bedrijf met een jaaromzet van NAf. 6,5 miljoen dat aan 90 mensen werk biedt.

Op 1 januari 1962 werd de heer Miedema benoemd tot onder-directeur van de Amstel-Brouwerij, terwijl na de fusie met Heineken's Bierbrouwerij Maatschappij N.V. zijn benoeming tot directeur Buitenlandse Belangen van deze maatschappij volgde.

Thans zijn alle buitenlandse aktiviteiten — export, deelnemingen en technische bijstand — van het Heineken concern ondergebracht in de technische bijstand — van het Heineken concern ondergebracht in de Internationale Divisie, waarvan dr. J. P. Ton als voorzitter optreedt. Drs. Miedema is nu belast met het beheer van Heineken's belangen in Afrika, zodat hij niet langer zijn functie als Commissaris van de Antilliaanse Brouwerij kan vervullen. In zijn veeljarige relatie met de Antilliaanse Brouwerij heeft hij de Antillen en haar inwoners goed leren kennen en waarderen, zodat hij steeds met veel zodat hij steeds met veel plezier aan deze periode zal terugdenken.

De heer J. Ch. Cornelis werd op 28 december 1922 te Surabaja (Indonesië) geboren als zoon van een zee-officier. Hij genoot zijn lagere en middelbare opleiding deels in Indonezië, deels in Nederland! In militaire dienst nam hij reeds op 19-jarige leeftijd aktief deel aan de strijd tegen de Japanse invallers in Indonesië. Een

Drs. A. Miedema

klein 4 jaar bracht hij door in krijgsgevangenschap, achtereenvolgens in Java, Singapore, Thailand en Burma, waar hij o.a. werd gedwongen te werken aan de Burma Spoorweg. In 1946 keerde hij terug naar Nederland en ging studeren aan het in dat jaar o.a. door Plesman opgerichte N.I.O.B. (nijenrode) te Breukelen. Na het beëindigen van deze studie aanvaardde hij een functie als directie-secretaris van de gezamenlijke verkooporganisatie der Nederlandse Schroefboutenfabrieken. In deze hoedanigheid kwam hij voor het eerst in kontakt met het internationale zakenleven.

Op 1 januari 1952 trad de heer Cornelis in dienst van Heineken's Bierbrouwerij Maatschappij N.V. en vervulde vele funkties op de Afdeling Export, met als gevolg, dat hij menig deel van de wereld, w.o. speciaal Engeland en Afrika, grondig leerde kennen. In de lange periode, dat hij zich op het gebied van export bewoog, waarderen, zodat hij steeds met veel plezier aan deze periode zal terugdenken. 1968 ook de Amstel Brouwerij behoorde. Bij een recente-organisatie van het sterk groeiende Heineken-bedrijf werd de heer Cornelis benoemd tot Groepsdirecteur Westelijk Halfrond en is als zodanig verantwoordelijk voor alle aktiviteiten, die in dit gebied ontplooid worden. Het betreft hier zowel de export vanuit Nederland (met onder meer de U.A.A. als de grootste buitenlandse markt voor Heineken) als overzese investeringen en lokale produktie van bier, gedistilleerd en frisdranken, welke laatste aktiviteiten nog in en aanloopperiode verkeren.

H. Spencer: meer openheid gewenst

Ir. Brouwer: toekomst Shell is nog onzeker

WILLEMSTAD. – De direktie van Shell Curacao n.v. en het bestuur van de PWFC hebben gistermiddag hun handtekening gezet onder de nieuwe cao voor Shell-werknemers. Shell-directeur W. Brouwer zei bij deze gelegenheid dat beide partijen een lange en moeizame weg hebben moeten bewandelen om het akkoord te bereiken. „Soms leek het erop alsof wij het contact met elkaar kwijtraakten en dat heeft niet alleen de PWFC en ons maar ook velen in de gemeenschap verontrust. Ook op momenten dat de wederzijdse standpunten moeilijk te overbruggen leken, is echter bij beide partijen het besef van de gemeenschappelijke verantwoordelijkheid blijven voortleven, het besef dat het noodzakelijk was tot een werkelijk akkoord te komen omdat anders de toekomst op het spel zou staan", aldus de heer Brouwer. De Shell-direkteur zei verder dat de toekomst ook voor de Shell en de Antilliaanse gemeenschap nog onduidelijk en onzeker is op vele punten.

„Wij erkennen en respecteren de rol die de vakbond vervult. Wij proberen zoveel mogelijk begrip op te brengen voor de problemen waarmee zij te kampen heeft. Van onze kant mogen wij ook verwachten dat de vakbond onze problemen ziet", aldus ir Brouwer. De generalmanager van de Shell zei dat het hem enigszins bedroefde — gezien de uitslag van het referendum — dat niet alle werknemers begrip hebben voor het feit dat de nieuwe arbeidsvoorwaarden een zware last betekenen voor zijn bedrijf. „Het stelt mij vooral teleur omdat juist in de afgelopen tijd zoveel aandacht is geschonken aan de communicatie met onze werknemers. Drie jaar geleden kon mijn voorganger zeggen dat de doorverhoging van een loonsverhoging in de andere voorzieningen in feite betekende dat iedere gulden loonsverhoging f. 1,45 kostte. Tengevolge van de verbeteringen in de secondaire arbeidsvoorwaarden — en met trots noem ik in dit verband ons Pensioenfonds — betekent iedere gulden loonsverhoging thans een uitgave van ruim f. 1,65. Deze ontwikkeling kan niet eindeloos doorgaan en ik heb zelf het gevoel dat wij met de secondaire arbeidsvoorwaarden langzamerhand de grens bereiken", aldus de Shell-generalmanager die tenslotte dank bracht aan landsbemiddelaar drs R. Pieternella voor zijn bemoeiingen.

PWFC-voorzitter Hubert Spencer memoreerde dat het gisteren precies zes maanden geleden was dat de onderhandelingen waren begonnen voor de zevende cao tussen Shell en PWFC. Het feit dat slechts 57 procent van de 2148 ja heeft gezegd bij het referendum over het bereikte akkoord schreef de heer Spencer ten dele toe aan het kritischer worden van de werknemer in zijn denken en handelen. In 1970 had hij reeds gesteld dat de onzekerheid waaronder de Petroleum-werknemer moet leven funeste gevolgen kan hebben. Het indienen van een zwaar pakket door de PWFC heeft duidelijk dit onbehagen naar voren gebracht en het in eerste en tweede instantie afwijzen van het pakket heeft dit slechts onderstreept. Naar de mening van de Shell Curacao n.v. bevindt de hele Groep zich in een slechte tijd. De werknemer kan dit niet beoordelen en de mij. draagt weinig bij om dit begrip te creëren anders dan door sounding lunches, Fundashon Humanas cursussen e.d., welke de communicatielijn helpen verkleinen doch het wezenlijk probleem namelijk een grotere openheid t.o.v. de werknemer niet oplossen. De verdergaande streamlining baart de werknemer zorgen welke hij door middel van het referendum tot uitdrukking heeft willen brengen. „Ik heb de indruk dat de mij. serieus haar beleid moet herzien en nog opener dient te zijn tegenover haar werknemers. Dit is een must wil zij over twee jaar en zeven maanden een beter begrip van haar werknemers verwachten", aldus de heer Spencer die zei het protocol te ondertekenen met de nodige reserves omdat hij van zijn kant wilde achterhalen waar het PWFC-bestuur eventueel gefaald zou hebben".

Ir. W. Brouwer, general-manager van Shell Curaçao n.v. zet zijn handtekening onder de nieuwe cao terwijl PWFC-voorzitter H. Spencer (links van de heer Brouwer), de heer C. van Dalen die namens de Shell de onderhandelingen voerde (rechts van ir. Brouwer) en de shopstewards van de PWFC toekijken).

Voortaan samenwerking Filmliga-De Veer theater

ORANJESTAD — De programma's van de Filmliga Aruba zullen voortaan niet meer exclusief in Cas di Cultura worden gegeven. Ingaande deze maand biedt de liga haar leden per maand één voorstelling in De Veer en één in Cas di Cultura. Het bestuur van de filmliga gaat in het zojuist verschenen jaarverslag over 1972 uitvoerig in op deze belangrijke koerswijziging. Uit het verslag:

Gedurende het jaar 1972, het twee en twintigste van de filmliga, werden in totaal 23 programma's gepresenteerd. Dat was minder dan enkele jaren het geval was. Zeer tot onze spijt bleek dat bepaalde door de filmverhuurders toegezegde films niet beschikbaar waren, of dat de huurprijs zo sterk gestegen was, dat Sticusa het niet verantwoord achtte de films nog te huren. Dit was o.a. het geval met enkele Chaplinfilms: „Modern Times," en „Monsieur Verdoux." Toen deze films vorig jaar overal opnieuw in roulatie werden gebracht, bleek de publieke belangstelling zo groot, dat onmiddellijk de huurprijzen omhoog gingen. „The Dictator" (die we in 1971 wel konden vertonen) en „Modern Times" zijn thans weer volledig commercieel in roulement, en draaien o.a. in New York reeds vele maanden onafgebroken.

Van de films die we wel konden vertonen in 1972 is veel goeds te melden. Belangwekkend waren THE HANGING van Oshima uit Japan, IL SEME DELL'UOME uit Italie en DE EERSTE LERAAR, een Russische film van de jonge regisseur Andrei Mikhalkov Kontchalovsky. Hoogtepunten waren ook ongetwijfeld voor velen de film van Losey THE GO—BETWEEN en de franse films LE DOUCHER en LA FEMME INFIDELE beiden van Claude Chabrol en LES CHOSES DE LA VIE van Claude Santet, alle voortreffelijke films. DILLINGER E MORTO deed ons kennismaken met het bijzondere talent van Marco Ferreri. Bij de diverse oudere films konden we nog eens genieten van een serie Ealing studio films, met veelal de meesterlijke acteur Alec Guinness in de hoofdrol. We zagen: THE MAN IN THE WHITE SUIT, KIND HEARTS AND CORONETS, THE LADYKILLERS en THE MAGGY. Oud, maar nog steeds interessant was DREIGROSHENOPER van Pabst, met de muziek van Kurt Weill en de echte Lotte lenya in een hoofdrol. Uit dezelfde periode werd ook vertoond „SCARTACE, SHAME OF A NATION" van Howard Hawks.

De technische verzorging van onze voorstellingen liet ook in 1972 te wensen. De stichting schouwburg begon in de loop van het jaar aan het opknappen van de apparatuur, maar helemaal goed is het nog niet, vooral de [illegible] wegens een niet goed werkend speakersysteem nogal slecht. Wij hopen dat ook dit onderdeel spoedig verbeterd zal worden.

De toekomstige filmvoorziening werd door Sticusa in de loop van 1972 aan de orde gesteld, met een bericht dat voortaan de liga's een belangrijk deel van de filmhuur zelf moeten opbrengen. Sticusa nam tot nu toe alle kosten van filmhuur en transport van en naar Nederland voor haar rekening. De liga's betaalden alleen de zaalhuur en de luchtvracht tussen de eilanden van de Antillen en van hier naar Suriname en alle lokale kosten. Daar komt nu een eind aan. Het Sticusabestuur is van mening, dat meer fondsen beschikbaar moeten worden gesteld aan veelbelovende Antilliaanse en Surinaamse filmmakers, en dat het geld daarvoor moet worden vrijgemaakt door vermindering van de steun aan de filmliga's, die alleen bestaan uit filmkijkers. Zonder flinke contributieverhoging of steun van andere organisaties zou dit het einde van de filmliga's betekenen. Om te kunnen bepalen of een flinke verhoging van de contributie haalbaar zou zijn, werd een enquete onder de leden gehouden. Het enquêteformulier werd door 86 leden ingevuld.

Hiervan waren 14 leden niet bereid een hogere bijdrage te geven, 72 leden wilden wel meer betalen, maar slechts de helft hiervan was bereid om boven de normale jaarcontributie, een aanvullende bijdrage van f. 2,— per bezochte voorstelling te betalen. Wat de programmering betreft sprak de meerderheid zich uit voor een verhouding: 75 pCt of meer nieuwe films, en 25 pCt of minder reprises van oudere films. Achttien inzenders willen graag een 50/50 verhouding, en slechts 4 leden zien liever meer oude dan nieuwe films.

AGENDA ARUBA

BIOSCOPEN
ORANJESTAD: De Veer: 19.00 en 23.00 The Godfather (18 jr.); Rialto: 20.00 (14 jr.); BALASHI: Drive-In: 20.30 en 24.00 Prime cut (18 jr.); SAN NICOLAS: Principal: 20.30 en 24.00 Ben ik abnormaal (18 jr.).

WACHTREGELING DOKTOREN:
ORANJESTAD en Noord: dokter A.D. Zijderveld, tel.: 3983; Paradera en Santa Cruz: dokter Zijderveld, tel.: 3983; San Nicolaas en Savaneta: dokter S de Boer, tel.: 7290.

WIT-GELE KRUIS:
Dakota en Oranjestad, zr. Francina; Noord en Oranjestad, zr. Felicitas, Santa Cruz en Paradera, zr. Ludovic, Savaneta en Brazil, zr. Michaela, San Nicolaas, zr. Perpetua, San Pedro Hospitaal, tel.: 2200.

BOTICA'S:
Oranjestad: Aruba, tel.: 1081; San Nicolaas: San Lucas, tel.: 5119.

WIJKGEBOUWEN: Oranjestad, tel.: 3168; San Nicolas, tel.: 5906; Santa Cruz, tel.: 8288.

DIVERSEN
SAC: 20.00 verkiezing jeugdprins en dansen - Connie Francisclub, Sta. Cruz; 20.00 verk. distriktskoningin Brasil - Christus Koningschool.

SPORT
VOETBAL: 20.00 La Salle vs La Fama - A.kl. - LSP. Dakota vs Aruba Jrs - hoofdkl. - Wilhelminastadion.

KIWANIS: 19.30 bijeenkomst - Sheraton-hotel.
CURSUS: n.m. tekenen en schilderen - kinderen van zes tot twaalf jaar - C.C.A.
Y.M.C.A.: 16.00-17.00 handwerken - kinderen; 17.00-18.00 volleyball - kinderen - clubgebouw Dakota; 17.00-18.30 postzegelclub - kinderen - clubgebouw San Nicolas.
SPORT
ATLETIEK: n.m. training - Stadion.

ZONDAG

BIOSCOPEN
ORANJESTAD: De Veer: 17.30 en 21.30 The Godfather (18 jr.); Rialto: 18.00 The barefoot executive (al); 20.00 The burglars (14 jr.); BALASHI: Drive-In: 18.30 Cannibal attack (al); 21.00 Prime cut (18 jr.); SAN NICOLAAS: Principal: 18.00 Pistol packing preacher (al); 20.30 Ben ik abnormaal (18 jr.).

DIVERSEN
TOERISTENSCHIP: 08.00-14.00 Angelina Lauro - vert. Selma. (Winkels open van 09.00-13.00)
SAC: 20.00 verkiezing Prins en Pancho Carnaval + dansen - Caiquetiaclub, Paradera.
CARIBECLUB: 18.00-23.00 voorverkiezing Cacique en Irama - MUZ.: Steelband.
TIVOLICLUB: 15.00-20.00 picnic - style feest - MUZ.: Ecos del Caribe. (verk. koningin + joyita + joker)

SPORT
ARUBA KARTINGCLUB: na 12.00 open.
EAGLECLUB: n.m. tenniswedstrijden.
SCHIETBOND: 09.00 trap-shooting - schietclub.

KERKDIENSTEN
BRAZIL: 08.00, 11.00 en 19.00; DAKOTA: 06.00, 08.00 en 19.00; EMANUEL-KAPEL: 07.30 en 18.00; NOORD: zaterdagavond 19.00 en zondag 07.00, 08.30 en 18.00; ORANJESTAD: zaterdagavond 19.00 en zondag 06.30, 10.00, 17.00 en 19.00; PARADERA: 07.00, 11.30 en 17.30; POS CHIQUITO: 07.00; SAN NICOLAS: zaterdagavond 19.30 en zondag 09.00 en 17.00; SANTA CRUZ: 06.00, 08.00, 11.30 en 17.30; SAVANETA: zaterdagavond 19.00 en zondag 09.00, 17.30 (tieners); TANKI LEENDERT: 08.00.

MAANDAG

DIVERSEN
BIBLIOBUS: 08.00-09.30 te Pos Chikito; 10.00-11.30 te Macuarima; 11.30-13.30 te Kadushi Largu;
LUCHTPOSTSLUITING: 15.00 voor Europa en New York - postkantoor; 15.30 voor New York; 16.30 voor Europa - hulppostkantoor Beatrixluchthaven. (Sluiting van aangetekende stukken één uur vóór postsluiting).
ANT. ONDERWIJSINSTELLING: spreekuur: maandag tot en met vrijdag van 16.00 tot 19.00; zaterdag van 10.00 tot 12.00 t.h.v. dhr Raymann, Torricellistraat 10.

ALGEMENE HUISWERKCURSUS, ORANJESTAD: 16.00-18.00 voor leerlingen MAVO-scholen, eerste drie klassen HAVO of Atheuneum - Mon Plaisircollege.
ROTARY: 18.30 bijeenkomst - Trocadero.

SAN NICOLAS — In San Nicolas arresteerde de recherche een veertienjarige jongen, een goede bekende van de politie, die zich schuldig had gemaakt aan diefstal van een lege krat limonade en twee flessen cognac.

In San Nicolas meldde voorts een koopman een diefstal in zijn woning. Men kwam binnen door het verwijderen van enige shutterbladen van een raam. Kleding tot een waarde van zestig gulden werd als buit meegenomen.

Lord Boxoe wederom Calypso koning Aruba

SAN NICOLAS — Met het beste calypsonian contest van de laatste jaren werd gisteravond in een overvol LAGO Sportpark het negentiende Arubaanse carnaval met bijzonder veel enthousiasme ingezet. Lord Boxoe, calypsonian koning 1972, presteerde het om gisteravond voor het tweede achtereenvolgende jaar koning te worden zowel van de calypsonian als roadmarch.

Financieel gezien was het ook een heerlijk avondje voor de SAC. Een totaal van 1753 personen. Velen moesten buiten blijven omdat het LAGO Sportpark overvol was, legden het bedrag van vijf en twintig honderd gulden in het SAC laatje, hetgeen een record bedrag betekent voor een calypsonian contest. Vorig jaar woonden ruim 1400 personen dit contest bij en lieten toen een bedrag van ongeveer twee duizend gulden achter.

Het publiek genoot van het begin tot het einde van een echte carnavalsavond, waarbij niet alleen de vier calypsonians een goed figuur sloegen maar ook de gepresenteerde show erg in de smaak viel.

De vier calypsonians die gisteravond voor het voetlicht traden waren Lord Boxoe, Tito Flores, Lord Viking en Lord Nedd waarvan de laatste drie voor de eerste maal deelnamen. Zoals te verwachten viel gingen ook dit jaar beide titels van calypso koning en roadmarch naar Lord Boxoe. Hij won met zijn roadmarch „She rubs she". Tito Flores legde beslag op de tweede plaats gevolgd door Lord Viking en Lord Nedd.

Opvallend tijdens de show was het optreden van de zanger Lord Vale (Valentino Croes) die het publiek met zijn eerste optreden volkomen in de baan hield. Na zijn nummer beloofde Lord Vale het enthousiaste publiek dat hij volgend jaar ook mee zal doen aan het contest waardoor Aruba weer een calypsonian rijker wordt.

Carnavalvierend Aruba kan vanavond haar hart weer ophalen aan de volgende activiteiten. Op de overdekte speelplaats van de Christus Koningschool wordt vanavond de districtskoningin van Brazil gekozen terwijl in de Connie Francis Club te Santa Cruz de verkiezing plaatsvindt van de jeugdprins van Aruba. Voor morgen tussen vijf en elf uur wordt in de Caiquetio Club te Paradera Prins Carnaval en zijn pancho voor 1973 gekozen die volgende week zondag de macht overnemen van waarnemend gezaghebber Wernet. Maandagavond vindt in de Connie Francis Club en niet zoals eerst gemeld in de Estrellaclub, de verkiezing plaats van de carnavalskoningin van Santa Cruz.

ORANJESTAD. — Waarnemend gezaghebber Frans Wernet ontving vrijdagmiddag bizonder charmant bezoek, namelijk een delegatie van de Arubaanse secretaresse vereniging. Men kwam de gezaghebber het eerste maandblad „Secretaries Whisper" aanbieden. Op de foto v.l.n.r.: Cornelia Sloterdijk, Filomena Lacle, gezaghebber Wernet, voorzitster mevrouw Scolly Vingal-Wernet en Altagracia Cham.

Dieven stelen cognac, ring en geldkistje

ORANJESTAD — De politierapporten van woensdag kenmerkten zich door de vele meldingen van inbraken en diefstallen die binnenkwamen. Te San Nicolas meldde een vrouw een diefstal in haar woning aan de Bernhardstraat. Zij vermiste twee flessen cognac. Men kwam binnen door het verwijderen van enkele shutterbladen en vernieling van een muskietengaas voor en der ramen.

Even later kwam een melding binnen van poging tot inbraak uit een andere woning van de Bernhardstraat, gelegen naast de eerder genoemde woning. Ook hier werd een muskietengaas doorgesneden, doch hier slaagde men niet in binnen te komen, zodat ook niets werd vermist.

Een man parkeerde zijn auto in de Village nabij de National Supermarket. Toen hij terugkwam bleek de voorruit van de auto geheel te zijn vernield.

Een vrouw deed bij de Kinder- en Zedenpolitie aangifte van diefstal van een geldkistje inhoudend een bedrag van f. 200,— uit haar woning aan de L. van Nassaustraat. Zij had het geldkistje voor het laatst gezien op 23 januari. Het kistje werd later door de politie leeg aangetroffen in een auto op het erf van de woning.

Te Oranjestad werd een poging tot inbraak gemeld vanuit een woning te Boegoeroei. Omstreeks kwart over elf 's morgens werd een jongeman in de woning aangetroffen door de vrouw des huizes. De jongeman was op dat moment bezig een kast te doorzoeken. Toen hij zich betrapt zag nam hij de benen, waarbij hij de voordeur met zo'n geweld dichtsloeg dat daarbij zeven shutterbladen sneuvelden. Er werd echter niets weg genomen.

's Middags meldde een Amerikaanse toeriste diefstal van haar gouden ring met diamanten, ter waarde van vijfhonderd dollar. Dit zou gebeurd zijn tussen half tien en half twaalf 's avonds toen zij haar hotelkamer had verlaten. Er waren geen sporen van inbraak te bekennen. Ook deze ring was tegen diefstal verzekerd.

Een scholier deed aangifte van diefstal van haar fiets met een waarde van f. 134,—. De fiets werd tussen half acht en half twee weggenomen vanaf het terrein van het Colegio Arubano.

's Avonds om tien minuten voor elf verliet een vrouw, wonende aan de Alfred de Mussetstraat voor tien minuten haar woning, waarbij zij de voordeur niet op slot deed. In die tien minuten werd uit haar huiskamer een tas weggenomen, die later op de porch werd teruggevonden. Een portemonnee met daarin ruim honderd gulden, die in de tas zat, werd echter niet teruggevonden.

Bij de KZP werd gemeld dat in een Supermarket te Oranjestad twee meisjes, van 14 en 16 jaar, op heterdaad werden betrapt toen zij kleding wegnamen. Het 14-jarige meisje bleek ook nog twee blouses te hebben die de weg werden genomen uit een kledingzaak. Na verhoor door de KZP werden de twee meisjes aan hun ouders overgeleverd.

ORANJESTAD — Mevr. W. Molenaar-Nifterik ontvangt hier uit handen van voorzitter J. Bastiaanse het diploma waarmee zij officieel geinstalleerd werd tot ere-lid van de Aruba Zwem Bond. De uitreiking vond donderdagavond plaats in het woonhuis van de voorzitter van de zwemvereniging „Barracuda's", de heer H. Edens, tijdens een geanimeerde afscheidsreceptie voor het echtpaar Molenaar. Er was ook een diploma van de Antilliaanse Zwem-Bond voor mevrouw Molenaar vanwege haar vele verdiensten voor de zwemsport op Aruba alsmede vele geschenken van de Arubaanse zwemverenigingen. De familie repatrieert woensdag naar Nederland.

Hartelijke afscheid (zwem) familie Molenaar

ORANJESTAD — Op hartelijke wijze namen gisteravond in het landhuis Quinta del Carmen te Bubali bestuur en leden van de zwem-en poloclubs Barracuda alsmede de overige zwemclubs op Aruba afscheid van de familie Molenaar Nifterik die aanstaande woensdag naar Nederland repatrieren. De Molenaars, jong en oud, hebben zich in de afgelopen jaren zeer verdienstelijk gemaakt voor de zwemsport op Aruba en het is voor een groot deel aan hen te danken dat de zwemsport de laatste jaren haar beste tijden op Aruba doormaakt.

Naast de vele geschenken die het echtpaar Molenaar gisteravond ten deel viel was er ook een diploma bij van de Aruba Zwembond uitgereikt door voorzitter Jan Bastiaanse. Op het diploma stond vermeld dat mevrouw W. Molenaar tot erelid van de Aruba Zwembond werd benoemd. Ook was er een diploma voor mevrouw Molenaar van de Antilliaanse Zwembond als erkenning voor haar verdiensten voor de zwemsport op Aruba. De familie Molenaar vertrekt woensdag naar Nederland waar zij zich in Tuitjehorn Noord Holland zal vestigen.

MEP manifestatie is nu uitgesteld

ORANJESTAD — De MEP heeft vrijdagmiddag een pamflet uitgegeven waaruit blijkt dat de manifestatie welke was aangekondigd voor het bezoek van de koninkrijkscommissie aan Aruba, tijdens dit bezoek niet meer zal doorgaan.

Op het pamflet staat namelijk dat morgen wanneer in Rialto de tweede verjaardag van de MEP wordt herdacht niet alleen een uiteenzetting over de staatkundige toekomst van Aruba zal worden gegeven doch ook de manifestatie zal worden besproken welke de MEP op elf maart zal houden. Op die datum zijn de leden van de koninkrijkscommissie reeds vertrokken. Voorts doet de MEP in haar pamflet een felle aanval op kontacto 1973 van de PPA welke zondag in Holiday Inn Aruba werd gehouden en volgens MEP niet veel waard was.

Sheraton stuurt brief naar FTA

ORANJESTAD — De FTA ontving gisteren een afschrift van een brief welke de personeelsmanager van Aruba Sheratonhotel de heer Santiago Croes gericht had aan personeel van het casino van dit hotel.

In deze brief bevestigt de heer Croes het onderhoud dat vorige week in bijzijn van waarnemend landsbemiddelaar plaatsvond en waarin hij gesteld heeft dat het geenszins de directie van Sheratonhotel was geweest doch dat hij in een persoonlijk gesprek zich had uitgelaten over de FTA. Tenslotte zij nog opgemerkt dat de FTA geenszins zocht naar de meerderheid in Sheratonhotel doch dat de FTA opkwam voor de belangen van de employees van het Sheratonhotelcasino welke alleen onder een cao vallen dat de FTA destijds gesloten heeft.

Artsoncorporation en FTA aan tafel

ORANJESTAD — Ten kantore van Sociale en Economische Zaken heeft vrijdagmiddag onder leiding van waarnemend landsbemiddelaar Eddy Maduro een gesprek plaatsgevonden tussen de directeur van de Artson Corporation de heer Mauricio Van Der Ree en de FTA voorzitter Clarence Richardson. In principe werd besloten dat volgende week donderdag een bespreking zal plaatsvinden tussen Arston en de FTA over wat er nu gebeuren zal.

Duur showtime wordt langer

ORANJESTAD — Het nieuwe programma voor TeleAruba, van oud-TeleAruba-directeur Tico Kuiperi „Showtime" iedere dinsdagavond, is zodanig „ingeslagen", dat de heer Kuiperi besloten heeft het programma niet één uur maar anderhalf uur te laten duren.

Ingaande aanstaande dinsdag wordt Showtime uitgezonden via TeleAruba van tien tot half twaalf. Amigoe di Aruba is ook een der sponsors ervan.

Denk zij de medewerking van Aruba Sheratonhotel zal dinsdagavond de bekende Amerikaanse zangeres Betty Rhodes in Showtime optreden.

Met blijdschap geven wij kennis van de geboorte van onze dochter en zusje

TANIA ANOUSCHKA

Buchi en Dee
Herens-de Wolff
Yuri

Aruba, 8 februari 1973

Met diep leedwezen maken wij het overlijden bekend van de heer

HENRY LOUIS SNOEK

in de ouderdom van 72 jaar.

De blijmoedigheid waarmee hij zijn lijden droeg zal ons altijd bijblijven.

De uitvaart vindt plaats hedenmiddag om vier uur vanaf de rouwkamer van het St. Elisabeth Gasthuis naar de Protestantse Begraafplaats aan de Roodeweg.

Fam. J. V. Mingeli-Snoek
Mevr. de weduwe H. R. Hendrikse-Snoek (Den Haag)
Fam. Willem Hendrikse
Fam. Hemmelder-Hendrikse (Delden)
Fam. Norbert Hendrikse
Fam. Thijssen-Hendrikse (Nijmegen)
Marie Celine Hendrikse (Den Haag)
Heriberto Curiel Lopez

ta recorda tur

JUI DI CORSOW

riba e invitacion di

FUNDASHON ESTATUA MR. DR. MOISES FRUMENCIO DA COSTA GOMEZ

i ta suplica hinter pueblo di ta presente na

DESVELASHON

di e estatua

Mr. Dr. Moises Frumenc[io] Da Costa Gomez

CUMPLI CUN'E

DIA: 11 Februari 1973
ORA: 4.30 p.m.
LUGAR: Gomezplein.

Tele Aruba Programma overzicht FEBRUARI 197[3]

SUNDAY

12:00	MATINEE
1:00	MUSIC HALL
2:00	NANNY + THE PROFESSOR
2:30	PHIL SILVERS SHOW
3:00	CHAYENNE
4:00	ROOM 222
4:30	YOU ARE THERE
5:00 5:15	CARTOONS
5:30	MUSIC MIC MAC
5:45 6:00	ISRAEL PRESENTS
6:15 6:30	ELUSIVE PIMPERNEL
6:45	PAP. NEWS
6:55	KNOCK-OUT
7:00	PARTRIDGE FAMILY
7:30 8:00	SPORTSPARADE (Film + Live)
8:15	ENGLISH NEWS
8:30	BEWITCHED
9:00	SMITH FAMILY
9:30	NAME OF THE GAME
11:30	

MONDAY

4:00	SESAME STREET
5:00	CARTOONS
5:15	COMPA NANZI
5:30	THIS IS THE LIFE
6:00	POLYGOON NEWS
6:15	LAGO PROGRAM
6:45	PAP. NEWS
6:55	DUTCH NEWS
7:00	HEY LAND LORD
7:30	CHALLENGING SEA
8:00	TRANSTEL
8:15	ENGLISH NEWS
8:30	F.B.I.
9:30	ULT. NOTICIAS
9:35	DARK SHADOWS
10:00	GHOST STORY
11:00	
12:00	SUPERCINE

TUESDAY

4:00	SESAME STREET
5:00	HECTOR HEATCOTE
5:30	CARTOONS
5:45	3 STOOGES
6:00	FAITH FOR TODAY
6:30	PUBLIC SERVICE
6:45	PAP. NEWS
6:55	DUTCH NEWS
7:00	MOD SQUAD
8:00	TRANSTEL
8:15	ENGLISH NEWS
8:30	MAN IN A SUITCASE
9:30	ULT. NOTICIAS
9:35	DARK SHADOWS
10:00	SHOWTIME (Live)
11:00	
12:00	

WEDNESDAY

4:00	SESAME STREET
5:00	THE ROVERS
5:30	ARCHIE & SABRINA
6:00	INSIGHT
6:15	N.O.S. JOURNAAL
6:45	PAP. NEWS
6:55	DUTCH NEWS
7:00	BAILEYS OF BALBOA
7:30	THE D.A.
8:00	FUTBOL/TRANSTEL
8:15	ENGLISH NEWS
8:30	LOVE, AMERICAN STYLE
9:30	ULT, NOTICIAS
9:35	DARK SHADOWS
10:00	JOHN DAVIDSON SHOW
11:00	JASON KING
12:00	

THURSDAY

4:00	SESAME STREET
5:00	CARTOONS
5:30	PINK PANTHER
5.45	LIDSVILLE
6:15	SURVIVAL
6:45	PAP. NEWS
6:55	DUTCH NEWS
7:00	ODD COUPLE
7:30	NOS TERA (Live)
8:00	ECHO
8:15	ENGLISH NEWS
8:30	MARY TYLER MOORE SHOW
9:00	TALK OF THE TOWN SHOW (live)
9:30	ULT. NOTICIAS
9:35	DARK SHADOWS
10:00	MANNIX
11:00	CINERAMA
12:00	

FRIDAY

4:00	SESAME STREET
5:00	BATMAN
5:30	THREE STOOGES
5:45	CARTOONS
6:30	TRABAO DEN NOS COMUNIDAD (live)
6:45	PAP. NEWS
6:55	DUTCH NEWS
7:00	RIPITI Y GANA (Live)
7:30	MY THREE SONS
8:00	MUNDO AL INSTANTE
8:15	ENGLISH NEWS
8:30	COCKTAIL MUSICAL (Live)
9:30	ULT. NOTICIAS
9:35	DARK SHADOWS
10:00	MISSION IMPOSSIBLE
11:00	SPY FORCE
12:00	

SATURDAY

5:00	FIREBALL
5:30	CHILDREN'S HOUR (Vario[us])
6:30	ALLIANCE FRANCAISE
6:45	PAP. NEWS
6:55	KNOCK-OUT
7:00	NO TIME FOR SERGEA[NTS]
7:30	SPOTLIGHT
8:15	ENGLISH NE[WS]
[illegible]	TELESISTE[illegible]
9:00	IRONSIDE
9:30	T.V. PER LUCHT[illegible]
11:00	TELETHEA[illegible]
12:00	

TENE NOS NA BISTA NA 1973!

DEP. PORTUGUES WINT VAN MAHUMA

Scherpenheuvel doorstaat zware druk

Jong Colombia niet verder dan gelijkspel

WILLEMSTAD — Zonder spectaculair te spelen slaagden de roodgroenen er gisteravond in Jong-Colombia een punt af te snoepen, door een 1-1 gelijk spel af te dwingen. De jongens van Boca speelden een goede wedstrijd en waren eigenlijk op alle fronten beter dan de heuvelbewoners. Zowel in de begin- als in de eindfase oefenden de jongens van Boca een haast niet te stuiten offensief uit op de veste van Scherpenheuvel. Vooral vóór de pauze was het de goed spelende Nivellac, die een sta-in-de weg was voor de schutters van Jong-Colombia. Papie Martina moest gedurende de eerste twintig minuten zes keer op rechts en op links corners nemen. De verdedigers van de roodgroenen slaagden er echter telkens weer in het gevaar te keren. In deze periode legden de spelers van trainer Hubert Daal het accent op de verdediging, het was dan ook niet te verwonderen dat er voornamelijk op hun speelhelft gespeeld werd. Richard Kip, Martis en Eithel Daal waren niet in staat het op te nemen tegen de vastberaden verdedigers van Boca.

Heer en meester op middenveld

Op het middenveld waren Iby Martina en Frank Victoria heer en meester. Het meelopen met de aanval van Tony Bonifacio was ook af. Waar het aan ontbrak bij Jong-Colombia was het maken van doelpunten. Dit is trouwens een euvel van de laatste maanden. In vergelijking met de overige teams moeten wij zeggen dat Jong-Colombia qua positiespel en passes de toon aangeeft. En toch kunnen de pupillen van Shon Haseth hun superioriteit niet in doelpunten uitdrukken. Gisteravond waren zij stukken beter dan Scherpenheuvel en toch kwamen zij niet verder dan een 1-1 gelijkspel. Eligio Koeiers, die de strijd begon, is naar onze mening niet de aangewezen persoon om de doelpunten voor Boca te maken. Productief was hij gisteravond zeker niet. In de vijfentwintigste minuut van de eerste helft werd uit een hoekschop genomen door Papie Martina op rechts het eerste doelpunt geboren. Papie plaatste de bal precies op het hoofd van Juan Obispo, die volkomen vrij stond en wel in de doelmond van de roodgroenen. Juan hoefde niet eens op te springen, om bij de bal te komen.

Onverwachts

Zelfs voor de Boca aanhang op de tribunes kwam het doelpunt geheel onverwachts. Men had er geen erg in dat de bal in het net beland was, na een korte kopstoot van Obispo: 1-0 voor J-Colombia. Het duurde dan ook even voor men Obispo om de hals vloog. Ook na deze treffer behield Jong-Colombia zijn overwicht. Bij een onschuldig lijkende aanval van de roodgroenen via de rechtervleugel kreeg Henny een goede through pass van Richard Kip. Henny maakte zich toen vrij van twee achtervolgers en kwam alleen voor de uitlopende doelman Raven. De zwoeger van Scherpenheuvel schoot op het juiste moment, maar niet goed genoeg, waardoor Raven ten koste van een hoekschop redding kon brengen. Kort daarop was het Kip zelf die gevaarlijk kwam aanzetten in de burt van het doel gebied van Raven. Op het laatste moment zette Clemencia hem echter de voet dwars door de bal voor zijn voeten weg te pikken. Wie gedacht had dat na de rust die met 1-0 voor J.Colombia was ingegaan, de rollen zouden worden omgekeerd vanwege de harde wind, kwam enigszins bedrogen uit. Ook nu had Boca het beste van het spel in handen. De aanvallen werden goed opgezet, maar eenmaal in de burt van het doelgebied van de tegenstanders ging het niet meer bij de voorwaartsen van Jong-Colombia. Het eerste schot na de hervatting kwam van de voet van Eithel Daal, die na een pass van Kip hard inschoot. Raven stond echter goed opgesteld en kon de bal tot corner op links verwerken.

Simpel

Het spel van de roodgroenen leek in deze periode erg simpel: De verdedigers moesten hard werken, terwijl de middenvelders en de voorwaartsen eigenlijk ook verdedigden. Wat dat betreft moet gezegd worden dat de kleine Boyé een sublieme partij speelde. Hij was voor de aanvallers van Boca haast onpasseerbaar. De soeplesse, waarmee hij zich op zijn tegenstanders begeeft en de manier waarop hij de bal afhandig maakt wekt altijd weer bewondering voor hem op. Het is dan ook meer dan eens voorgekomen dat het publiek voor hem applaudiseerde. Bij een aanval van de roodgroenen kreeg Pourier enkele meters buiten het doelgebied van Boca de bal toegespeeld. Hij nam even zijn tijd en loste toen een flitsend schot in de richting van het doel. Clark Raven stond op de juiste plaats op de bal te wachten, maar tot zijn grote verbazing stuitte de bal een meter voor hem tegen iets op en schoot langs de verbouwereerde goalie van Jong-Colombia in het net: 1-1. Het publiek heeft al die tijd kunnen genieten van tamelijk goed voetbal.

In de drieëntwintigste minut werd Martja ingestuurd om Frank Victoria te vervangen. Tegen het einde werd ook Jose Constancia ingestuurd om zijn kunnen te tonen, maar dat heeft niet mogen baten. Wel kreeg Elcio, die overigens al laat zien dat zijn glorie tijd reeds achter de rug is, een prachtige gelegenheid om zijn ploeg weer een voorsprong te bezorgen. Hij kwam namelijk alleen voor Nivellac, doch schoot tegen diens lichaam, waarna de bal over de doellijn rolde tot corner op rechts. Deze hoekschop werd door Papie genomen en goed voorgezet, doch leverde niets op.

Een droomkans kreeg Iby Martina toen hij alleen voor Nivellac verscheen. Hij probeerde de bal over het hoofd van de uitgelopen doelman van Scherpenheuvel te plaatsen, dat gelukte hem ook, maarde bal scheerde tevens over de lat en ging uit het veld. Het slotoffensief van Boca nam in kracht af en toen scheidsrechter Johan Leonora voor het einde floot was de stand nog steeds 1-1. De ontmoeting is gisteravond erg laat begonnen. Toen de arbiter de spelers het teken gaf om het veld op te komen was het al kwart over negen. Wij hoorden van een bestursllid van de CVB dat de arbiter van de voorwedstrijd verstek had laten gaan, waardoor invaller Jossy Martis voor hem moest invallen.

Hoe dan ook het bestuur van de C.V.B. zal er iets aan moeten doen om te zorgen dat de voorwedstrijden op tijd beginnen.

Voorwedstrijd

Ook de voorwedstrijd was het aanzien ten volle waard. Beide ploegen, Deportivo Portugues en Mahuma speelden een goede partij. Er werd niet lukraak in de ruimte geschopt, maar men bouwde op. Mede om het feit dat er goed gevoetbald werd bleef de reactie van het publiek uit toen scheidsrechter Jossy Martis voor het einde floot: het was toen kwart over negen. Bij de rust was de stand 1-1 door doelpunten van F. Cathalina van Dept. Portugues en Rignald Bernardus van Mahuma. Na de pauze ging de strijd ook gelijk op. Door een blunder van doelman de Lima kwam Portugues op een goedkope manier aan de overwinning en wel met 2-1. Maandag a.s. wordt de hoofdklasse competitie voortgezet met de ontmoeting tussen Veendam en Centro Dominguito.

Curacao in basketbal meerdere van Aruba

ORANJESTAD — De Curacaose basketball selectie toonde gisteravond op de Aruba Juniorsbaan op overduidelijke wijze haar superioriteit over de Arubaanse selectie tijdens de eerste van de twee interinsulaire ontmoetingen. Curacao won verdiend met 58—36 na bij de rust reeds met 24—18 te hebben voorgestaan.

De serie van twee wedstrijden werd gisteravond geopend met de eerste opgooi door sportkoningin Sonja Tromp. Een groot aantal toeschouwers waaronder velen uit Curacao woonde de wedstrijd bij. De eerste helft van de wedstrijd kenmerkte zich door het goede dekkingsspel van de Curacaose selectie, iets waartegen de Arubanen gedurende de gehele wedstrijd geen raad mee wisten en weinig tegen konden doen. In deze helft viel ook op het zuiver schieten van de Curacaosche speler E. Gonet die tien van de 24 punten op zijn naam bracht. Urnic Wiel was in deze eerste helft met zijn acht punten de beste schutter voor Aruba.

In de tweede helft behield Curacao de selectie zijn perfecte dekkingssysteem terwijl men daarnaast ook mooie combinaties liet zien. Duidelijk bleek in deze tweede helft dat de gasten beter op elkaar waren ingedeeld dan de lokale ploeg die niet voldoende had aan twee weken training. De Arubaanse selectie maakte vooral in de eerste helft een ietwat nerveuze indruk, terwijl in de tweede helft de vele kansen om te scoren niet benut werden door bij het schieten te gehaast te werk te gaan.

Desondanks moet gezegd worden dat de Arubaanse selectie door geregeld trainen in de toekomst over een sterk team zal kunnen beschikken.

E. Gonet eindigde de wedstrijd als beste scorer voor Curacao met 22 punten terwijl Juan Tromp met zijn 13 punten topscorer voor Aruba werd.

Vanavond wordt de tweede wedstrijd Aruba vs Curacao gespeeld. Om acht uur wordt een voorwedstrijd gespeeld tussen de veteranen van Oranjestad en San Nicolas. Gisteravond waren de namen van de Oranjestad veteranen al bekend: Leo Kuiperi, Nel Harms, Eddy Lacle, Janny Brokke, Janchi Arends, Orlando Jacquin, Charlie Van Eer, Johnny Van Willigen, Eric Ponson, Pano Tromp, Chu Brion, Boy Marchena, Ronny Davelaar, Carlos Leanez, Luty Burleson en Victor Albus.

Franse bisschop staat protestanten communie toe

STRAATSBURG. — De bisschop van Straatsburg, Arthur Elchinger, heeft voor zijn bisdom richtlijnen uitgegeven over de „eucharistische gastvrijheid bij gemengde huwelijken". Daarin staat hij aan protestantse gelovigen toe in de katholieke eredienst de communie te ontvangen en aan de katholieken deel te nemen aan het protestantse avondmaal. Bisschop Elchinger wijst erop, dat het hem hierbij erom gaat „christenen van goede wil voor te lichten en de spanningen te verminderen van degenen, die — ontmoedigd — van de kerkelijke autoriteiten niets meer verwachten en besluiten de eucharistie te ontvangen in een kerk waartoe zij niet behoren".

De richtlijnen van bisschop Elchinger zijn met name bestemd voor gemengd gehuwden en voor degenen, die in oecumenische groepen nauwere relaties met de andere kerk hebben. Zijn richtlijnen vertonen veel overeenkomst met de aanwijzingen, die sedert 1968 in Nederland gelden. De kwestie van de oecumene is voor de Elzas met zijn gemengde bevolking actueler dan in de rest van Frankrijk.

In een uitvoerige toelichting in het katholieke weekblad van de Elzas zegt bisschop: „Zowel de gelovige katholiek als de gelovige protestant erkent de werkelijke tegenwoordigheid van Christus in zijn sacrament.... ook al lopen de theologische verklaringen uiteen, maar verklaringen vormen niet het geloof. Ongetwijfeld bestaat er een directe relatie tussen eenheid en eucharistie, maar de bijzondere situatie van de echtparen in gemengde huwelijken kan deze band ook door de communie rechtvaardigen, zonder dat dit consequenties heeft voor het totaal-kerkelijke leven".

Bisschop Elchinger onderstreept in zijn richtlijnen, dat deze wederzijdse open communie niet noodzakelijk maakt, dat men afstand neemt van de eisen der waarheid. Hij wijst er tevens op, dat wat aangeboden wordt als een provisorische oplossing voor individuele gevallen, niet gezien kan worden als een algemeen gangbare weg tot eucharistische ontmoetingen.

Padu Lampe voor Wereldomroep

ORANJESTAD — Van Tom Pape uit Nederland ontving Padu Lampe gisteren bericht dat het programma dat Radio Nederland Wereldomroep tijdens de toeristenbeurs in Utrecht heeft opgenomen aanstaande dinsdagavond om kwart over zes (Ant. tijd) door Radio Nederland via Bonaire (golflengte 49.83) zal worden uitgezonden. Het programma zal op een latere datum door radiostations Hoyer op Curacao en Voz di Aruba heruitgezonden worden. In dit programma speelt Padu Lampe een aantal van zijn eigen composities, waarvan de opnamen zoals de heer Pape liet weten zeer goed geslaagd zijn. Daarna volgt nog een vraaggesprek met Jan Huikeshove van de ALM, Rudy Ellis van Bonaire, Padu Lampe van Aruba en Yvette Ecury die de modeshow verzorgde.

Oorlogsschepen uit VS naar Aruba

ORANJESTAD — Twee Amerikaanse oorlogsschepen, USS El Paso en USS Plymouth Rock zullen dit weekeind een bezoek aan Aruba brengen. Beide schepen worden zondag op Aruba verwacht en woensdagmiddag weer. De USS El Paso is een amphibie Cargo schip dat gebruikt wordt voor vervoer van zwaar equipment, marinetroepen en supplies voor amphibie landingen. De USS Plymouth Rock is een dock lading schip voor transport van troepen en amphibie landing vaartuigen. Zowel aanstaande dinsdagmiddag als woensdagmiddag, iedere dag van een tot vier uur, bestaat er voor publiek gelegenheid beide schepen te bezoeken, waarbij een tocht over de schepen zal worden gemaakt.

Zeven verkeersgewonden in ziekenhuis beland

WILLEMSTAD — Zes mensen moesten donderdag in het ziekenhuis worden opgenomen omdat ze bij aanrijdingen min of meer ernstige verwondingen opliepen. Door niet verlenen van voorrang ontstond op de kruising Galvanistraat-Voltastraat een aanrijding waarbij in totaal zeven gewonden vielen. Vier moesten er in het ziekenhuis blijven.

Op de naamloze weg naar de Dokmaatschappij vond op een brug een aanrijding plaats tussen twee personenauto's omdat de een zich niet aan de regels hield en voor zijn beurt de brug opreed. De materiele schade bedroeg vierduizend gulden.

De bestuurder van een motorfiets liep een hersenschudding op toen hij door eigen schuld in botsing kwam met een personenauto. Hij is in het ziekenhuis opgenomen.

ORANJESTAD — De softballsport, waaraan de laatste maanden niet veel werd gedaan, gaat in maart aanstaande weer volop draaien. Op 11 maart begint namelijk de nieuwe competitie met deelname van een record aantal clubs. De herenafdeling die de laatste jaren in twee groepen werd verdeeld, zal worden uitgebreid met een derde groep vanwege de nieuwe clubs die er bij gekomen zijn. De herenafdeling zal bij de nieuwe competitie onderverdeeld worden in Kibrahacha, Watapana en Kwihi leagues.

WILLEMSTAD — Het was gistermorgen weer groot feest voor de leerlingen van de Prinses Margrietschool te Buena Vista. Ditmaal werd er gefeest om de carnavalsperiode in te luiden. Als begin vond de verkiezing plaats van de commère en compère voor 1973. Een jury gevormd uit ouders, leerkrachten en een jeugdleidster van de Margrietschool wezen uiteindelijk Indra Melfor uit klas 4a aan als commère. Jose Rosales, geseccondeerd door Robert Koffie, werd de compère. De kroning werd verricht door mevrouw Diana Kuwas, vertegenwoordiger van de ouders in het organiserend commite. Voor de muzikale omlijsting zorgde de steelband gevormd uit de leerlingen van de school, die onder deskundige leiding van de heer Robert Lake in twee weken tijd tot verrassende prestaties kwam.

Volleyball voor scholen

ORANJESTAD — De schoolsportcommissie van het Eilandgebied organiseert op zondag 11 februari a.s. een bliksem volleyballtoernooi voor meisjes en jongens van het voortgezet onderwijs op Aruba. Het toernooi wordt op de banen van het Colegio Arubano gehouden en begint om acht uur 's morgens. Van acht uur 's morgens tot 1 uur 's middags zullen er 42 wedstrijden worden gespeeld. De teams worden ingedeeld in poules van 4, die ieder een halve competitie spelen. Iedere game heeft een maximumduur van 25 minuten. De poulewinnaars spelen aan het eind om het kampioenschap. In totaal hebben dertien meisjes- en tien jongensteams ingeschreven.

De winnaars van dit toernooi komen in aanmerking voor de interinsulaire schoolwedstrijden die dit jaar op Curacao plaats vinden.

CALI — De leider van de conservatieve partij in Caicedonia is donderdag door geweerschoten om het leven gebracht. De daders zijn onbekend. In dezelfde plaats schoten onbekenden onder gelijke omstandigheden drie weken geleden de leider van de liberale partij neer.

MONTEVIDEO — 31 Gevangenen in twee gevangenissen te Montevideo zijn in hongerstaking gegaan uit protest tegen het gebrek aan juridische bijstand voor de gevangenen. De groep heeft aangekondigd in hongerstaking te blijven zolang hun eis voor bijstand niet wordt ingewilligd.

SANTIAGO — De Chileense minister van Defensie Jose Toha heeft de tweede socialistische internationale te Santiago geopend. De socialistische partij in Chili, die zich beschouwt als een marxistisch-communistische beweging, neemt niet deel aan de conferentie.

MEDELLIN — Een militaire patrouille heeft de leider van de EPL, een guerrillabeweging met marxistisch-communistisch achtergrond, doodgeschoten. De guerrilla, Luis David Manco, was tevens een voorraanstaand lid van het „volksbevrijdingsleger in Colombia".

SAO PAULO — Een militaire rechtbank in Sao Paulo heeft vijftien leden van de organisatie „nationale bevrijdingsactie," tot gevangenisstraffen veroordeeld, varierend van zes maanden tot vijftien jaar. Onder de veroordeelden bevinden zich drie vrouwen.

CARACAS/SANTO DOMINGO — De echtgenote van de oud-president van de Dominicaanse Republiek, Juan Bosch, heeft gezegd, dat de politie van de republiek haar man te arresteren op verdenking van medeplichtigheid aan de landing van de guerrillas aan de zuidkust van het eiland maandag jongstleden. Zij deelde dit donderdag mee tijdens een telefoongesprek met het dagblad „El Nacional" te Caracas. Volgens de vrouw van Juan Bosch, die zich verborgen houdt, proberen de Dominicaanse autoriteiten de bevolking wijs te maken dat Juan Bosch een aandeel heeft gehad in de landing van de guerrillas. Volgens het Dominicaanse dagblad „El Sol" hebben maandag aan de zuidkust van het eiland niet één, maar meerdere groepen zich aan land begeven. De krant zegt haar inlichtingen te hebben van personen, die in contact staan met de guerrillas.

ASUNCION — In Paraguay gaan de mensen morgen naar de stembus, maar de enige onzekerheid is de omvang van het succes dat president Alfredo Stroessner bij zijn herverkiezing zal behalen. De 60-jarige generaal is aan zijn vijfde ambtstermijn toe. Zowel politieke als diplomatoeke waarnemers zijn het erover eens, dat in de wijde omtrek geen macht te bespeuren is, die hem van herverkiezing kan afhouden.

INGEZONDEN

De wereld waarin ik leef

Hopelijk kan ik even Uw aandacht vragen voor de merkwaardige situatie waarin ik mag leven. Als vrouw van een huisarts heb ik overdag weinig te verduren, want dan gaat het wel over de rug van onzeze trouwe assistente. Maar na een vrijwel rimpelloze dag begint mijn dienst die ik jarenlang vervulde zonder wrevel. Het hoorde er nu eenmaal bij; woorden die onaanvechtbaar leken. Maar nu is het over! Absoluut! Des avonds en 's nachts worden geen nieuwe patienten ingeschreven. Van al die mensen die 's avonds en 's nachts een dokter menen nodig te hebben en die uit gemakzucht of naar de eerste de beste, of naar de dichtsbijzijnde dokter gaan, of in de idiote veronderstelling verkeren dat alleen gouvernementskaarten ook 's nachts moeten werken, al deze mensen die noch als gouvernementspatient, noch als particulier patient bij mijn man te boek staan, laat ik op geen enkele wijze meer delen in mijn kennis, hoe de Artsendiensten nu precies in elkaar zitten. Ook kan van mijn licht, mijn telefoon en mijn tijd geen gebruik meer worden gemaakt. Als ik alles zou noteren wat mij door de mensen waar ik in feite niets mee te maken heb, naar het hoofd geslingerd krijg, zou menigeen blozen.

De scheldwoorden, de dreigementen, de politie, de gedachte van dit soort mensen mij aansprakelijk te kunnen stellen als er doden zouden vallen in hun familie. Ik word schaamteloos betrokken bij hun familie affaires. Onlangs meende 's avonds een Shell employe nog het recht te hebben accuut geholpen te worden door een particuliere arts. Toen ik hem verwees naar de betreffende instantie, waar hij zeker hulp zou kunnen krijgen, werd mij gezegd: „je zou met een ijzeren stang alle artsen de grond in moeten stampen!" Mijn geduld is nu de grond ingestampt! Ik ben niet meer bereikbaar voor wildvreemden. Alleen de gouvernementspatienten uit ons district en de particuliere patienten kunnen op mijn medewerking rekenen. Op de eilandelijke Gezondheidsdienst en het Bestuurscollege rust een grote verantwoordelijkheid de belangen van gezonden en zieken te dienen. B.V. door slechts het eenvoudig voorlichten door middel van krant, radio etc. De mensen dienen kenbaar gemaakt te worden hoever zij als patient mogen gaan en waar te gaan, wat de rechten en de plichten van de patienten zijn.

Ook de Artsen Vereniging had al jarenlang in deze voorlichting moeten voorzien, in het belang van de patient en de huisarts. Inplaats van het zo toepasselijke bordje „NIET THUIS" op te hangen.

Met dank voor de plaatsruimte.
F.G. PATTINAJA.

Papelucho bochinchero

Apreciable señor redactor,

Permitimi un espacio den bo corant. Cu miedo y ansia mi ta haci uso di palabra pa munstra mi desgustu pa e papelucho bochinchero cu ta carga e nomber provocativo TRIBUNAL. Algun hoben baldadi sin respet pa nos autoridad y Iglesia Catolica ta quere cu nan tin derecho di ofende y critica nos representantenan den gobierno. Ta tristu di bisa cu mi ta haña e cos aki hopi alarmante. Ultimamente nos por ripara cu hasta respet pa nos sagrado ley a disparse. Nombernan di nos autoridadnan honroso ta wordu mancha y ofende. No tin e respet mas di antes pa nos pastornan, representante di nos Señor Creador. Pushi y cacho a siña scirbi awendia y ta quere cu nan por mors cu autoridad sagrado di gobierno y Iglesia. Pa colmo un tal domi Jonkman ta apoja e papelucho baho aki abiertamente na televishon. Pero no ta nada straño, protestantnan semper a desvia for di e camina berdadero di Dios.

E hobennan bochinchero y baldadi di e papelucho TRIBUNAL quier bolbe juda causa un 30 di mei mas. Nan ta critica capitalistanan sin sa cu ta capitalistanan ta wanta Corsou riba pia. Ta pesei obreronan mester ta gradecido na capitalistanan y stop di protesta y welga y traha mas duro. Nan ta critica enseñanza sin sa cu ta frater y seuman a siña nos lesa y scirbi. Ta junan di tera maestro di scol mes cu ta huma droga ta pesta nos junan.

Pero e peliger di mas grandi mi ta haña e ideanan torpe cu e hobennan aki quier propaga. Ta comunismo e bochincheronan aki quier trese riba e pida isla aki pa pesta nos loga, pa haci nos loga peor cu Rusia y Cuba caminda tin dictadura.

Mi quier a avisa nos gobierno di tuma bon nota ta quico ta sosode cu nos libertad di prensa. Mester prohibi semehante casta di mala rasa haci uso di libertad di prensa promer cu ta laat. Masha danki.

P. J. ANASTACIA

Aantal aanrijdingen blijft dalen

ORANJESTAD — De daling van het aantal aanrijdingen op Aruba blijft zich voortzetten. Op donderdag werden slechts vier lichte aanrijdingen gemeld met een totale blikschade van 910 gulden.

Bij een aanrijding tussen twee personenauto's op de hoek Vondellaan-Madurostraat in Oranjestad, waarbij een der bestuurders geen voorrang verleende, raakte een der inzittenden van een der auto's licht gewond aan zijn rechter elleboog.

Bureau buitenlandse betrekkingen ingesteld

Bij landsbesluit van 31 januari 1973 is ingesteld een bureau buitenlandse betrekkingen N.A., gevestigd te Fort Amsterdam. Dit bureau heeft tot taak o.a.: de regering van advies te dienen terzake alle aangelegenheden buitenlandse betrekkingen betreffende:

A. Het behandelen van consulaire aangelegenheden en het contact met buitenlandse vertegenwoordigers in de Nederlandse Antillen:

B. De organisatie en de uitvoering van protocollaire aangelegenheden voorzover in verband staande met buitenlandse vertegenwoordigingen:

C. Het regelen van de opleiding van Antillianen voor de buitenlandse dienst:

D. Het onderhouden van contact met het ministerie van Buitenlandse Zaken te 's Gravenhage:

E. Het onderhouden van contact met het bureau Buitenlandse Betrekkingen van Suriname:

F. Het onderhouden van betrekkingen met vertegenwoordigers van het koninkrijk in het buitenland:

G. De coördinatie van werkzaamheden ten aanzien van een Caribische samenwerking:

H. De interdepartementale coordinatie van alle aangelegenheden betreffende buitenlandse betrekkingen.

Het bureau staat onder leiding van ambassadeur mr. I. C. Debrot door de Nederlandse regering ter beschikking gesteld van de Nederlandse Antilliaanse regering. Het ligt in de bedoeling langzaam tot een volledige geoutilleerd eigen apparaat te geraken, dat in staat zal zijn zelfstandig de Antilliaanse buitenlandse aangelegenheden te behandelen.

Bij de opbouw en uitbouw zal men de realiteit van beperkte financiele middelen enerzijds en de relatief hoge kosten van een eigen buitenlandse dienst anderzijds voor ogen dienen te houden.

Hiervan uitgaande zal de dienst zo efficient mogelijk worden opgezet, met een kleine, doch vakbekwame staf. Later zal men bij vertegenwoordigingen in het buitenland zich aanpassen aan het in het westelijk halfrond geldend stelsel van een beroeps en niet beroepsdiplomaten. Deze laatsten zullen personen zijn die wegens hun praktische kennis en ervaring, systeem etc. op bepaalde posten worden geplaatst. T.a.v. de opleiding van de beroepskader zal men dit deels lokaal, in Nederland of elders, deels in de praktijk op de posten doen plaats hebben.

Door de regering is tevens besloten nu de uitvoering van o.a. protocollaire en buitenlandse aangelegenheden zijn ondergebracht bij het nieuw opgerichte bureau, uit efficiency en bezuinigingsoverwegingen de overige werkzaamheden van het kabinet van de minister-president op te dragen aan de secretaris raad van ministers en genoemd kabinet als aparte dienst op te heffen, aldus een bericht van de RVD.

Geen navelbeschrijving, dan gevangenisstraf....

MONTPELLIER — Twee getuigen in een echtscheidingszaak zijn door een rechter in Montpellier wegens meineed tot gevangenisstraf veroordeeld omdat zij geen beschrijving konden geven van de navel van de vrouw met wie zij bezweerden gemeenschap te hebben gehad.

De mannen waren getuigen voor de eisende partij, de echtgenoot van de vrouw die haar van onttrouw beschuldigde.

PHILIPSBURG — De openbare verkoping van een huis staande op een perceel grond gelegen aan de Frontstreet ter grootte van 292 m2 heeft de som van 55.100,— gulden opgebracht. Er werd niet zo enthousiast geboden als eigenlijk verwacht was, zodat de opbrengst iets beneden verwachting is gebleven.

Hoofdagent Meyers in de bloemetjes gezet

PHILIPSBURG – Afgelopen maandag werd op het bureau van inspecteur Zaandam, korpschef Bovenwinden, de heer Meyers gehuldigd, omdat deze op 3 februari jl. het feit herdacht dat hij 25 jaar geleden in politiedienst trad. Ter gelegenheid hiervan werd hij toegesproken door de gezaghebber in zijn functie van hoofd der politie op de Bovenwinden. In zijn speech benadrukte de heer Van Delden de grote plichtsbetrachting van hoofdagent Meyers.

Dat is een hele prestatie, want bij het publiek doe je het als politieman nu eenmaal niet gauw, zelfs al neem je de juiste maatregelen. Aan het slot van de toespraak werd een brief van minister-president Isa, gericht aan de heer Meyers, voorgelezen, waarin namend de Landsregering dank werd betuigd voor de verrichte diensten en uiteraard gelukwensen werden overgebracht aan de jubilaris.

Brief en bijbehorend mandaat, dat recht gaf op een maand extra salaris werden vervolgens overhandigd, terwijl mevrouw Meyers door een van de typistes, die het korps rijk is in de bloemetjes werd gezet. In zijn dankwoord liet de heer Meyers zijn diensttijd de revue passeren. De eerste zeven jaar werden doorgebracht op Curacao, de rest-uitgezonderd de opleidingstijd voor hoofdagent- op de Bovenwinden. Gedurende de Bovenwindse periode werd viermaal gedurende kortere of langere tijd dienst gedaan op St. Eustatius. De laatste maal gedurende vier en een half jaar als groepscommandant. Sinds 1970 is hoofdagent Meyers terug op St. Maarten.

De gehele diensttijd werd doorgebracht bij de geüniformeerde dienst. Aan het slot van de bijeenkomst werd de jubilaris door de aanwezigen toegedronken. Voordat het echter zover was werd hem door onderinspecteur Kooistra nog een persoonlijk geschenk overhandigd als dank voor zes jaar uitermate prettige samenwerking en als bewijs van vriendschap.

Nixons populariteit bereikt hoogtepunt

WASHINGTON. — Na de afsluiting van het vredesakkoord voor Vietnam is de populariteit van presdident Nixon tot een ongekend hoogtepunt gestegen, zo blijkt uit een opinie-peiling van het Gallup-instituut. [illegible] procent van de Amerikanen is tevreden over Nixons beleid, 25 procent ontevreden en zeven procent weet het niet.

Begin januari, toen er nog grote onzekerheid over de vooruitzichten op vrede in Vietnam heerste, kreeg Nixon slechts de steun van 47 procent, tegen 43 procent tegenstanders.

PHILIPSBURG — Gezaghebber R. O. van Delden brengt dank en hulde van de regering over aan hoofdagent Meyers, die een kwart eeuw in dienst van de overheid was. Op de achtergrond ondermeer inspecteur R. Zaandam en onderinspecteur Kooistra.

BEKENDMAKING

DE GEZAGHEBBER VAN HET EILANDGEBIED CURACAO PLAATSELIJK HOOFD VAN POLITIE;

MAAKT HIERBIJ BEKEND:

dat ingevolge de bepalingen van de Verordening van de 22ste juni 1933, houdende bepalingen omtrent drukwerken (P.B. 1933 no. 56, zoals gewijzigd bij P.B. 1952 no. 80), elk in Curacao gedrukt of uitgegeven drukwerk, voorzien moet zijn van de naam en de woonplaats van de drukker en de uitgever. Hieronder wordt mede verstaan, de door werktuigkundige of scheikundige middelen bewerkte veelvouden van geschriften, van voortbrengselen der beeldende kunsten of van met tekst voorziene muziekwerken.
Ten overvloede wordt nogmaals in herinnering gebracht, dat van elk in Curacao gedrukt drukwerk, alsmede elk van buiten Curacao gedrukt maar in Curacao uitgegeven drukwerk, de drukker of uitgever verplicht is om uiterlijk binnen 24 uren na de verschijning, zon- en van Bestuurswege erkende feestdagen niet medegerekend, **een door hem ondertekend exemplaar te zenden aan het Plaatselijk Hoofd van Politie.**
Tegen overtreding van deze bepalingen zal streng worden opgetreden.

De Gezaghebber van het eilandgebied Curacao,
Plaatselijk Hoofd van Politie,
P. van der Hoeven, wnd.

Willemstad, 5 februari 1973.

PAPIA UN, PAPIA DOS
Honrando Doktoor

MAJAN LO TIN ANTO deskubrimentu di e Estatua di doktoor. Den partisipashon ku a ser duná na prensa, e miembronan di e Fundashon pa a yega na e Estatua, a bisa ku nan a hasi tur loke ta posibel pa a tene e akto di desvelashon for di politika. Kiko nan kier men, ku esei, no ta kompletamente kla pa nos.

Si Partido Nashonal djis invitá pa e seremonia y tambe hasié su „jeugdafdeling" ya esei por ser considerá tur politika ku tin. Pero ta un kos ku mester sosode anyway. Pa nos, tambe ta kosnan ku mester a sosodé si a invitá Prome Ministro di Antiyas pa e tabata presente y ser un di e oradornan.

Gomez a sirbi pa varios anja komo Minister Presidente di Antiyas. Mester a invitá e Presidente di Staten pa e tabata presente y un di e oradornan. Gomez tabata pa hopi anja miembro di Staten.

Mester a invitá pa nan tabata presente y hiba palabra, e presidentenan di e partidonan politiko di Korsow. Tabata Gomez ku a duna bida na e movimiento di partido aki na Korsow. Tur e figuranan ku nos a menshoná, ta figuranan politiko, y kada un den nan diskurso lo a papia riba doktoor na diferente manera. Ku otro palabra kada un lo a hasi su politika na su manera. So what?

Gomez tabata politiko, y no tin mihó ku por honré posthumamente na deskubrimentu di su Estatua ku esnan ku ta militá den mes fila ku ne. Nos no ta kere ku ningun di e figuranan, ku nos a referi na nan ariba, y ku segun nos, lo por a ser invitá pa a hiba palabra, lo a ninga na hasi esei. Prome Minister lo a posponé pa un siman su viahe pa Ulanda, ku nos no ta kere a ser planiápa e no ta presente na e akto di deskubrimentu. E lo papia y munstra, igual ku tur esnan ku tambe lo a hiba palabra, ku ser kortes no kier men ser menos balente.

Nos no ta bisa esaki, pa via ku nos ta kere ku aunke nos ta den un anja di elekshon, esei no mester kita ku na desvelashon di un monumento p'e despues di bida, no por honra doktoor na un nivel más altu ku esun partidario. Ki bunita lo tabata por ehempel si Embahador Jonckheer, ken tabata Gomez su gran rival den politika, lo a bini over pa e okashon y papia, sino riba e POLITIKO GOMEZ, anto riba e PERSONA GOMEZ, ku e a trata asina tantu ku ne.

Nos no ta kere ku lo ta solamente pa „no papia malu di morto" ku hasta esnan, ku na bida a oponé lo por haya awor kosnan bon pa bisa di doktoor.

Richard Nixon ta „rate" masha abow riba e lista di Presidentenan merikano ku nos ta gosa, pero mester duné kredito pa e manera ku el a haya e palabranan apropiá pa e expresá na morto di tantu Harry Truman komo Lyndon Johnson. Tur after all tabata den e mes lucha: ku ta busca loke ta mihó pa nan pais. Ku kada un a hasié na su manera ta natural.

Pesei nos ta lamentá ku esun ei majan atardi na Gomezplein, no lo ser utilisá pa demostrá ku na okashon di honra posthumo, un di esnan ku a distingui den e lucha politiko, no tin barera partidista entre esnan ku ofisialmente tin di kumpli ku e honramentu ei, pa medio di nan diskursonan.

Si realmente nos kier edifiká patria, anto laga nos kuminsa na duna, sin restrikshon, merito na esnan ku a pone e promé piedranan. Esei no solamente lo embeyesé, sino tambe lo fortalesé nos konstrukshon.

Te otro siman,
AMILCAR.

Films deze week

ORANJESTAD — In het DE VEER THEATER werd „THE GODFATHER" geprolongeerd. Marlon Brando is inderdaad als acteur de geweldenaar in deze film, die bestempeld wordt als het succes van deze eeuw. Het verhaal over de macht van de Italiaans-Amerikaanse Maffia komt heel sterk over. De psychologische spanningen en het daarbij behorende geweld vormen de ruggegraat van dit volledig door Brando beheerste epos. Verder uitstekende rollen van James Caan, Al Pacino en Duvall. Dit alles onder regie van Francis Ford Coppola.

PRIME CUT. Met Lee Marvin en Gene Hackman in de voornaamste rollen. Regie van Michael Ritchie.

Incasseerder Nick Devlin wordt door een misdaad-syndicaat in Chicago naar Kansas City gestuurd om een achterstallige $ 500.000,— te incasseren van Mary Ann", een welvarende veekoning aldaar. Deze welvaart is deels te danken aan een bloeiende handel in drugs en vrouwen: de laatsten betrekt „Mary Ann" van een naburig weeshuis. Diverse andere agenten van het syndicaat hebben in het recente verleden dezelfde opdracht gehad, maar faalden. Uiterst geroutineerd trekt Devlin nu op tegen „Mary Ann", bij welke botsing een grote serie slachtoffers vallen, waaronder vier van Devlin's medewerkers. Uiteindelijk moet „Mary Ann" het onderspit delven tegen de keiharde methoden van Devlin, die tevens het weeshuis ontmantelt. Met zijn $ 500.000,— op zak keert Devlin terug naar Chicago.

Ofschoon de film zich geen ogenblik bezig houdt met motivaties en karakterschetsen is ze op ongelooflijk vakbekwame wijze gemaakt: knappe fotografie, uitstekende muziek, aantrekkelijke sets en lokaties. Het is routinewerk bij uitstek. Lee Marvin zet moeiteloos de keiharde man neer, die hij al in meerdere films gespeeld heeft. DRIVE IN 9, 10 en 11 februari, ook in de midnightshows.

WHEN THE BELLS TOLL. Met Anthony Hopkins, Robert Morley, Nathalie Delon en Jack Hawkins. In opdracht van de Britse marine moet de geheime agent Philip Calvert er achter te zien te komen, hoe er voortdurend schepen met goud verdwijnen. Spoedig blijkt, dat er minstens één hooggeplaatste persoonlijkheid bij het complot is betrokken. Calvert voelt instinctief, waar hij zoeken moet: ergens in de Schotse hooglanden, waar iedereen hem onmiddellijk naar het leven staat. Zijn fenomenale training, aangevuld met vuisten als mokers en een nimmer falend pistool, doen hem alle gevaren en moordaanslagen overleven en zich, tot volledige voldoening van zijn opdrachtgevers, kwijten van zijn taak.

Deze thriller is door Etienne Perrier met veel vaart en een sterk gevoel voor visuele effecten verfilmd, met als speciale attractie de bijzonder fraaie kleurenfotografie van het Schotse landschap. Het scenario is van Alistair MacLean, die ook tekende voor „De Kanonnen van Navarone". DRIVE IN 12 en 13 februari.

FOOLS. Met Jason Robards, Katherine Ross en Scott Hylands. Regie van Tom Gries. De acteur in griezelfilms Matthew South ontmoet de jonge beeldschone vrouw Anais in een park in San Francisco op het moment, dat hij zich vervelend tegenover enkele kinderen gedraagt. Zo komen ze met elkaar in contact. Anais heeft een ongelukkig huwelijk met advocaat David Aplleton. Beiden voelen ondanks hun leeftijdsverschil voor elkaar. In lange gesprekken beweert zij met hem de „echte" liefde te kennen. Tijdens een doopplechtigheid in een kerk schiet de jaloerse David zijn vrouw in trance neer. Deze liefdesromance is door Tom Gries (die aandacht trok op het filmfestival van Cannes in '72 met zijn keiharde gevangenisfilm „The Glass House") strak geregisseerd en doet nergens overdreven aan. De praatscenes zijn lang, maar als geheel een sympathieke productie, waarin voortreffelijk spel van Jason Robards als Matthew en Katherine Ross als Anais te zien is. DRIVE IN 14 en 15 februari.

Voor de jeugd is er op 11 februari in de matinee-voorstelling van de DRIVE IN CANNIBAL ATTACK met Johnny Weismuller en Judy Wals.

LONDEN. — De rechtbank in Edinburgh in Schotland heeft de in Nederland geboren Westduitser Ernst D. wegens moord op zijn echtgenote tot levenslange gevangenisstraf veroordeeld.

De meerderheid van juryleden was van oordeel dat de 21-jarige beklaagde zijn 19-jarige vrouw Helga op 13 oktober 1972, van een rotsblok de diepte heeft ingeduwd.

PARTISIPASHON

Direktiva di Cooperativa di Consumo Botica Wilhelmina ta invita tur socio, envista cu reunion general tene dia 25 di Januari 1973 a duna retiro na Presidente i sobra miembronan di Conseho di Comisarionan, na un reunion general extra ordinario kwal lo ser tene riba diarazon dia 21 di Februari 1973 pa 8'or di anochi den Landhuis Habaai.

AGENDA

1. Apertura
2. Partisipashon di direktiva
3. Elekshon di 5 miembro pa Conseho di Comisario
4. Turno Liber
5. Clausura

Di acuerdo ku articulo 34 di nos estatuto, personanan cu kier postula nan mes como candidato pa un puesto den Conseho di Comisarionan mester entrega nan nomber (sostene pa 15 socio), serka direktiva prome cu dia 19 Februari 1973.

Na nomber di direktiva,

Presidente, J. G. Francisco.
Secretaria, G. Winklar-Jantji.

Herinneringen van een vriend.....

De Mens Da Costa Gomez

„Daar staat hij dan, de mens, die zoekt, de mens die bidt, de mens die aanklopt aan de tempelpoort"....

Aan een bijzonder indrukwekkend ritueel van een van de oude broederschappen ontleen ik de woorden van mijn inleiding tot een leven, het leven van een mens met wie ik persoonlijk verbonden ben geweest door VRIENDSCHAP, jaren lang.

Ik wil het hebben over een mens, de MENS die in zijn levensloop bekend stond als MOISES FRUMENCIO DA COSTA GOMEZ. Voor velen „doctor", doktoor zonder meer als per definitie, was hij voor anderen mr. dr. Da Costa Gómez, of korter nog, Gómez. In de intimiteit van de familiekring op de Nederlandse Antillen was hij „Cheche", bij studievrienden en jaargenoten in Nederland, Maurits.

Hoewel ik geen studievriend van hem ben geweest of heb kunnen zijn van wege het verschil in leeftijd, was hij ook voor mij, sinds 1948, Maurits zoals ik voor hem Luisi was.

Over de mens Maurits, Cheche zou ik enkele woorden willen zeggen, woorden die zeker niet bedoeld zijn als een gesproken portret ten voeten uit, maar slechts een gesproken schets — met al de nadelen van dien, proberen te zijn. Ik wil U deze mens voorschetsen zoals ik hem gekend heb, als mens.

Veelkleurig

Zijn leven was een veelkleurendruk waarvan slechts enkele schakeringen vermag aan te geven. Mijn taak is niet de politicus of de jurist, de staatsrechtsgeleerde, uit te tekenen maar wat aan hen vooraf gaat als grondwaarheid, zijn mens-zijn. Aan anderen de taak de politieke figuur te brengen, te belichten en te beoordelen. Zijn mens-zijn, zijn „ander leven", minder bekend, minder spektakulair, intiemer, inniger en daardoor wellicht het meest waarachtige in hem.

Het leven van de mens is geen aaneenschakeling van voorvallen, gebeurtenissen, feiten en gegevens. Het is een drama, een dramatisch gebeuren, een dynamisch proces waarvan de ontwikkeling te volgen is en die geïnterpreteerd kan worden. De inhoud van dit drama is eenvoudig: de mens spant zich in, zet in, zet zich in voor iets; hij levert zijn bijdrage — persoonlijk en onvervreemdbaar van hem — hij probeert in de wereld die hij bij zijn geboorte aantreft de denkbeeldige personnage die zijn authentieke IK is, te verwezelijken. Hij tracht daar gestalte aan te geven. Het lichaam is de persoon niet; evenmin is het zijn ziel; ZIEL en LICHAAM zijn de mechanismen die hij het dichtst bij de hand heeft en waar hij mee te leven heeft, dat wil zeggen, waarmee hij een bepaald levensprogramma uit te voeren heeft....

De spaanse wijsgeer José Ortega y Gasset heeft gesteld dat de mens (umwelt) is: IK plus mijn OMSTANDIGHEID. Dit geldt voor ieder mens. Daarom is het vanzelfsprekend dat de omstandigheid, de historische omstandigheid, van Da Costa Gómez kennen, betekent iets dichter bij hem geraken, om hem als mens te kunnen begrijpen en waarderen. Zijn omstandigheid was, ruimtelijk gezien bovenal twee tonelen: de Nederlandse Antillen, in concreto, het eiland Curaçao en Nederland. Het land van zijn geboorte (en dood) en dat van zijn vorming en rijping....

Twee werelden

Deze twee landen, deze twee werelden, zou ik haast zeggen, komen dan ook telkens naar voren in zijn werk: bezorgdheid om het ene, verknochtheid aan het andere; twee sentimenten van de gevoelsmens Gómez die in hem gebundeld werden door een derde: trouw aan beide landen. De lijn van bezorgdheid, verknochtheid, en trouw lopen als een levende ader door zijn levenspatroon en -werk, van welk gezichtspunt ook uit bekeken: politiek, sociaal-ekonomisch, kultureel-historisch enz.

In het geheel van zijn publikaties en redevoeringen, waarvan een deel verschenen is, rijzen deze bezorgdheid en verknochtheid op als herhaalde varianten van een muzikaal grondthema: zijn bezorgdheid voor de toekomst en het geluk van het volk waartoe hij behoorde; de veiligstelling, het waarborgen van zijn rechten; een niet aflatend streven naar het wakker-schudden van dat volk, de roeping om dat volk bewust te maken van de krachten die latent in hem aanwezig zijn.

Bewustwording

Van meetaf aan bij de Antilliaanse politieke bewustwording betrokken, en misschien juist als politikus het bekendst, is in hem, naar mijn persoonlijk inzicht, een filosoof, een kultuurfilosoof, voor ons, verloren gegaan. Zijn politiek beroep (als van Antilliaanse politici gesteld mag worden dat zij beroepspolitici zijn) was toch niet zijn roeping; die lag hoger en elders. Misschien mag ik aannemen dat hij die roeping het best geformuleerd heeft in een gesprek dat ik, half in mijn kwaliteit van beroepsjournalist toen en half als vriend waarmee hij vrijuit kon spreken, met hem heb gehad in Nederland. Hij meende dat hij de taak, de plicht had, ons volk politiekbewust te maken, mee te helpen aan de opbouw van een politiek leven in de Nederlande Antillen, maar dat hij toch wel zo spoedig mogelijk de eigenlijke taal waarvoor hij geroepen was moest opnemen: zich verdiepen in de kultuurfilosofie en staatsrecht.

Ik stelde bij het begin: daar staat hij nu de mens, die zoekt, die bidt en die klopt. Maurits was een geest die zocht, leergierig en belangstellend als geen ander, op ieder terrein van de menselijke aktiviteit. Hij had inzicht en kon het panorama overzien. Hij heeft gebeden — dat weet ik — om kracht en inzicht en wijsheid. Hij heeft geklopt aan de poort van de tempel der Wetenschap en Schoonheid.

In hoeverre zijn zoeken met succes bekroond is geworden, zijn gebed verhoord of op zijn kloppen is opengegaan vermag ik van deze plaats af niet helemaal te beoordelen. Het is trouwens ook niet de bedoeling dit nu en hier te doen. Interessant zou het wel zijn als anderen straks zijn streven, zijn successen en zijn falen, ontleedden om ons een beter, een afgerond beeld, het veelke lurenbeeld waar ik het net over heb gehad, te geven. Ik kan hem slechts zien van mijn perspektief uit: als persoonlijke vriend, die nimmer lid geweest is van zijn politieke partij; als mens, die vrij heeft gestaan tegenover de mens Goméz en hem als mens kon waarderen en die als mens het met hem kon hebben over zoveel onderwerpen dat er eigenlijk geen tijd over was om over politiek te spreken, hoe vreemd dit velen in de oren moge klinken.

Honden

Om maar één voorbeeld te noemen: met Maurits heb ik urenlang kunnen spreken over een onderwerp dat mij zelf na aan het hart ligt: honden. Hij is één van de weinige Nederlands-Antillianen met wie ik over honden kon spreken en verwachten dat zij met kennis van zaken het onderwerp benaderen. Hij was kynoloog, hoewel dit misschien op de Antillen een niet zo bekend aspekt was van zijn belangstelling.

Zijn belangstelling voor bloemen en planten was enorm en hij kon dan ook boeiend hierover spreken, zoals hij ook diepzinnig kon uitweiden over mensen, over DE MENS. Ik was dan ook helemaal niet verbaasd toen ik hem, naar aanleiding van een vraag van hem, had geantwoord dat voor hem zaken niet belangrijk zijn, maar Mensen en zijn reaktie slechts was: mij diep in de ogen kijken alsof hij de diepste roerselen van mijn ziel wilde peilen en verder zweeg....

Fouten

Als mens — en zo bezie ik hem nu — heeft hij fouten begaan, maar juist door die tekortkomingen zijn menszijn benadrukt, bestendigd. In vele aspekten is hij groot geweest, waardoor zijn onvolkomenheden vergefelijk worden. Als mens heeft hij zich, i.p.v. het zich gemakkelijk te maken, het zich soms erg moeilijk gemaakt en dat komt omdat hij, wijsgerig beschouwd, een taak had, wat de spanjaard met een woord aanduidt als „quehacer" en dat niet te vertellen is. Deze „quehacer" (letterlijk: het geen gedaan moet worden, taak dus) is iets dat alleen de mens heeft. Gómez heeft zich bezorgd gemaakt om zijn quehacer in het leven en is, zodoende, zich zelf trouw gebleven, zelfs al heeft hij ogenschijnlijk niet dat sukses gehad dat anderen wel hebben mogen smaken.

Met zijn fouten als mens, met zijn ten dele falen als politikus, was Moisés da Costa Gómez toch groot als Antilliaans mens, als landskind dat zich heeft ingezet voor zijn taak die in zijn TIJD en OMSTANDIGHEID verricht moest worden. Hij had een roeping en hij heeft getracht die, naar beste weten en kunnen, te volgen. Als de andere Mozes, heeft hij elders zijn vorming gehad om daarna terug te keren tot de zijnen met een specifieke taak: leider te zijn, leiding te geven, vó-or te gaan, zelf als zou hij worden bestreden en niet begrepen worden: hij is in vele gevallen niet begrepen geworden. Als de andere historische Mozes heeft hij menselijke fouten begaan, is ook hij soms verblind geweest en zijn voor hem ook de gevolgen van deze fouten niet uitgebleven.

De paralel gaat zelfs zover dat, als de andere Mozes, de Ingewijde, ook Maurits, Moisés, zich aangetrokken voelde tot het mystieke, tot de Okkulte, weleer, moest hij, uiteindelijk, toezien dat anderen het beloofde land binnen introkken en hij dat niet mocht....

Geen mislukking

Is zijn leven een mislukking dan? Ik meen te mogen zeggen van niet.

Hij heeft gearbeid en door zijn arbeid anderen tot arbeid aangezet. Hij heeft zijn kennis benut ten dienste van zijn volk, ten dienste van zijn EVENMENS, hij heeft zich ingezet voor een taak die wij wel een levenstaak kunnen en moeten noemen. Die arbeid is niet vergeefs geweest en zelfs kritisch, heel kritisch bezien, is zijn leven er een geweest dat uiteindelijk opheffend werkt op ons volksbewustzijn en waarvan inspiratie kan uitgaan zo wij hiervoor ontvankelijk zijn. Moisés da Costa Gómez, hoe men ook hem als politicus moge denken en oordelen, heeft zijn LICHT als mens, niet onder de korenmaat gestopt, maar op een kandeleer zodat andere verlicht konden worden.

Als anderen die hem, uiteraard, van hun gezichtspunt uit veroordelen en minachtend over hem spreken, zouden wij — zijn vrienden — ze de woorden van Cassius kunnen voorhouden:

Why, man he doth bestride the narrow world
Like a Colossus, and we petty men
Walk under his huge steps, and peep about
To find ourselves dishonourable graves....

Juist als men hem kleineren wil, springt zijn gave, zijn grootheid in het oog. Hij was misschien geen groot politikus, maar is als mens op weg geweest naar grootheid.

Poezie

Hij hield van poëzie en heeft bij verschillende gelegenheden belangstelling getoond voor wat ik zelf schreef. Een van mijn gedichten, een sonnet, heeft hem destijds diep ontroerd en — naar hij mij verzekerde ernstig gestemd. Dat sonnet wil ik, als mens, hem nu geven als huldebetoon van niet zijn sterven, maar van zijn „doorgaan naar het Lichte Leven". De titel van het zonnet is; Worsteling om God.

Ons levensstrijdperk dan is hier beneden
in òns; de strijd ons dorsten naar het Licht;
maar argeloos verweeft de strijder zich
van meet af aan met hem die wordt bestreden.

Dit moeizaam zoeken naar Gods aangezicht
is soms bewust omlind, dan vaag verweven
met deze kruistocht van de Ziel, een streven
onzegg'lijk groot, een zucht naar wijder uitzicht.

Vertwijfeld door het besef slechts mens te zijn
en God in sluimer in onszelf te weten,
ontspruiten ons een vleugelpaar en keten

die slechts te slaken is door zielepijn —
geen foltering – maar wapen onvolprezen
in deze strijd om God te wezen.

Hij heeft zijn strijd gestreden, de mens die Cheche, Maurits, Moisés, „doctor" genoemd werd. En hij was een Antilliaans mens.

LUIS DAAL
(Den Haag).

Mr. Dr. F. M. Da Costa Gomez tijdens een bezoek aan Holland in gezelschap van zijn vriend Luis Daal.

WILLEMSTAD — Door de jury bestaande uit mevr. L. Engels en de heren J. Capricorne en W. de Waal, werden donderdag tijdens een korte bijeenkomst in het Auditorium van het hoofdkantoor van Shell Curacao N.V. de drie werken bekendgemaakt, die naar Londen zullen worden opgestuurd.

In totaal werden door 9 personeelsleden en hun gezinsleden 26 werken ingezonden.

Deze inzendingen zijn tot en met zondag 11 februari a.s. in de hal van het hoofdkantoor vat Shell Curacao te bezichtigen. De uitverkoren werken zullen thans aan een internationale schilderijen tentoonstelling in Londen georganiseerd door de Shell Lensbury Ant. Club in april a.s. worden geëxposeerd.

De hoofdcoordinator de heer S.L.A. Lobo bedankte de juryleden voor hun medewerking en feliciteerde de winnaars, waarbij hij hen namens de club een aandenken aanbood. De uitverkoren werken zijn Caracas van Karen Hafdy Kovacs, (rechts) Haveningang bij nacht van Netty Veeris en Sta. Martha van Mauricio Onofra.

Aardbeving in China

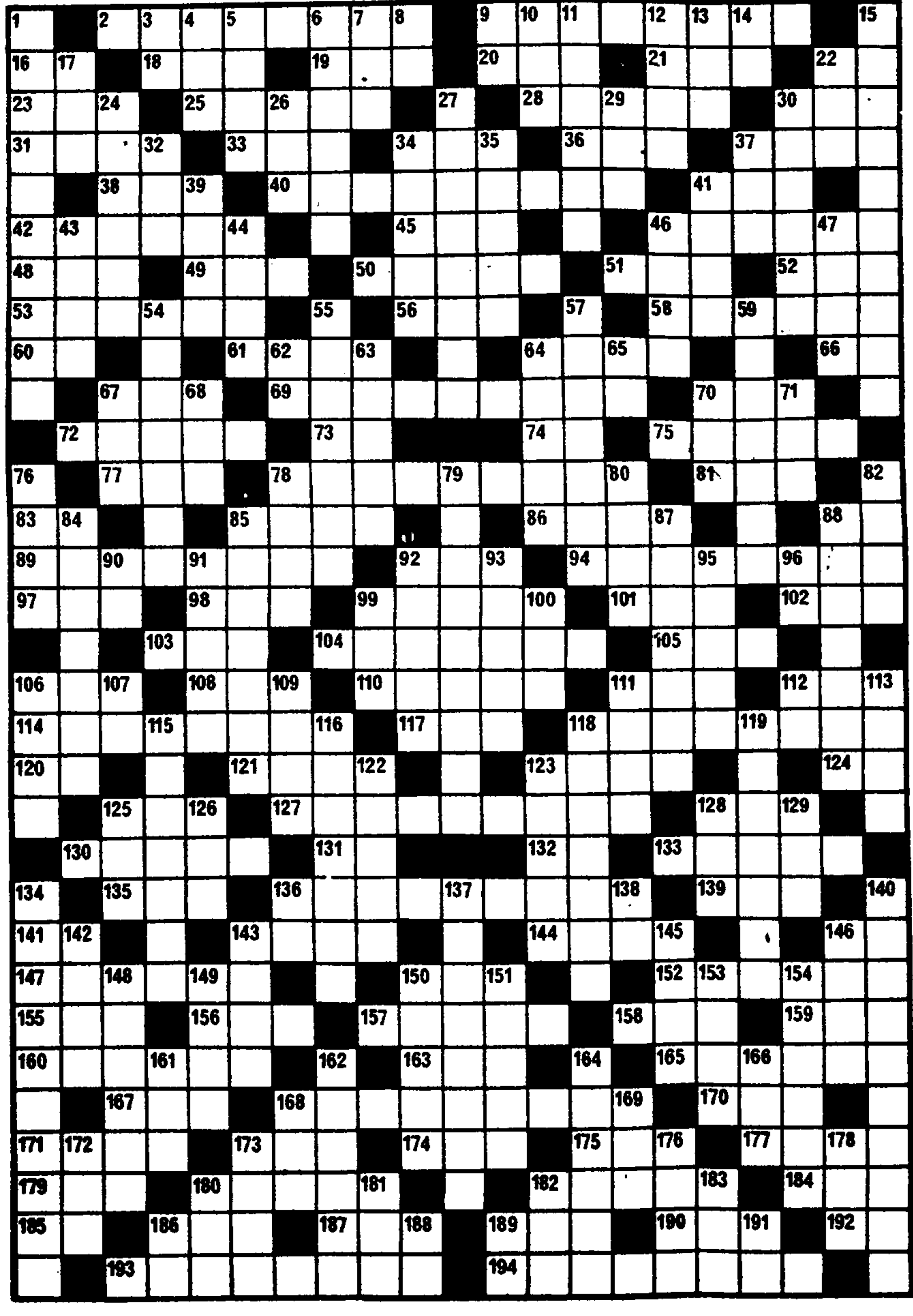
BOULDER — In het zuiden van China nabij de grens met Tibet heeft zich gistermorgen omstreeks half zeven Ant. tijd een aardbeving voorgedaan. Volgens het seismologisch centrum in Boulder in de Amerikaanse staat Colorado, waar men de beving heeft geregistreerd, had de aardschok een sterkte van 8 op de schaal van Richter.

De aardbeving deed zich voor in de bergachtige provincie Setsjoeang, op 500 km ten noorden van Tsjoenking. Dit gebied is de afgelopen veertig jaar driemaal door een zware aardbeving getroffen. Deze hadden op de schaal van Richter een sterkte van 7.

Het observatorium in Hongkong registreerde een schok van 8,2 op de schaal van Richter. Ook in Japan is de aardbeving waargenomen, maar daar mat men 8 punten op de schaal van Richter. Volgens de waarnemingen in Hongkong ligt het epicentrum van de aardbeving in de provincie Se-tsjoeang, maar in Japan meent het meteorologisch bureau dat het centrum van de schok in Oost-Tibet geplaatst moet worden. Uit China zelf zijn nog geen berichten over de aardbeving ontvangen. Een aardbeving van een dergelijke kracht kan in bevolkte gebieden rampzalige gevolgen hebben. Er zijn in China echter ook bevingen met een sterkte van acht tot negen punten geweest die nauwelijks schade aanrichtten omdat ze zich voordoen in zeer afgelegen onbewoonde streken.

* De Thailandse politie heeft in het noorden van het land beslag weten te leggen op bijna vier ton ruwe opium en 184 kilo morfine, waarvan de waarde geschat wordt op ruim drie miljoen Ant. gulden.

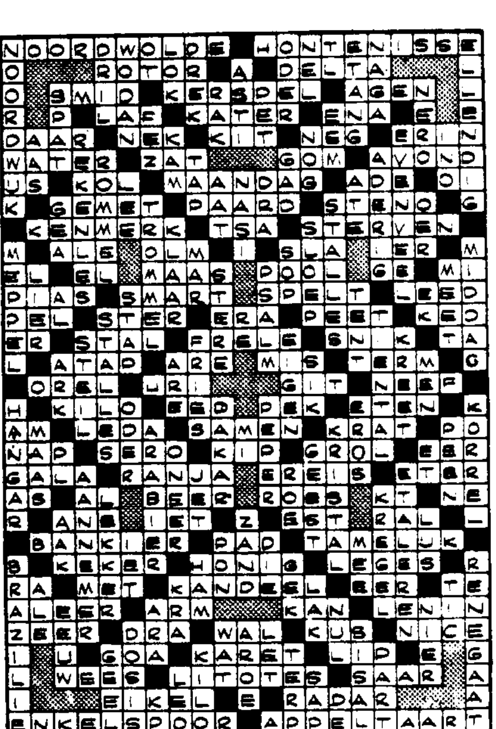
Amigoekruiswoordpuzzel

VERTICAAL: 1. pl. in Suriname; 3. namelijk; 4. bundel; 5. steenmassa; 6. rechtvl. insekt; 7. voegwoord; 8. antwoord betaald; 9. familielid; 10. boom; 11. sportbeoefenaar; 12. naarling; 13. opening; 14. boom; 15. woord uit het Duits in een andere taal overgenomen; 17, mannetjesbij; 22. godin; 24. huishouding; 26. handvat; 27. leergierig; 29. lof, roem; 30. duik (vliegerij); 32. pl. in N-Brabant; 34. handvat; 35. handigheid; 37. steen; 39. feestkleding; 41. bewerkte dierehuid; 43. ongaarne; 44. alleenzang; 46. lichaamsdeel; 47. zwemvogel; 54. Aziaat; 55. schaaldiertje; 57. grondsoort voor dijkversterking; 59. begeerte; 62. berkelium; 63. riv. in Zweden; 64. verwonding; 65. dat is; 67. kledingstuk; 68. klap; 70. papegaai; 71. meisjesnaam; 76. uitroep v. vreugde; 78. plezier; 79. wereldtaal; 80. pl. in Groningen; 82. Noorse godin; 84. dapper; 85. legeronderdeel; 87. edele daad; 88. pl. in Overijsel; 90. voegwoord; 91. bedrijver; 92. inhoudsmaat; 93. roofvogel; 95. uit de Zaanstreek afkomstig; 96. Rotterdamse Lloyd; 99. tennisterm; 100. kleefstof; 106. bijb. figuur; 107. De onbekende; 109. teken; 111. dundoek; 112. voedsel; 113. eikschiller; 115. deel v. Azië; 116. illuminatiemiddel; 118. iemand die een regeling treft; 119. veld; 122. vis; 123. klant; 125. vogel; 126. aanwijzing; 128. gelofte; 129. eikeschors; 134. goed verstaanbaar; 136. de oudere; 137. vóórexamen; 138. nikkel; 140. afslanken; 142. zak; 143. waardeloos voorwerp; 145. boom; 146. Zuid-Amerikaanse boerenknecht; 148. puntige uitwas; 149. lusthof; 150. pl. in Engeland; 151. v.e. zekere houtsoort; 153. pl. in Arabie; 154. dameskleding; 161. vangwerktuig; 162. kleur; 164. voorts; 166. kleefmiddel; 168. Ind. chinees; 169. wiel; 172. water in Utrecht; 173. part; 176. aanw. vnw. 178. hoofdkerk; 180. insekt; 181. gesloten; 182. jongere broer of zuster; 183. register; 186. uitroep; 188. tin; 189. Oud Verbond; 191. voorzetsel.

HORIZONTAAL: 1. dief die inbraak pleegt; 9. bedeesd; 16. ten bedrage van; 18. buitenverblijf bij Apeldoorn; 19. opschudding; 20. Eng. drank; 21. stapel; 22. pers. vnw.; 23. teken in de dierenriem; 25. flink; 28. winterkost; 30. op grote afstand; 31. godheid; 33. kledingstuk; 34. drank; 36. ontkenning; 37. bevestingsmiddel; 38. voortdurend; 40. iemand die van zijn geld leeft; 41. gesteente; 42. vrucht; 45. roem; 46. pl. in Drente; 48. vis; 49. ongebonden; 50. bezig; 51. nuttige dieren; 52. gesteente; 53. volmaakt; 56. stuk goed; 58. op zekere plaats; 60. dieregeluid; 61. Inl. geneesmiddel; 64. teken; 66. lengtemaat; 67. achterbout v.e. varken; 69. pl. in N-Holland; 70. liefkozing; 72. opstandeling; 73. nummer; 74. oude lengtemaat; 75. dagblad; 77. bedrukt; 78. pl. in Gelderland; 81. Turks bevelhebber; 83. maanstand; 85. vóór (in samenstellingen); 86. tijdvak; 88. soort verzekering; 89.gewin; 92. graafwertuig; 94. damping, vochtig; 97. grond rondom de boerderij; 98. zangstem; 99. krachtig; 101. groente; 102. bijbelse figuur; 103. wereldtaal; 104. tocht over zee; 105. waterkering; 106. voorzetsel; 108. wandversiering; 110. manier; 111. voorzetsel; 112. pl. in Gelderland; 114. faillisement; 117. slot; 118. kleurstof; 120. voor de vuist; 121. luchtstoot door de neus; 123. smet; 124. int. aand. v.e. windrichting; 125. lidwoord; 127. schrijver v.e. levensbeschrijving v.e. pas overledene; 128. roem; 130. voordeel; 131. rhodium; 132. riv. in Italië; 133. vent; 135. bedrog; 136. trein die aan ieder station stopt; 139. deel v.e. schip; 141. getijde; 143. brijachtige massa; 144. tocht; 146. bijvoorbeeld; 147. smaad; 150. een zekere; 152. roofdier; 155. smalle plank; 156. mager; 157. voorkeursrecht; 158. verfrissing; 159. familielid; 160. lekkernij; 163. kledingstuk; 165. koningin (Lat.); 167. vaatwerk; 168. lengtemaat; 170. zandheuvel; 171. part; 173. God (Latijn); 174. onbep. vnw.; 175. wiel; 177. honingdrank; 179. edel; 180. voortbrenging; 182. kruipend dier; 184. insekt; 185. maanstand; 186. vragend vnw; 187. godin; 189. loflied; 190. dwaas; 192. pers. vnw.; 193. eenzaam; 194. in parten snijden.

Oplossing vorige week

De prijswinnaars van de Amigoe Kruiswoordpuzzel van 3 februari 1973 zijn:

EERSTE PRIJS: Zr. Laetantia, Huize Welgelegen, Habaai, Curacao (f. 10.–);

TWEEDE PRIJS: Vonnie Baptist, Sabana Blanco 24, Aruba, (f. 7.50);

DERDE PRIJS: Mevr. A. Heemskerk, Johan de Laetstraat 4, Curacao, (f. 5,–).

De winnaars kunnen hun prijs afhalen bij het kantoor van de Amigoe. Oplossingen van deze week dienen vóór donderdag in het bezit te zijn van de redactie. Deelnemers aan de kruiswoordpuzzel op Aruba dienen hun oplossing elke woensdag vóór vijf 's middags in te leveren en duidelijk op de enveloppe vermelden: Kruiswoordpuzzel.

* In het Franse Chartres is de 52-jarige Joaquin Alberto tot een jaar gevangenisstraf veroordeeld omdat hij tijdens een echtelijke twist de punt van de neus van zijn vrouw had afgebeten.

Dertig gulden boete voor handtastelijke jongeman

ORANJESTAD — Bij de weinige zaken die vrijdagmorgen voor de rechter in eerste aanleg werden behandeld was ook die van de dertigjarige Portugees Da S. die op 2 december van het vorig jaar zijn landgenoot G. met een bierfles op het hoofd had geslagen. De officier eiste tegen hem een geldboete van 150 gulden subsidiair vijftien dagen met een proeftijd van twee jaar.

Beklaagde verklaarde dat op die dag de man G. zijn vrouw had beledigd en dat nadat hij met de bierfles had geslagen het slachtoffer op hem bleef afkomen zodat hij het slachtoffer een duw moest geven met het gevolg dat de man gewond raakte door de kapotte fles die beklaagde in zijn hand had. Beklaagdes raadsman, de heer S. H. Tjong Ajong, wees in zijn kort pleidooi op het rustige karakter van zijn cliënt, de harde wijze waarop hij dagelijks aan zijn inkomsten moet komen met het voortduwen van een ijscowagentje en van de opbrengsten hiervan slechts acht procent verdient, alsmede met het feit dat beklaagde niet in aanmerking kan komen voor een visum naar Venezuela indien zijn strafkaart niet blanco blijft. Hij wil naar Venezuela om een beter bestaan op te bouwen.

Hierna veroordeelde de rechter beklaagde tot een geldboete van 90 gulden subsidiair negen dagen en twee weken voorwaardelijk met een proeftijd van twee jaar.

Een andere beklaagde was een jongedame E. die enkele maanden geleden bij een benzinepomp waar zij toen werkzaam was een bedrag van 2323 gulden had verduisterd. Het geld had zij opgemaakt aan kleding en aan enige kleine jongens. Tegen haar eiste de officier één maand voorwaardelijk met een proeftijd van drie jaar en onder toezichtstelling van de reclassering alsmede de bijzondere voorwaarde dat beklaagde in twee jaar tijd het voornoemde bedrag moet terugbetalen. Mocht beklaagde in gebreke blijven te betalen dan gaat zij één maand naar Dakota.

De rechter die van mening was dat het terugbetalen in twee jaren een te korte tijd voor beklaagde is en dat haar vader ook niet financieel machtig is haar te helpen veroordeelde beklaagde die al maanden zonder werk is, conform de eis van de officier doch dat zij in plaats van twee jaar het voornoemde bedrag in drie jaar te betalen daar zij anders voor één maand de gevangenis in moet.

De jongeman L. stond vrijdagmorgen eveneens terecht omdat hij op 28 december van het vorig jaar op nogal oneerbare wijze handtastelijk was geweest tegen een jongedame in de Nassaustraat. Beklaagde had tot tweemaal toe zijn handen niet thuis kunnen houden. De jongedame die in een boutique werkzaam is bracht in haar verklaring naar voren dat als de jongeman, wie zij niet kent, haar eerst had gevraagd het anders zou zijn geweest.

Tegen de jongeman die zijn handen niet thuis had kunnen houden eiste de officier een gevangenisstraf van één maand. De rechter vond de straf een beetje aan de hoge kant vooral gelet op de opmerking van de jongedame aan de jongeman dat als hij eerst gevraagd had.

De uitspraak luidde dertig gulden boete subsidiair drie dagen en twee weken voorwaardelijk met een proeftijd van twee jaar.

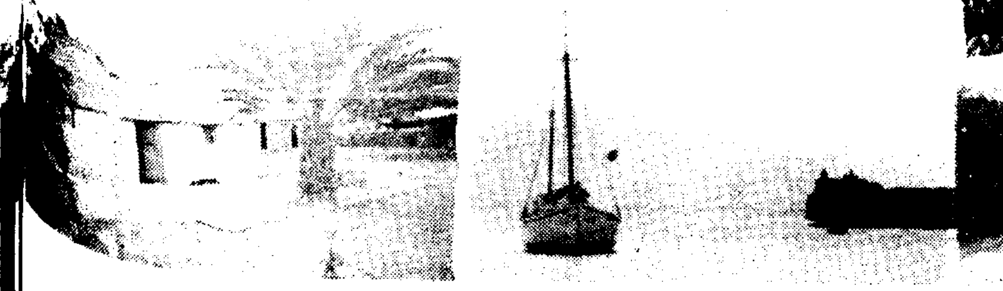
ALTERNATIEF

BOCA

BOCA —
wat er hieronder volgt is nauwelijks een poging te noemen om te komen tot een sfeerbeschrijving van het centrum van alles — Boca — een onontkoombaar "beetje bij beetje" sterven van Curacao en daarmee ook bronnen die bevrediging zouden kunnen schenken aan de behoefte aan een identiteit. een eigen identiteit. natuurlijk, er zijn die oudjes die met hun brokje overleveringsgeschiedenis sterven en die oude kale slavenhuisjes en de steeds minder wordende vissersvloot etc. etc. maar probeer eens het komplex van gevoelens van teen-age love te beschrijven. o.k. dan staan we op een stukje straat voor de cafe-bar met in de verte de wapperende driekleur van de marine — prive —club. een boerse vorm van hollands lak aan alles. alles, dus ook aan de mistieke privacy van een oud curacao's dorp met een verheven eenheid tussen de bewoners. ik geneer me, voor mijn onmacht hier iets aan te doen. Boca wordt steeds kleiner.

*** kijk ik leef hier al een hele tijd, ik ben wel niet hier geboren begrijp je? ik ben aangenomen door de mensen hier, maar ik heb er geen behoefte aan om sommige dingen verder te vertellen. trouwens ook al zou ik hier twintig jaar wonen, ik blijf een buitenstaander zoals iedereen die hier niet geboren is en dus ook geen recht heeft om over de boca intimiteiten te praten. privacy is hier erg belangrijk.
. (is er een *school hier?) (probeert de joernalist toch nog)*
*** jawel...een lagere school...eh hoeveel klassen.
*** zes of zeven klassen, geloof ik...het is een school van 300 of 400 kinderen geloof ik.

(zuchtend) jesus ik geloof niet dat alternatief gaat uitkomen deze week. het beste zou zijn om de lezers maar een bustrip naar boca aan te bieden, maar wel een voor een uitstappen en het dorp bezoeken. en dan opeens.

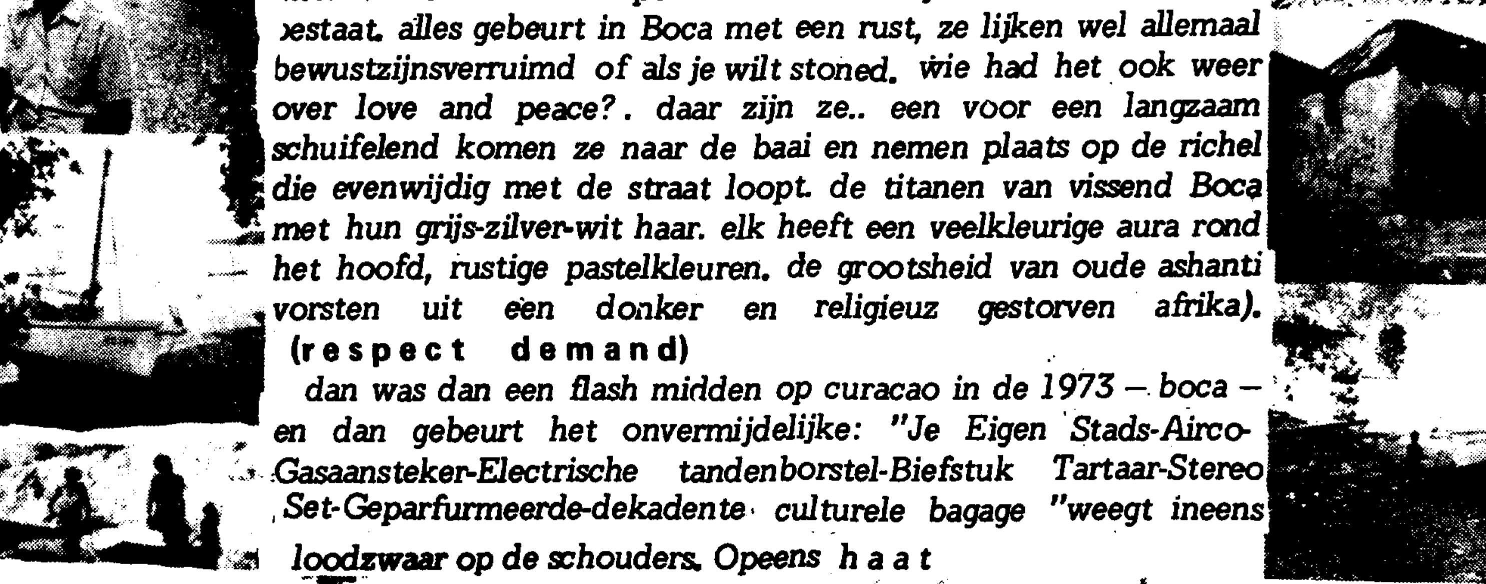
*** je weet dat vis erg belangrijk is voor ons. de visserij is niet iets van gisteren in boca. alle tradities zijn nog in ere gehouden. de mannen brengen de vis aan wal en de vrouwen nemen vanaf dat moment over. ze wegen de vis, gaan er mee naar de stad, verkopen en geven de mannen een soort zakgeld. dan gaan de vrouwen proviand voor de volgende reis kopen en kleren voor de kinderen, eigenlijk zijn zij de baas.
*** je hebt hier bij ons b.v. een paar oudere vrouwen die heel wijs zijn. als er moeilijkheden zijn dan gaan we voor raad naar deze vrouwen. ze zijn de moeders van het dorp. Ma Afani, heeft reeds meer dan 90 kinderen gedoopt. Ma Cati is ook een belangrijke. ze zijn ook de vroedvrouwen en de dokters voor ons. als iemand ziek is dan krijgt hij of zij een medicijn van een geheime formule van verschillende bladsoorten, nog steeds hoor. niemand gaat hier naar de dokter.
*** die zuster van Ma Afani, die is wise. kapotte armen en zo is niets voor haar.
. maar als er iets gebeurt gaan de mensen hier ook inderdaad naar dorpsmoeders...ik bedoel meer de jongeren...?
*** ja natuurlijk, het geeft niet of het ouderen of jongeren zijn, dat maakt niets uit. niemand gaat naar de stad naar een dokter. dat is ook een van die dingen die ik bezig ben te doen. gewoon al die medicijnplanten op te schrijven en de recepten, want de overheid heeft toch geen belangstelling. dus is het beter dat wij het maar zelf doen. die oudjes gaan elk jaar dood.
. hoe is het kontakt tussen de oude generaties en de nieuwe generatiekonflikt en zo?
*** generatie konflikt op boca? ha ha ha er is geen conflikt want het is logies dat we de ouderen voorrang geven op elk gebied. dat is zo bij ons. er zijn geen (of en indien) — de ouderen hun beslissing wordt zonder meer gerespekteerd. en de vrouw heeft altijd gelijk, tenminste zij is de baas in het gezin eigenlijk. alle beslissingen nemen de vrouwen, de kinderen etc ze wacht niet tot de man thuis komt om te gaan vertellen wat er moet gebeuren, nee dit is histories gegroeid reeds vanuit de slavensituatie, waar de man gescheiden werd gehouden van de vrouw.
*** weet je in die tijd van zimmerman...de zimmerman, hadden die hollandse soldaten een uniform met geel-blauwe strepen...en nu komt het...ha ha ha we hebben een vis, die heet macamba, onder de buik heeft hij geel-blauwe strepen.
(whaaauuu-fish...een vergelijking om over na te denken,)
*** die naam van de vis is heel oud, heel oud...
BOCA
"weet je in die geschiedenis van curacao heeft ons boca een belangrijke rol gespeeld. deze baai die je hier ziet liggen, hier kwamen de piraten en sommige vijanden aan wal".

**BOCA — ,,christiaan zimmerman ta kien bo ta? kien bo ta? wie ben je? WERsind sie? quien eres tu? nos tin cu puntra-bo den hopi idioma, pasombra enberdad nos no sabi kien bo ta. di cua nashon bo ta? hulandes, o aleman? bo nomber ta aleman pero sigun historia bo tabata un zeelander, pues un hulandes. pero sabiendo si cua nashon bo ta nos a keda mes leeuw. nos kier sa so cu bo tabata un homber. si bo tabata bon pa nos pueblo i si bo a trata bo mes bon. bo a wordu pinta riba nos forti i esaki a ser jama na bo nomber. bo ta merese tur e apreciacion aki? bo no tabata un homber cu tabata casa caba cu un muher macamba i despues a kita mama nene for di su mama i a dune un jiu? abo cu ta nos ta-wela bo a aserca mama nene na un manera desente. Of bo a kité for di su mama riba un dia ku nan kier a bende pangseicu cu bo? bo tabata casa cu mama nene? of ta ora bo tabata bai muri bo a casa cu ne pa asina pues mantené bo nomber tan famá? bo no tabatin jui cu ruman muhe di mama nene tambe? bo tabata un homber honesto? shon papa christiaan bo tabata un homber desente? bo a casa cu mama nene pasombra bo tabata stimé? shon papa bo ta merese nos apojo, bo ta merese un monumento? shon papa, dios descansa bo alma.
PUEBLO DI BOCA LARGA NOS SIGI CU NOS UNION I NO KERE SORTO CUENTA NAN ASINA. NO LARGA NINGUN MAL ELEMENTO HASI HUZO DI NOS UNION.
ANTON**

*** en er zijn sommige mensen, die, die geschiedenis van zimmerman en wat er met ma nene is gebeurt..... ze willen het niet meer oprakelen omdat het nou ja, lelijk is..... slecht..... gemeen in ieder geval het doet pijn. people don't like to talk about ugly things you know.
*** het gaat om b o c a..... dus moet je aan het begin begonnen, ja of niet?
*** ja..... sure
*** dan moeten we met zimmerman beginnen en hij was volgens mij een rot kerel.
. maar misschien vinden de mensen het hier in Boca het pijnlijk om met dat deel van hun verleden in de krant te worden gekonfronteerd
*** ja...weet je...je moet niet vergeten dat zimmerman, de overgrootvader van een belangrijk deel van Boca is. dat is niet zo leuk. hij liep zomaar rond en verkrachtte de een na de andere, de mensen hun dochters, zonder dat ze wat er aan konden doen.
hoe lang geleden was dat.....1800 en hoeveel?
*** nou ja...meer 1800 dan 1900.....ja! dat wel...m a a r t i j d s p e e l t i n B o c a g e e n r o l b i j n a w a t i s t i j d h i e r ? ?

BOCA
als je wilt, zakt de zon in de zee, heel ver- rood-rustig-misschien gewoon vredig. dan is er een strand-een baai-en de wind? nee er is geen wind. een paar visnetten, kleine en grote vissersbootjes.

SCHEMER —
waar wij zolang op hebben gewacht gebeurt eindelijk. een magisch boca dagelijks ritueel". we staan verbaasd te kijken en merken ineens dat het spektakulaire wat wij hadden verwacht niet bestaat. alles gebeurt in Boca met een rust, ze lijken wel allemaal bewustzijnsverruimd of als je wilt stoned. wie had het ook weer over love and peace?. daar zijn ze.. een voor een langzaam schuifelend komen ze naar de baai en nemen plaats op de richel die evenwijdig met de straat loopt. de titanen van vissend Boca met hun grijs-zilver-wit haar. elk heeft een veelkleurige aura rond het hoofd, rustige pastelkleuren. de grootsheid van oude ashanti vorsten uit een donker en religieuz gestorven afrika).
(r e s p e c t d e m a n d)
dan was dan een flash midden op curacao in de 1973 — boca — en dan gebeurt het onvermijdelijke: "Je Eigen Stads-Airco-Gasaansteker-Electrische tandenborstel-Biefstuk Tartaar-Stereo Set-Geparfurmeerde-dekadente culturele bagage "weegt ineens loodzwaar op de schouders. Opeens h a a t

*** de vrouwen nemen het meestal de stad in, met auto's. die vrouw daar bij het water bij de amstel brouwerij, dat is een dochter van Ma Afani. ja die vrouwen regelen de geldzaken. heel zelden zijn er vrouwen die met de boot meegaan, om te vissen. ik ben al een paar keer meegeweest met de vissers. weet je dat als er een grote golf aankomt dat de vissers praten met die golf? ja echt. "Mira...hepa..." maar meestal weten de vissers van te voren hoe het weer gaat zijn. ze kijken gewoon naar de wolken en de zee.
. ik heb ook iets gehoord van het hout waarmee de boten worden gemaakt.
*** ja ja ja...dat hout gaan we 's avonds bij maanlicht kappen dat is een oud gebruik.
op een dergelijk moment vraag je niet (waarom?) als men het niet zelf verteld, heeft de joernalist ondertussen geleerd.

STILTE —
LANGZAAM MAAR ZEKER ZAL EEN KLEINE TIP VAN DE SLUIER BOVEN BOCA WORDEN OPGELICHT

BOCA
het dorp weet nu echt wel dat er een paar vreemden op hun strand zitten te praten met jongelui van het dorp. over enkele ogenblikken zullen ze ook weten wat er allemaal besproken is. Eerste kontakten: observerend...een besluit en dan opeens hartelijk gewoon hartelijk.
. hoe heet het eigenlijk hier officieel?
*** gewoon boca..boca sa mi...ja dat is voor ons officieel genoeg.
. hoeveel mensen wonen er in boca sa mi? wat zijn de leefomstandigheden? hoe groot is de vissersvloot? is er een achteruitgang te bespeuren in de visserij? hoe houden de mensen zich bezig? waar staan ze politiek? wat is het gemiddeld jaarinkomen? what abouth bevolkingsexplosie? etc. etc. allemaal netjes thuis bedacht en op een velletje papier geschreven om het die mensen maar eens zelf te vragen. tenslotte wil de krantenlezer ook wel eens wat cijfers en baas wil ook wel eens wat zien voor mijn maandsalaris. dan stap je daar boca binnen met een belangrijkheid van de hoofdredakteur van de "Time", want het arm afstervend dorpje zou ook wel eens in the picture willen en misschien zijn er nog wat sociale misstanden, die onder het oog van de overheid moeten worden gebracht (alsof de overheid de krant leest, behalve dan de "koppen"). dan is het eerste wat je te horen krijgt, als er met veel takt getracht is kontakt te maken.
*** ha ha ha ha jonge we zijn hier zo vaak voor de gek gehouden door journalisten en politici vooraan! we willen alleen maar met rust gelaten worden, want alles wat moet gebeuren in boca doen liever toch zelf. kijk ik ben student aan de h.t.s.-elektrotechniek. straks over een paar jaar ben ik ingenieur dan zal je zien wat

ik hier voor de visserij ga doen. als je goed nadenkt. onze mensen hoeven eigenlijk niet eens naar zee. ha ha ha we zijn zo rijk en we weten het zelf niet. we hoeven alleen maar een kanaal te maken, want ergens verderop is er een groot binnenwater, dan komen die vissen automaties hierheen zwemmen, begrijp je?
. eh...nee
*** die vissen komen op de vette modder af en als ze in het binnenwater zijn dan kunnen we ze met de hand pakken. ja die vissen lusten die modder wel. het gebeurt soms wel, maar niet altijd. SHELL HEEFT EEN PAAR VAN DIE PIJPEN DAAR LOPEN EN ALS JE DIE KANAAL OPENMAAKT DAN GAAT HET ZOUTWATER DIE PIJPEN BESCHADIGEN. WE MOETEN DUS NAAR ZEE EN HONGER LIJDEN OMDAT DIE SHELLPIJPEN DAAR LOPEN. wacht maar als ik afgestudeerd ben. ik zal natuurlijk eerst een heleboel behoudendheid moeten overwinnen, maar we zijn rijk en dat weet ik.
. dus je wilt niet praten over wat die visserij opleverd en
*** ik houd de bookkeeping niet bij en wie ben ik om het aan de grote klok te gaan hangen, begrijp je?

wat doen de bocamensen in hun vrije tijd... rekreatie en zo... ik heb die oudere mannen in de vooravond naar het strand zien komen. dan gaan ze praten...waar hebben ze het over?
*** oh...ze hebben het over allerlei dingen...de rot goëvernement dat is het geliefdste onderwerp...een overheid waar ze geen moer mee te maken willen hebben, want meestal tegen de verkiezingstijd, dan zie je een van die politici tevoorschijn komen en dan komen ze een koelhuis voor de visserij beloven. dan willen ze ineens iets doen voor het volk ha ha ha maar het mooie er van is, dat die politici denken dat we hier gek zijn. en dan praten we met ze, die jonckheer en pijper en allemaal, maar wij houden ze gewoon voor de gek, maar dat hebben ze nooit door.
*** op een keer kwam die kroon hier en hij zei dat ie hier geboren was...zijn navel is hier begraven zogenaamd. ja die ciro kroon...ha ha ha toen zei iemand van boca, kom laten we gaan graven om te kijken of het waar is...ha ha ha...hij had niets meer te zeggen. weet je wat het hier is? we willen niets te maken hebben met politiek gedoe, niets meer...
. maar wat stemmen ze...
Bingo!
*** voor democraat...eh...hoe heet dat ding ook weer......j...ja d.p.... ja die oudjes dan...dat is gewoon traditioneel...gewoon traditie...

en jullie?
*** de meesten zijn m.a.n. geloof ik...vroeger was het m.a.s.a. maar dat is ook voorbij... hoe heet die kerel ook weer die van d.p, die kroon ja hij is toch van de d.p.? ze zeggen dat hij hier geboren is...maar het is niks van waar...dat is een leugen, dat geloven wij niet, het kan niet...

MEDEDELING

Per 12 februari a.s. zullen bij de doorvoer van goederen uitsluitend worden geaccepteerd Modellen B, B-Z en VZ-3, welke tevens de (cif) waarde vermelden.

Deze nieuwe modellen zijn verkrijgbaar ten kantore van de Landsontvangers.

Willemstad, 8 februari 1973

De Inspecteur der Invoerrechten & Accijnzen.

Amigoe di Curacao

Herinneringen aan Doctoor

11 februari 1973

„De ruine van een kathedraal"

TOEN DE HOOFDREDACTEUR van deze krant mij vroeg om mijn herinneringen aan "de doctoor" samen te vatten probeerde ik nieuwe woorden te vinden voor een oude smart. Maar ik had alles al gezegd in mijn verhaal "Reis naar het einde van de nacht", indertijd, voor zijn krant geschreven en ik kan niet anders dan mijn liefde opnieuw in dezelfe woorden betuigen.

GUILLERMO ROSARIO

"Hoe lang is het nu weer geleden dat ik, op een schip uit Europa terugkerend, hoorde dat de Doktoor was overleden? Ik dacht: men bemint iemand niet om zijn deugden, maar ondanks zijn gebreken. De korte, brede hand; het vierkante, wippende baardje; de parmantige gang op kleine welgevormde voeten; het tabakskleurige oog boven de vlezige neus, waarin kleine adertjes kronkelden. De enorme charme en warmte maar ook de plotselinge wreedheid van een kind; de castrator van onzekere academici en ambitieuze pretendenten; de intellectueel de pura cepa, de enige politicus op het eiland die ideeën kon beminnen om hun eigen schoonheid. dicht bij de dood reeds veel langer dan zijn naaste omgeving besefte, plaatste hij zijn handtekening barok als een opgetuigd schip, onder verrukkelijke uitspraken: "De Stichting Verantwoord Ouderschap ware te helpen. Evenwel mag het geld niet gebruikt worden voor de aankoop van voorbehoedsmiddelen".

Het toerisme moet met kracht bevorderd worden maar niet ten koste van kale kelner".

"Bij de Dienst Landbpuw dient nog een pauw geplaatst te worden want zijn staart brengt leven in de brouwerij".

De namiddagen op het Bestuurskantoor met koffie op tafel in de geur van zijn sigaar behoren tot de gelukkigste van mijn leven. Onze gesprekken liepen van Ciro tot Cicero en van Petronius tot Petronia, want hij was behalve Joew di Corsow in hart en nieren een Europeaan van formaat. Hij moest op Scharloo als dorpspoliticus wel mislukken, want hij was in wezen niet parochiaal. In toenemende mate vervreemd van dagelijkse problemen, moe van het gekijf en gekibbel ernstig ziek voor wie ogen had om te zien, niet langer bij machte om de scheurende pilaren van het gebouw overeind te houden, vluchtte hij in de schoonheid van planten en bloemen, gedichten en boeken.

Zijn dood was een politieke daad van de eerste orde, het tijdstip met zorg gekozen: niet een van zijn tegenstanders is daarna overeind gebleven: then I and you and all of us fell down. Het leek of het eiland desintegreerde. De brug viel in het water, het fosfaat raakte op en de schuldbewuste zonen van de verraden vader sloegen in wanhoop de boel kort en klein en staken hun eigar. stad in brand. Een politicus zei eens tegen mij: "na fin di su bida Doktoor tabata un ruina". Ik zei: "Het is waar maar hij was de ruine van een kathedraal en niet van een kippehok zoals jij".

En tegen dezelfde politicus, die na de nederlaag van '67 tegen me zei: "Nos a kibré", zeg ik nu, nadat wij samen aan zijn graf hebben gestaan:

.... When he shall die,
Take him and cut him out in little stars,
And he will make the face of heaven so fine
That all the world will be in love with night
And pay no worship to the garish sun.

BOELI VAN LEEUWEN.

De Doctoor en Bonaire

IK ZIE HEM NOG STAAN op de hoek Breedestraat/Curacaostraat te Kralendijk. Het was, meen ik, 1936 en Dr da Costa Gomez was kort tevoren uit Nederland naar zijn vaderland teruggekeerd en hij bezocht toen Bonaire voor de eerste keer als Griffier bij het Gerecht in Eerste Aanleg en in wel in gezelschap van Rechter Van der Biezen. In die tijd was speciaal Kralendijk een stoffige plaats. Bij elke rukwind werd de losse grond van de vele open plekken in het dorp, losgemaakt door bezige poten van ezels, geiten en schapen, omhoog gestuwd en een ieder deed zijn best het stof uit neus en ogen te houden door zakdoeken voor het gezicht te houden of eenvoudig met de rug naar de windrichting te gaan staan. Dr da Costa Gomez streelde zijn baard, schudde zijn hoofd en zei: „er moet hier heel wat gedaan worden". Het verschil tussen de groene weiden van Nederland en het droge Bonaire, in het midden van het jaar, was groot.

Later zou ik de Doctoor nog vele malen over ons eiland spreken. Dr da Costa Gomez was een vriendelijk en beminnelijk mens. Nooit heb ik hem echt kwaad gezien. Hij deed wel eens alsof, maar dat was comedie-spel, waar iedereen die hem maar een beetje kende doorheen zag. Hij meende die kwaadheid nooit. Zijn grootste tegenstanders werden vaak op hun plaats gezet, maar steeds in welgekozen vriendelijke woorden, die echter ook wel scherp konden zijn. Hij kon wel in een vergadering van de Staten opspringen, wanneer er iets zeer bijzonders gebeurde.

Hij had onder zijn partijgenoten en steunpilaren van de andere eilanden wel eens personen, die het buskruit niet hadden uitgevonden en die de beraadslagingen wanneer het staatkundige zaken betrof, niet altijd konden volgen. En dan werd er tevoren onder leiding van de Doctoor krijgsraad gehouden en werd afgesproken hoe men zou stemmen. Bij een zo'n gelegenheid sprak Gomez af dat men vóór zou stemmen wanneer hij zijn baard streelde en tégen wanneer hij aan een oorlel trok. Op een gegeven moment kwam het tot stemming en één van de leden riep met luide stem TEGEN. Gomez sprong op en zei: buricu, hoe kan je zo stom zijn. „Ma, Doctoor, Doctoor a mishi cu Doctoor su oorlel. Pesei mi a vota Tegen".

„Homber, er zat een vlieg op mijn oor en die joeg ik weg". Het gehele politieke leven van Mr Dr da Costa Gomez was gericht op de autonomie. Vele zaken hadden zijn belangstelling, maar geen zo sterk als de autonomie van zijn land. En, ik mag gerust zeggen, dat er geen lid van de Staten is geweest, die zo doorkneed was in deze materie. Vele jaren heeft hij gevochten met al zijn kracht. Vele jaren heeft hij redevoeringen gehouden, brochures en boeken geschreven om voor zijn volk meer vrijheid te winnen. Dat niet hij, doch Dr Jonckheer het Statuut ondertekende was aan een toevallige meerderheid van de Staten te wijten. In de vergadering van de Staten van de Nederlandse Antillen van 26 augustus 1954 sprak Mr da Costa Gomez o.a. als volgt:

„Een woord van dank is hier op zijn plaats aan al degenen, die tot de concept-rechtsregels, welke in het Statuut zijn vervat, het hunne hebben bijgedragen, waarbij ik in het bijzonder zou willen refereren aan de taak, die de leden van onze delegatie ter Conferentie Nederland — Suriname — Nederlandse Antillen met vereende krachten hebben volbracht tezamen met de vertegenwoordigers van de beide andere toekomstige deelgenoten in het Koninkrijk, die naar mate deze taak vorderde, meer en meer doordrongen werden van het besef, dat iets groots voor het nieuwe Koninkrijk der Nederlanden en voor de daarin participerende landen zou worden verricht. Mede dit besef heeft er in belangrijke mate toe bijgedragen te bereiken, wat hedenavond heeft plaats gevonden: de aanvaarding van het Statuut door de Staten van de Nederlandse Antillen met algemene stemmen.

Reeds verschillende malen is naar voren gekomen, dat het statuut geen projectie is van op zichzelf, misschien zeer aantrekkelijke doch te theoretische staatsrechtelijke beginselen, maar in stede daarvan is een vergelijk, vormende de grondslag voor een aanvaardbare samenwerking in Koninkrijksverband tussen de drie landen Nederland—Suriname—Nederlandse Antillen en als zodanig dient te worden gezien als een stuk levend, practisch recht van hoge orde, dat ons echter alleen dan zijn grote waarde zal kunnen bieden, indien de landen in het Koninkrijk voor zichzelf bezield zijn door het voornemen wederzijds vertrouwen te schenken bij de hantering van het verkregene.

Reeds zie ik uit naar het moment, waarop kan worden begonnen de gedachten, welke reeds zolang hebben geleefd, ook in de praktijk ten uitvoer te brengen. Eerst dan zullen de Nederlandse Antillen een waardigheid verkregen hebben, welke in een modern wereldbestel past. Ter handhaving van de hoge standaarden, voor het Koninkrijk aangelegd, zullen wij ons onvermoeid moeten inspannen, omdat wij slechts zo handelend aanspraak zullen kunnen maken op de erkenning van het feit, dat naar zelfstandigheid ten rechte werd gestreefd".

Het woord van dank dat Mr Dr M.F. da Costa Gomez toen uitsprak kwam hem in de eerste plaats toe. En zo is het.

L.D. GERHARTS.

Carlo Pisi maker van standbeeld

WILLEMSTAD — Carlo Pisi de maker van het standbeeld van mr dr Da Costa Gomez werd geboren in Poviglio in de Italiaanse provincie Reggio Emilia.

Reeds op achtjarige leeftijd maakte hij zijn eerste kunstwerk aldus zijn natuurtalent demonstrerend. Als gevolg daarvan werd hij naar de kunstakademie in Parma gestuurd waar zijn talent duidelijk naar voren kwam.

Nog geen twintig jaar oud kreeg hij vele opdrachten van prominente Italiaanse personen om hun buste te beeldhouwen.

Op 23-jarige leeftijd won hij een belangrijke wedstrijd voor het uitvoeren van monumenten in de Italiaanse steden Guastalla, Boretto, Mezzano en Cocozzo.

Kort daarop verhuisde hij naar Rome, waar hij nog altijd zijn studio heeft.

De werken van Pisi zijn te talrijk om op te noemen, het is voldoende om te weten dat bijna overal in de wereld beeldhouwwerken van hem gevonden kunnen worden: Ierland, Verenigde Staten, Australiê, Canada, Jordanie, Puerto Rico, Israel, enz.

Ook in het Vaticaan staan vele kunstwerken van hem zoals die van de kardinalen Bisleti, Praglia en Tisserant.

Pisi heeft standbeelden van Paus Pius X en Pius Xii gemaakt, twee beelden van Johannes XXIII en een reliëfwerk van de ontmoeting tussen Paus Paulus VI en Patriarch Athenagoras van Palestina.

Hij heeft vele onderscheidingen voor zijn werk ontvangen, w.o. van de Accademico Tiberino; Cavaliere di Vittorio Veneto; Commendatore del Santo Sepolcro in Gerusalemme van het Vaticaan en de Gouden medalje en perkament voor artistieke verdiensten.

GUILLERMO ROSARIO:

„Gemis aan doctoor doet zich voelen bij overleg over onafhankelijkheid"

„EEN VAN DE GROOTSTE tekortkomingen van doctoor Da Costa Gomez was dat hij te veel hooi op zijn vork nam en daardoor in onnodige organisatorische moeilijkheden verstrikt raakte. Ook gebrek aan mensenkennis speelde doctoor vaak parten. Desondanks presteerde hij het toch de meerderheid van de Curacaose bevolking achter zich aan te krijgen." Aldus Guillermo Rosario, eens een felle politieke tegenstander van mr. dr. M.F. da Costa Gomez, bij zijn dood een goeie vriend en nu een grote bewonderaar van „doctoor".

Geleerde man

Guillermo Rosario, bewondert „doctoor" in de eerste plaats als mens. „In doctoor zie ik de geleerde mens, met al zijn grootheden en gebreken. Maar bovenalles zie ik in hem de man die ons volk heeft geleerd dat zij ook rechten heeft. Hij leerde ons volk wat haar rechten en plichten zijn. Voor mij is doctoor een held omdat hij als mens fouten maakte maar toch steeds leefde met het algemeen belang voor ogen." „Doctoor" is een van de weinigen, die in de gelegenheid was zichzelf families of vrienden te bevoorrechten en die zulks niet gedaan heeft. Hij was meester doctor in de rechten en toch is hij tot aan zijn pensioen toe slechts griffier bij het hof van justitie geweest. Een hogere rang had hij zeker wel verdiend."

Sokete <OP

Volgens Guillermo Rosario was „doctoor" vooral wanneer het zijn belangen aangingen, maar een dom mannetje (un homber sokete)". Deze domheid is echter tekenend voor zijn grootheid. Voor mij is doctoor geen politicus geweest. Hij was meer dan dat. „Doctoor" had nooit moeten afdalen naar partijpolitiek. Hij had op veel hoger diplomatiek niveau moeten werken. Zijn kunnen heeft hij getoond zowel tijdens de tweede wereld oorlog toen hij in Londen lid was van de buitengewone Raad van Advies van koningin Wilhelmina, als in vredestijd in zijn strijd tot opheffing van onze koloniale status. Politiek was geen spel voor doctoor. Hij is nooit afgedaald tot het niveau van de dorpspolitiek. Hij schold niet en beledigde nooit zijn politieke tegenstanders. Wel had hij een scherpe tong waarmee hij menigeen op zijn plaats zette."

Naar huis

Voor Guillermo Rosario was doctoor da Costa Gomez een man van zijn woord. Zelfs wanneer hij er persoonlijk nadeel van heeft zoals bijvoorbeeld in 1960 toen bij Algemene Maatregel van Rijksbestuur het bestuurscollege naar huis werd gestuurd. Dit bestuurscollege was gevormd door de NVP en UNPOCO (Gomez/Rosario). Zo'n maatregel van het Rijksbestuur kan slechts met instemming van al de drie regeringen van het Koninkrijk genomen worden. Tijdens een bijeenkomst waar doctoor da Costa Gomez, Guillermo Rosario en premier Pengel van Suriname aanwezig waren vertelde laatstgenoemde dat de Surinaamse regering in deze zaak helemaal niet gehoord was en dus ook haar fiat niet had gegeven. De heer Pengel verzocht doctoor hem niet aan te halen wanneer hij deze zaak aanhangig maakte. Doctoor hield woord en accepteerde de maatregel van het Rijksbestuur zonder enig protest." Tijdens de vele gesprekken die ik met doctoor had vertelde hij me steeds weer dat zijn vroomste wens was om alle landen van het Caribisch archipel verenigd te zien. Hij droomde van de „Homo caribiensis," de Caraibische mens. In de landen uit de omgeving stond hij bekend als een gerenombreerd staatshoofd terwijl wij cns hier op Curacao pas na zijn dood realiseerden dat hij een groot staatshoofd was."

Waarde

Hoe het ook zij, Guillermo Rosario is ervan overtuigd dat het volk van Curacao in en door doctoor de waarde van de mens heeft leren kennen. „Hij gaf het volk een gevoel van eigen waarde en maakte haar bewust. Hij leerde het volk om niet klakkeloos te handelen maar om zich steeds weer af te vragen waarom doe ik dit? ... Waarom stem ik op doctoor? ... „Vroeger hadden vooral de mensen van Banda Abao en Banda Ariba een soort minderwaardigheidsgevoel. Hij maakte hen trots op hun afkomst van Banda Abao of Banda Ariba. In deze streken werd doctoor dan ook bijzonder populair." Een van de daden van doctoor die Guillermo altijd zijn bijgebleven is toen hij iedereen de gelegenheid gaf om in Nederland te gaan studeren. Verschillende jongens en meisjes die anders nooit in de gelegenheid zouden zijn om verder te studeren gingen dankzij doctoor naar Nederland. „Doctoor deed dit om kindskinderen te krijgen om hem te helpen en zijn werk voort te zetten. Helaas werkten velen van hen toen ze terug kwamen anti doctoor of alleen maar in hun eigen belang hetgeen ook tegen doctor's ideeën indruist."

Grootste wens

Wanneer we tijdens het gesprek met Guillermo Rosario het op het ogenblik zo aktuele onafhankelijkheidsvraagstuk aanroeren, belanden we bij een van doctoors grootste wensen. Guillermo: „Doctoor heeft altijd volledige onafhankelijkheid voor ons gewild. Hij wist dat Nederland ons dat in de veertiger jaren niet zou geven en cpncentreerde zich daarom op hetgeen ons zeker niet meer kon ontgaan: de Autonomie. „Laga nos tuma e prome mitar pa despwes nos tuma e di dos mitar," waren bekende woorden van doctoor uit die tijd. Hij wist dat autonomie haalbaar was. „Autonomia ta den mi laatchi." Reeds in zijn eerste redevoering als lid van het College van Staten van Curacao" in 1938 pleitte hij voor de opheffing van de koloniale status van Curacao. Hij was het ook die vlak na de oorlog het initiatief nam en als hoofd van een delegatie naar Suriname ging om ook daar de mensen warm te maken voor de onafhankelijkheidszaak om dan gezamenlijk een petitie bij de Nederlandse regering in te dienen waarin de koningin aan haar belofte van 1942 herinnerd.

In de jaren die volgden groeide doctoor uit tot de expert van zowel Curacao als Suriname. Niet voor niets noemt men hem de architect van onze autonomie.

T *Gemis* OP

Bij de huidige ontwikkelingen naar de onafhankelijkheid laat het gemis van iemand zoals doctoor zich duidelijk voelen. De leiding van onze commissie is verre van die uit doctoors tijd. Zowel Juancho Everts als Ronchi Isa zijn weliswaar okay, maar ze hebben ons nog niet bewezen of ze kunnen overtuigen dat ze Nederland kunnen confronteren aan tafel. Deze heren wekken de indruk dat ze pas beginnen te denken wanneer ze over de onafhankelijkheid gaan praten. Terwijl doctoor altijd over deze dingen droomde. Hij wist wat hij wilde." Guillermo Rosario was vroeger lid van de DP, brak met de partij en richtte de politieke partij Unpoco op. Volgens Guillermo had men in kringen van de Democratische partij grote bewondering voor doctoor. „Heel vaak was men, niet tegenstaande het feit dat de DP de verkiezingen gewonnen had, bereid met doctoor in zee te gaan. Maar op Aruba wilde de PPA persé niet samenwerken met de AVP en ketste elke poging van de DP tot samenwerking af met het motief: als de AVP niet van de partij is, dan wij ook niet. De eerste keer dat de AVP de kans kreeg dacht ze echter niet aan de afspraak met de NVP.

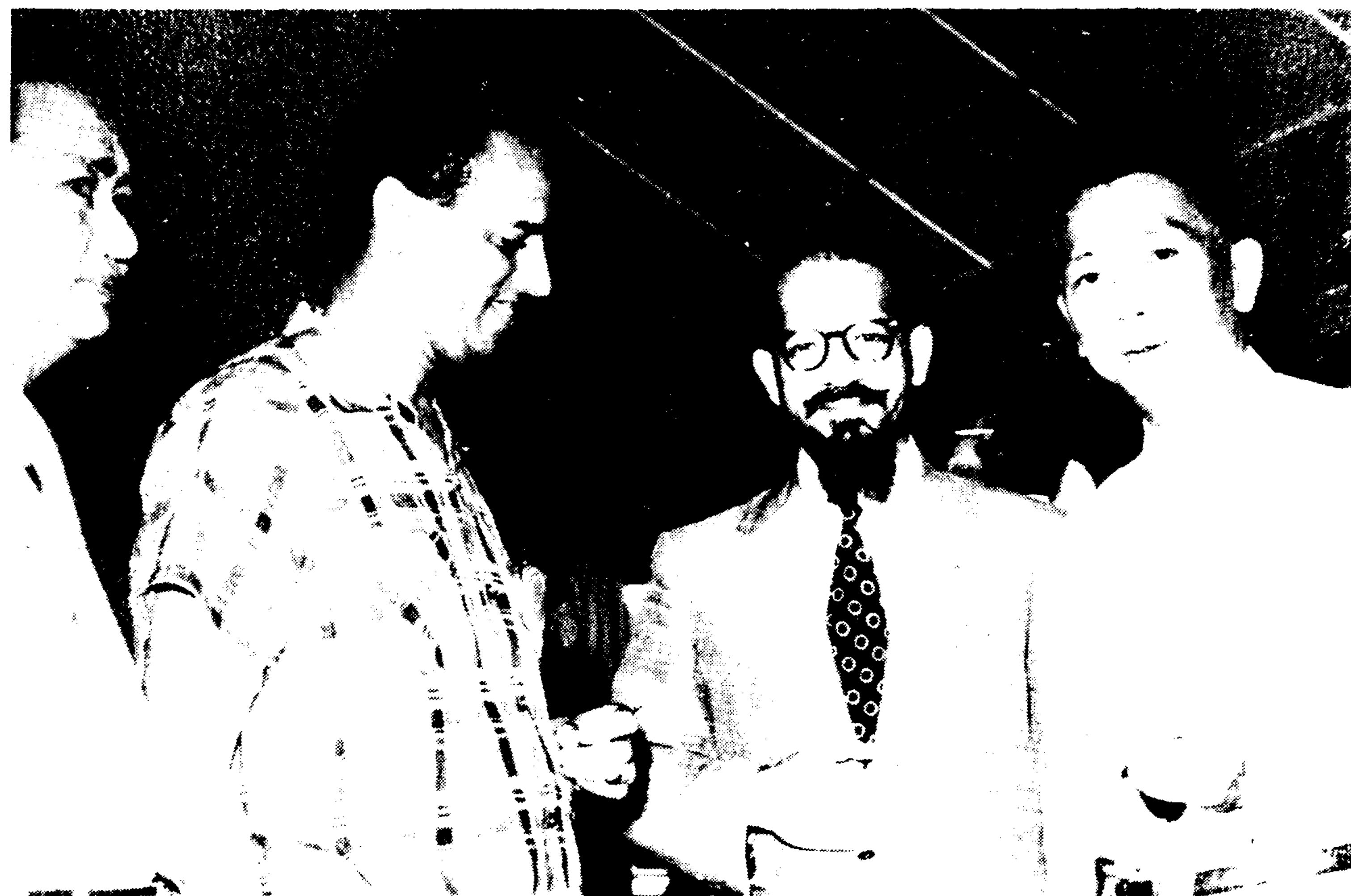
Arbeiders

De eerste akties na de terugkeer van mr.dr. M.F. da Costa Gomez uit Nederland (In 1936) waren gericht op de belangen van de werknemers. „Omwille van zijn steun aan de arbeiders heeft hij zichzelf gedupeerd. Zowat direkt na zijn komst raakte hij betrokken bij een staking van C.P.1.M.-arbeiders. De staking leverde een kleine loonsverbetering en ook een bondsbestuur voor de C.P.1.M.-arbeiders op. In het voorlopige bondsbestuur had doctoor de functie van secretaris. Met deze aktie heeft hij twee gouverneurs (van Slobbe en Wouters) tegen zich gekregen. Zij oefenen pressie op hem uit zodat hij uit het bestuur stapte en als juridisch adviseur van de bond fungeerde. Dit was klaarblijkelijk nog niet genoeg want doctoor kreeg plotseling overplaatsing naar de Bovenwinden." Over dr. da Costa Gomez" liefde voor het koningshuis zegt Guillermo „Niemand had meer vertrouwen in het huis van Oranje dan doctoor. Elke vergadering beëindigde hij met een paar keer Biba-la-reina-geroep. Des te groter was dan ook de teleurstelling voor hem toen zijn bestuurscollege namens de koningin naar huis gestuurd werd....

Teleurstelling

Een andere teleurstelling die doctoor nooit heeft kunnen verwerken is dat hij het Statuut op het laatste ogenblik niet heeft kunnen tekenen. Dit en vooral het verraad van vele van zijn politieke „vrienden" maakten de laatste jaren van zijn leven alles behalve plezierig" aldus Guillermo Rosario.

Met Prins Bernhard in de koenoekoe.

Met Surinaamse vrienden.

Ontmoetingen met

Op receptie bij gouverneur P. Kasteel.

Bij het bezoek van Koningin Juliana.

Verwelkoming van de bisschop van Medellin.

Mr. Dr. Da Costa Gomez

Bij de uitreiking van een Libanese onderscheiding.

Politiek babbeltje met v.l.n.r. Voges, Kroon en Braam.

Veel gedaan voor volk van Banda Abao

CHAS LEBACS:

„Doctoor gaf ons eigenwaarde"

MATIAS LEBACS, een in Soto en omstreken overbekende 79-jarige man, leeft op wanneer hij mag vertellen over zijn contacten met doctoor Da Costa Gomez. Als barioleider van Soto heeft hij ongetwijfeld een groot aandeel gehad in de enorme populariteit van doctoor in die buurt. Hij is blij dat hij vertellen mag, maar betreurt het keer op keer dat hij het doel van ons bezoek niet eerder geweten had. Hij had zich dan kunnen voorbereiden. Nu zou hij zeker wat vergeten en zoals hijzelf zegt: „Ami gusta papia exacto manera kos ta". Chas Lebacs, zoals hij in de volksmond genoemd wordt, bleek een goed verteller te zijn ondanks zijn bezwaren.

Een ding is tijdens het gesprek met Chas Lebacs duidelijk gebleken: Doctoor gaf de mensen een gevoel van eigenwaarde. „Doctoor en ik", zei Chas, „hebben veel, heel veel zelfs gestreden voor het Curacaose volk. Wij waren broeders in de strijd (ruman den lucha) en steeds weer accentueerde doctoor dit door te zeggen: „Lebacs mi a bai studia, pero kon pa tene un chapi i pa loke ta di kunuku ta bo por kontami".

CHAS LEBACS

„Wij hebben samen gestreden en ook veel bereikt voor deze bario. Een van de eerste dingen die doctoor regelde was het stemrecht voor de Curaçaoenaars. Doctoor ging naar Nederland en kwam terug met het recht voor alle Curaçaoenaars om te stemmen. De Jonckheers hebben toen enkele beperkingen aangebracht opdat wij toch niet naar de stembus zouden gaan. Iedereen mocht stemmen als je maar de lagere school doorlopen had, een examen had afgelegd of belasting betaalde. Ik vraag me af: hoe hadden wij zes klassen lagere school doorlopen kunnen hebben als er geen scholen voor ons zijn? Hoe hadden wij een examen met goed gevolg kunnen afleggen, als men ons geen les wilde geven? Hoe konden we belasting betalen als wij slechts een miserabel loon ontvingen? Dit heeft me altijd dwars gezeten".

„Nog voel ik wat wanneer ik denk aan de dag toen we (een groep uit Soto) met doctoor vergaderden in verband met de verkiezingen. Uit de hele groep die de vergadering bijwoonde was ik de enige die mocht gaan stemmen. Ik was de enige die met succes 6 klassen van het Sint Vincentiusschool (skol di pomada) had doorlopen. Ik voelde me laf, ging naar voren toe en zei tegen doctoor dat ik er helemaal niet trots op was om als enige de lagere school doorlopen te hebben.

Ik voelde me beroerd omdat velen gewoonweg de kans niet gehad hebben naar school te gaan want er was helemaal geen school in de buurt. Ik verzocht doctoor dan ook om ervoor te zorgen dat wij zo gauw mogelijk een school op Soto krijgen.

Nog steeds voel ik hoe doctoor mijn handen in de zijne nam en terwijl hij me recht in de ogen keek zei: wanneer wij de regering in handen hebben dan is dit een van de eerste dingen waar ik voor zorgen zal. Triomfantelijk vertelt Chas dat er op Soto een korte tijd nadat doctoor aan het bewind was gekomen, een „skol di frater" gebouwd werd.

Chas is er trots op dat dankzij hem heel wat gebeurd is voor het derde district. Zo is het volgens hem op zijn aandringen gebeurd dat de regering verschillende plantages opkocht opdat de buurtbewoners grond konden krijgen om hun huis op te bouwen of om een beetje te planten.

„Ik heb het tot vervelens toe gesproken met Debrot, voorzitter van de partido Catolico, om Santa Martha Grandi te kopen. Debrot wilde er niets van horen, want dan zou de grondbelasting voor de rekening van de regering komen. Toen doctoor aan het bewind kwam, had hij direct alle begrip voor deze zaak en kocht hij „Santa Martha Grandi", „Boca Santa Cruz" en „Lagoen" uit de particuliere handen."

Chas heeft via doctoor weten te bewerkstelligen dat een soort waterdistributie systeem op Banda Abao gerealiseerd werd.

Er was een tijd dat je overal waar je kwam te horen kreeg dat de NVP niets deed. Ik begon over dit probleem na te denken en toen kwam ik met het plan om water voor de mensen die ver van de put woonden aan huis te bezorgen. Aangezien we toen nog geen waterleiding hadden liep iedereen naar een put om water naar huis te sjouwen.

Doctoor vond mijn plan een fantastisch idee en stuurde me naar meneer Trappenberg om voor de distributie te zorgen. Trappenberg vertelde me echter dat hij niet van plan was water langs de huizen te verdelen. Ik werd woedend stond op pakte mijn hoed en bij het naar buiten gaan zei ik nog tegen de man: Ik zeg niet dat je het moet doen, ik zeg alleen maar dat het gebeuren zal.

Ik ging toen naar doctoor die mij verzekerde dat alles geregeld zou worden. En ... warempel na twee dagen klopte Trappenberg bij mij aan en vroeg me aan wie hij water moest leveren. Een paar dagen later ontving ik zelfs een brief van hen waarin hij me zei dat ik voor alles wat ik nodig had direct bij hem kon aankloppen".

Ook het feit dat er nu trucks beschikbaar zijn om kinderen naar school te brengen is een product van de samenwerking tussen doctoor en Chas Lebacs.

„Ik heb dit vaak aan doctoor moeten vragen totdat hij uiteindelijk opmerkte:

„O, mira kon Lebacs ta mata su kurpa pa e muchanan, y tempu di su tempu e mester a bai skol na pia. Dat moest want er waren toen geen autos in die tijd. Indien de mensen in die tijd naar de stad moesten deden ze dat te voet. Men vertrok omstreeks 5 uur uit Soto en na 5 à 6 uur ergens op Marchena te overnachten. De volgende morgen stonden ze dan reeds om 4 uur op om hun tocht voort te zetten.

Toen waren er geen autos. Nu wel. De grote afstanden mochten geen belemmering zijn voor de kinderen om naar school te gaan Doctoor huurde trucks die de kinderen van zowel Banda Abao als Banda Ariba gratis naar school bracht".

„Vanaf de dag dat doctoor op Curaçao arriveerde tot aan zijn dood toe hebben we samen strijd gevoerd". Chas Lebacs was een van doctoors trouwe volgelingen waarmee hij in het geheim (nog voordat hij uit de KVP trad) de geboorte van de Nationale Volkspartij voorbereide.

Chas Lebacs kreeg als taak de partij in Soto te organiseren. Hij nam zijn taak heel serieus op. Hijzelf zegt hierover: „Met al mijn krachten wijdde ik me aan mijn job als bario-leider. Ik deed alles zelf en liep huis aan huis om de mensen te vertellen wat de NVP is en wie of wat doctoor wilde. Ik werkte van 's morgens vroeg tot 's avonds laat. Het was zelfs zo dat de mensen toen gingen vertellen dat ik het werk van barioleider om geld deed. Dit was uiteraard niet het geval want het druiste in tegen doctoors principes.

Doctoor heeft altijd gezegd: „Aki no tin kwenta di gana plaka, e ta un sacrifisio. E ta un deber sagrado, esaki ta loke un hende ta hasi pornada manera ta plaka e ta gana".

Toen ik klaar was met mijn taak als barioleider van Soto riep ik doctoor die verklaarde: „Karamba, e bario aki si ta bon organisa".

„Een van de problemen waar we in het begin mee te kampen kregen was de jaloezie van de paters. Bij iedereen was doctoor alles wat de klok sloeg. Toen ik doctoor om raad vroeg zei hij dat wij reeds volwassenen waren en dus de paters niet nodig hadden. De kinderen die nog moeten opgroeien hebben daarentegen hun hulp wel nodig. Doctoor stuurde mij om de zaak voor hem te regelen. Ik sprak ruim twee uur met hen en uiteindelijk waren zij nog meer N.V.P.-minded dan ik".

Chas is nu geen barioleider meer. Na dactoors dood vroeg hij ontslag als barioleider. Hij was te oud geworden om het werk volgens zijn maatstaven nog goed te doen.

„Hoewel de dood van doctoor mij diep getroffen heeft is dit niet de reden van mijn ontslag. Verschillende mensen zijn na de dood van doctoor gaan schelden op de NVP maar ik blijf de partij trouw totdat ik dood ga. Ik doe dit ter ere van doctoor die eens tegen me zei dat hij zijn leven zou geven aan Curaçao hetgeen ook inderdaad gebeurd is.

Doctoor is voor Chas een idool terwijl hij geen goed woordje heeft voor de democraten. „Ami si no porta amigu di ningun democraat", zegt Chas en hij vertelt hoe de democraten verwarring in de partij trachten te stichten door te vertellen dat hij overgelopen is naar de DP.

Hij kreeg thuis bezoek van zowel Shon Ci als Jonckheer die hem probeerden over te halen. Men bood hem zelfs aan om hem naar een oogarts in het buitenland te sturen. Dezelfde oogarts die Jonckheer ook behandelde.

Ook Juancho Evertsz kwam opdagen om te informeren of het waar is ... Ik zei tegen hem: Hoe kunnen jullie nu denken, dat ik die samen met doctoor de partij heb helpen oprichten zou kunnen breken met de partij.

Om al deze door de DP bekendgemaakte praatjes te ontzenuwen hield men een openbare vergadering waar ik voor iedereen verklaarde dat ik ter ere van doctoor tot aan mijn dood toe bij de NVP zal blijven.

Op onze vraag hoe doctoor zou reageren op het samengaan van de NVP met de DP antwoordde Chas: „Nooit was het doctoor die niet met de DP wilde gaan samenwerken. Maar wij barioleiders hebben keer op keer duidelijk laten merken daar niet van gediend te zijn".

„Vele mensen begrijpen Juancho Evertsz niet. Voor mij is hij echter een geslepen politicus. Want als hij niet met de DP was gaan samenwerken dan zouden andere partijen die plaats ingenomen hebben en dan was de NVP voor goed uit de regering gebleven; hetgeen zou kunnen leiden tot de dood van de partij".

„De dood van doctoor heeft mij diep getroffen. Ik ben naar de begrafenis geweest en toen ik thuis kwam barstte ik in huilen uit. Ik huilde omdat op die dag Jonckheer eindelijk had toegegeven dat doctoor een groot man ws en dat doctoor hem vaak heeft moeten helpen ..."

„Mi ta bisabo, kaminda Korsow ta awe, ta doctoor a pone unda e ta".

Financieel adviseur Gomez:

Belangen van het volk voor hem op de eerste plaats

WILLEMSTAD – Uit alles wat mr C. I. Plantz over de politicus wijlen mr Moises Da Costa Gomez zegt, blijkt een diepe waardering. Jarenlang is hij de financiële adviseur geweest van deze Curacaoënaar die hij een idealist noemt. Mr Plantz: „Voor hem kwam het welzijn van het Curacaose volk op de eerste plaats. Ik heb nooit iets ontdekt dat ook maar in de verste verte wees op het nastreven van persoonlijke belangen. Voor mij is hij een van de grootste mensen geweest die Curacao heeft voortgebracht".

W. R. PLANTZ

De relatie tussen de heer Plantz en Gomez, zoals hij hem steeds noemt, blijkt vooral een op het politieke en zakelijke vlak te hebben gelegen. Doktoor had totaal geen verstand maar ook geen belangstelling voor financiële zaken. „Hij gaf het ook heel eerlijk toe", zegt zijn vroegere adviseur waarderend. Ik ben eigenlijk op dit terrein zijn rechterhand geweest. Als het over geld ging zei hij altijd: ga maar naar de heer Plantz. Neen, buiten de politiek om hadden we geen contact". De heer Plantz heeft duidelijk plezier in het ophalen van oude herinneringen. Hij weet verbazzingwekkend nauwkeurig jaartallen, namen van vroegere bisschoppen en gouverneurs en is kortom een voorbeeld voor de vele Antillianen die weinig of niets van hun eigen geschiedenis afweten.

Van Doktoor zegt hij ondermeer: „Hij was de eerste Curacaoënaar door wiens toedoen het verschijnsel staking hier bij de olie-industrie werd geïntroduceerd. In de tijd nadat Gomez terug was gekeerd uit Nederland liet de direktie van de oliemaatschappij een soort menu ronddelen onder de arbeiders. Men wilde hun zo in laten zien hoe ze moesten eten om van hun loon rond te kunnen komen. Nadat Gomez dit menu had bestudeerd kwam hij tot de conclusie dat iemand met dat menu net in leven kon blijven. Funchi bijvoorbeeld stond iedere dag op de lijst. Vakbonden bestonden toen nog niet en Gomez riep de arbeiders bijeen om hun op het onrecht dat hun werd aangedaan te wijzen. Het systeem in die dagen was ook zo dat een heel goede arbeider van de directie als blijk van waardering op het einde van het jaar één cent, hoogstens twee, per uur opslag kreeg. Hoe dan ook na de toespraak van Gomez ontstond onrust en de eerste staking onder de arbeiders".

Verbannen

Kort na deze staking werd Gomez door de toenmalige gouverneur Van Slobbe overgeplaatst naar Sint Maarten. „Voor zijn gevoel werd hij verbannen", zegt de heer Plantz hierover. Vanaf dat moment was dan ook deze gouverneur persona non grata voor hem. Onder het beleid van de volgende gouverneur, Wouters, werd Gomez naar Curacao teruggehaald. Aangezien toen net de statenverkiezingen zouden plaatsvinden stortte hij zich meteen in de politiek en sloot zich bij de Rooms-Katholieke Volkspartij. Hij was het echter van het begin af aan niet eens met deze partij omdat uitsluitend katholieken lid mochten zijn. Hij vond dat een politieke partij open moest staan voor iedereen.

„Er waren trouwens een heleboel dingen waarmee de toen nog jonge politicus het helemaal niet eens was", weet de heer Plantz nog. „Waarom werden er van de vijftien statenleden tien gekozen en vijf benoemd? Die laatste vijf kon men toch moeilijk vertegenwoordigers van het volk noemen? Fel stelde hij zich ook op tegen het systeem dat bepaalde dat alleen personen met eigendom of zij die konden aantonen de lagere school tot de zesde klas te hebben doorlopen stemrecht hadden. Het grootste gedeelte van de bevolking had in die tijd immers eigendom en geen 6e klas? En waarom hadden vrouwen geen kiesrecht? Over dit alles viel hij fel uit in de Staten en het gevolg was dat uiteindelijk in al deze zaken verandering kwam".

„Dit zijn dus allemaal dingen die hij ten goede veranderd heeft", benadrukt de heer Plantz. „Hij is het ook geweest die op de Ronde Tafel conferentie gepleit heeft voor de afschaffing van het koloniale systeem. En het was hierna dat men besloot alvast een interim regeling tot stand te brengen in afwachting van de wijziging van de grondwet. Toen tenslotte de autonomie kwam, was ook da zijn werk. Hij heeft keihard en hardnekkig gevochten voor de afschaffing van het koloniaal systeem. Persoonlijke belangen waren hem vreemd. Het heeft hem nooit geïnteresseerd hoeveel hij verdiende. Ik was dan ook steeds degene die erop hamerde dat hij een huis moest bouwen. Hij verklaarde steevast dat hij daar geen geld voor had. Na de scheiding met zijn Nederlandse vrouw betrok hij een kamer in het huis van zijn moeder. Meer had hij niet nodig, vond hij. Het grote huis dat hij tenslotte in de laatste vijf jaar van zijn leven aan de Caracasbaaiweg liet bouwen, ging eigenlijk min of meer buiten hem om".

„Persoonlijk heb ik altijd zee;goede relaties met hem gehad", zegt de heer Plantz nadenkend. „Hij was altijd bereid adviezen van deskundigen te aanvaarden, zij het dan niet klakkeloos gebeurde. Hij moest ervan overtuigd zijn dat het advies goed. Toch had hij soms mensen op wie hij blindelings vertrouwde en van dat vertrouwen is dan ook herhaaldelijk misbruik gemaakt. In het interview geeft de vroegere adviseur van Gomez herhaaldelijk voorbeelden die moeten aantonen hoe hij in strijd voor het volk zijn persoonlijke belangen terzijde schoof.

Een van die voorbeelden: In 1948 werd er druk over gediscussieerd over de vraag hoeveel de leden van het college van het algemeen bestuur zouden moeten gaan verdienen. Gomez die zelf ook in dat college zat vond: iets meer dan de hoofdambtenaren. Zo gebeurde het. Toen echter na de verkiezingen een andere politieke partij aan het bewind kwam werd het bedrag onmiddellijk liefst verdubbeld.

Volkscredietbank

Plantz: „Ik geloof eigenlijk dat men zich niet realiseert hoeveel deze man gedaan heeft. Hij is degene die de plannen voor een volkscredietbank heeft opgezet en uitgewerkt. Toen er een andere partij aan het bewind kwam werd deze bank weliswaar door hun ingesteld maar ze hadden het wel heel gemakkelijk. Alles lag klaar en kon zo uitgevoerd worden. Ook op zijn initiatief werd het autonomiefonds opgericht. Met het geld van dit fonds hebben verschillende mensen het te danken dat ze in Nederland hebben kunnen studeren. En dan de nood-ouderdomsvoorziening zoals dat toen heette. Ook de verordering hiervoor was kant en klaar toen een andere politieke partij aan het bewind kwam en ze uitvoerde.

Het was een trotse man die [illegible] wat hij wilde. Ik weet nog hoe [illegible] eerste bijeenkomst van de ronde tafel conferentie een hele plechtigheid [illegible] touw was gezet. We werden voorgesteld aan allerlei topfiguren en ook aan de oud-gouverneurs van [illegible] Antillen. Gomez was allerbeminnelijkst tot op het moment dat men hem aan gouverneur Van Slobbe die hem toentertijd verbannen heeft wilde voorstellen. Met de woorden „ik weiger u te groeten. U personificeert voor mij het kolonialisme", [illegible] hij de man ijskoud voorbij. Alsof [illegible] niets was gebeurd wijdde hij hartelijk tot de andere aanwezigen. Het [illegible] eigenlijk triest dat deze grote man aan het einde van zijn loopbaan zoveel teleurstellingen heeft gekend. Zoveel als hij zich ingezet voor zijn volk is hij toch als een teleurgesteld man gestorven. Een idealist....

Agradecimento:

Directiva y conseho di Fundashon Pro Estatua

Mr. Dr. M. F. Da Costa Gomez

tin gran honor di gradici tur persona y entidadnan tantu di sector privá koko oficial, pa nan contribushon o koperashon loke a haci posibel un feliz terminashon di e projekto pa por a pone e estatua di e gran jioe di Korsow Doktoor Da Costa Gomez riba Gomezplein, tantu na Korsow, Aruba, Bonairu y Venezuela.

Directiva lo aprecia asistencia di tur residente di Antiyas na e acto di desvelashon diadomingo atardi dia 11 di februari 16.30 na Gomezplein.

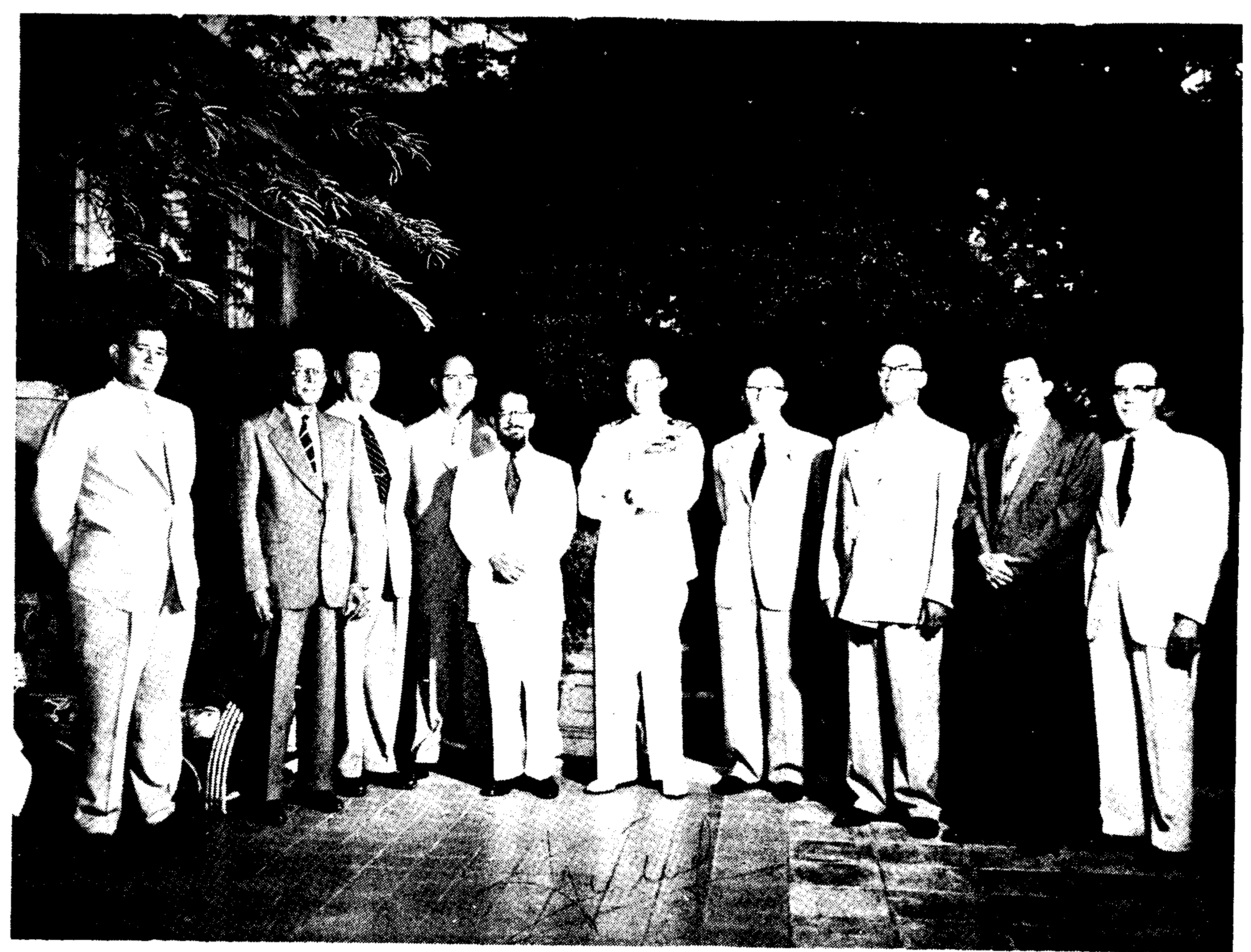
Historische momenten tijdens stormachtige politieke loopbaan

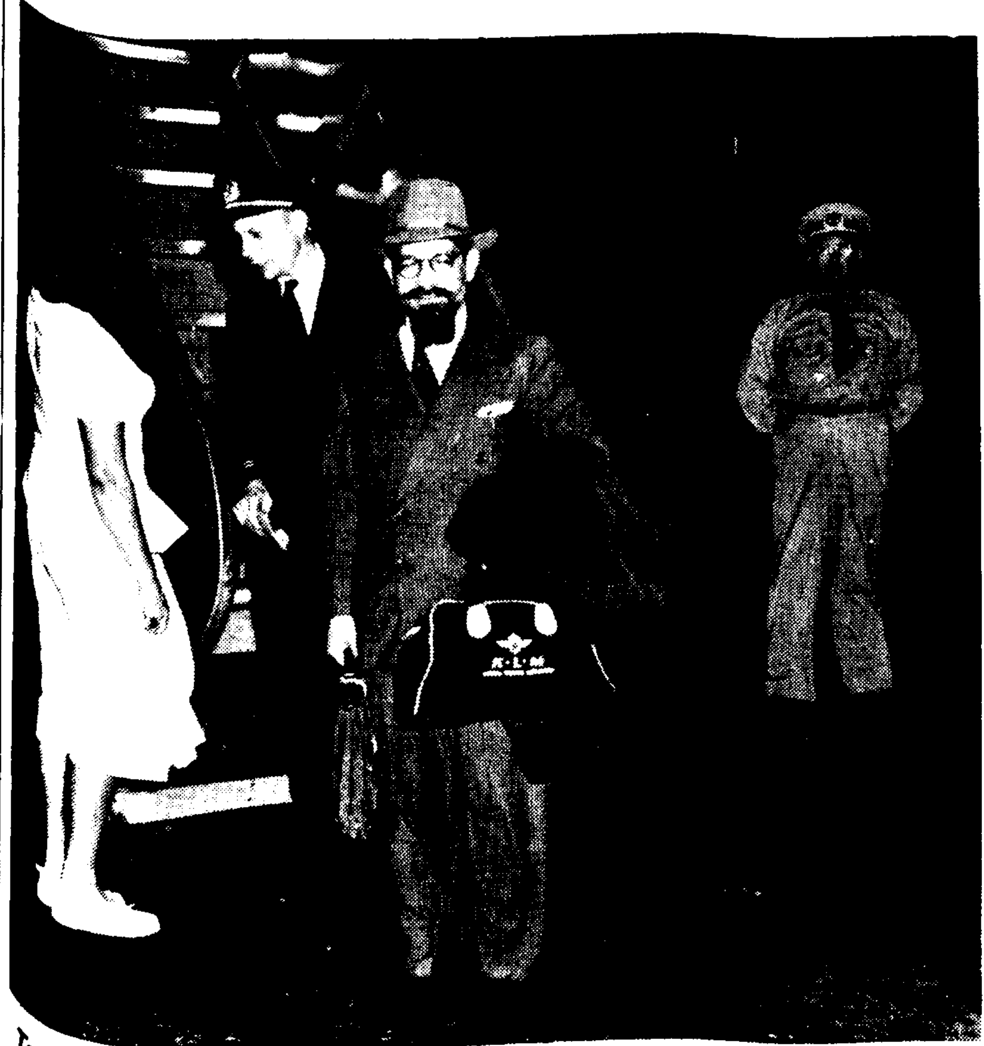
„Docerend" op een partijcongres.

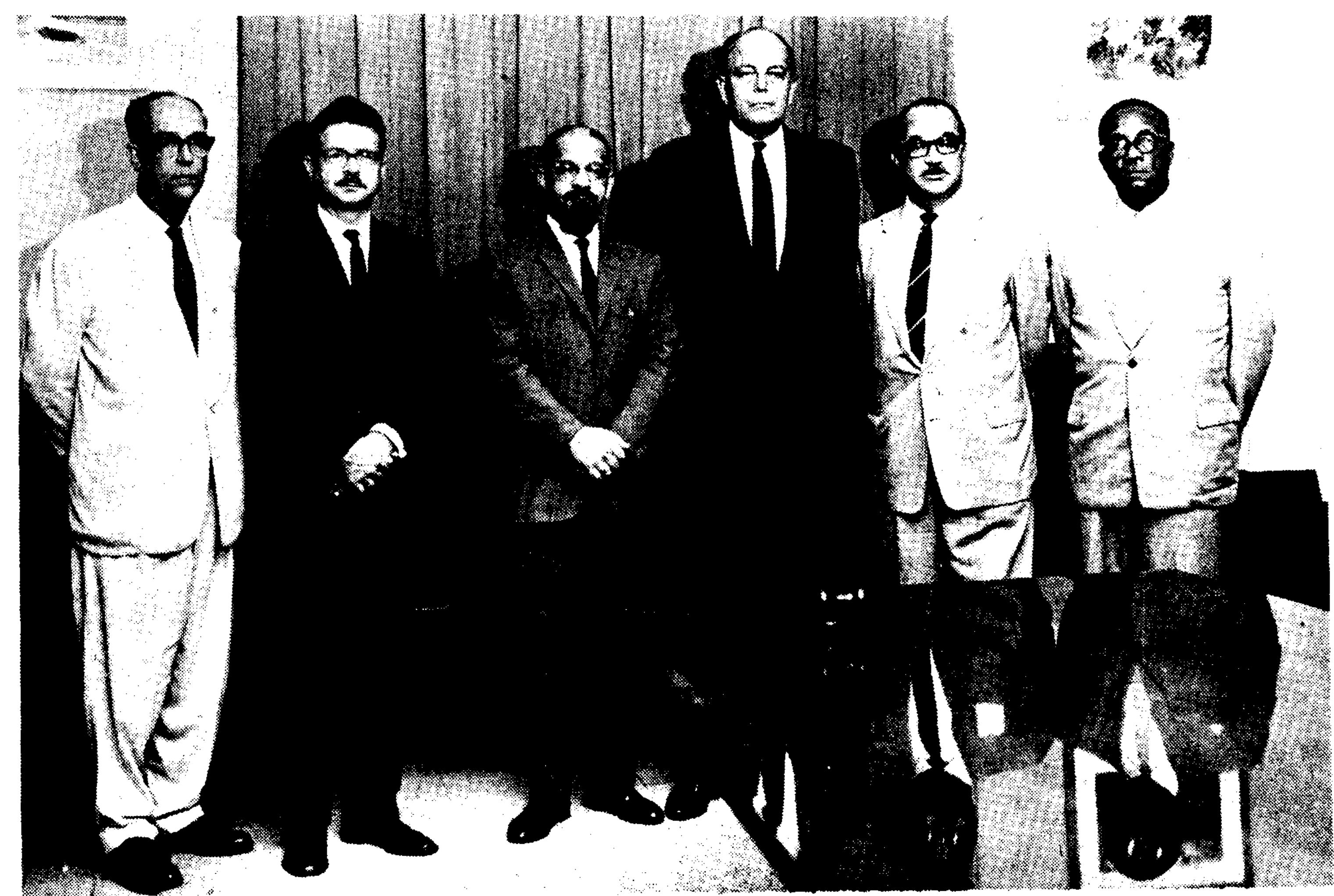
Met vrienden van Copei, vakbondsleider Tschumie en Gilbert de Paula op een jongerencongres.

WILLEMSTAD. — Deze historische foto werd gemaakt tijdens het bezoek van Prins Bernhard in 1953 v.l.n.r.: minister van Openbare Werken Pauw, W. R. Plantz, F. Karner, Ph. C. Henriquez, Da Costa Gomez, Prins Bernhard, gouverneur G. A. Struycken, J. H. Sprockel, F. Eman en mr. Kersten.

Terug uit Holland na „autonomie-besprekingen" in 1948.

In het Bestuurscollege als gedeputeerde met gezaghebber Mikel Gorsira, P. v.d. Hoeven, E. Newton, Kwiers en Q.R.A. Beaujon (toen eilandssecretaris).

Verkiezingsoverwinning in 1951: dos bala.

Evertsz over Gomez

„Hij liet je altijd je gang gaan"

JUANCHO EVERTSZ was de man die in de moeilijkste jaren van de NVP-U na het overlijden van doctoor Moises F. da Costa Gomez voor de onmogelijke taak stond de plaats van de grote leider van de partij in te nemen. Wij laten hem aan het woord over zijn leermeester in de politiek, een man die hij bewonderde en begreep, maar met wie hij vooral in zijn jongere jaren ook vaak overhoop laag, omdat jongere en oudere generaties nu eenmaal altijd voor conflictsituaties komen te staan. Maar meestal zijn het conflicten die de tijd vanzelf oplost....

„Ik heb vele jaren met doctoor samengewerkt. Als klein grutje in de politiek, daarna als gedeputeerde en in de organisatie van de partij. Maar het meeste wat ik me van doktoor persoonlijk herinner is dat hij je op het juiste moment wist te zeggen wat je goed of verkeerd had gedaan. Het is me altijd bijgebleven hoe de doctoor je je eigen gang liet gaan. Voorzover je gaan kon en je jezelf niet benadeelde en ook de partij niet. Ik kan me nog als vandaag de dag herinneren dat we een bespreking hadden over een belangrijke zaak van het eilandgebied. Doctoor had een bepaalde mening, ik had een diametraal tegenovergestelde opinie. Hij zei: Oké, laten wij het zo doen. Ik ging weg; ik deed het en de boot was aan. Later had ik een gesprek met hem en ik zei: Je had me moeten tegenhouden; je had het me moeten zeggen, dan had ik het misschien niet gedaan. Nee, zei hij, misschien had je toch gelijk gehad en je kunt alleen maar leren door zelf fouten te maken. En ook in de tijd dat ik de fractie zat in de eilandsraad, heeft hij mij altijd mijn gang laten gaan. Alleen zei hij: Je kent het programma van de partij, je weet de wensen van mij en de bevolking, als je dat maar onthoudt, dan doe je maar. En ik geloof dat het de vruchtbaarste tijd in de N.V.P. was, toen hij de scepter zwaaide in de Staten en ik in de eilandsraad. Er waren bijna nooit stukken.

Doctoor Da Costa Gomez ging er altijd vanuit, dat de menselijke inclinatie goed was. Ik moet eerlijk zeggen, ik had vaak een heel andere mening. Ik heb vaak gesteld en denk nog steeds dat bepaalde mensen een verkeerde instelling hebben. Maar Gomez was ervan doordrongen dat mensen een goede inclinatie hebben en graag goed willen doen. Dat men iets niet deed uit persoonlijke of materiële winst. Dat kon hij niet doorzien, omdat dat bij hem niet zo was. Hij heeft altijd alles over gehad voor zijn ideeën en voor het belang van het land. En nooit heeft hij gekeken naar: hoe word ik er zelf beter van.

Als staatsman was hij een groot figuur en in heel het Koninkrijk en ook daarbuiten werd hij geaccepteerd. Hij was goed bevriend met Frei en Caldera en met diverse andere presidenten van Latijns-Amerika. Als politicus was hij een man van formaat, maar ik heb Gomez het meest bewonderd als volksvertegenwoordiger. Juist doordat Gomez altijd het goede in de mensen zocht, was hij in het bestuur iemand die men toch weleens om de tuin kon leiden. Maar als vertegenwoordiger geloof ik niet dat er velen zijn in het hele Koninkrijk die men naast hem zou kunnen stellen. Als mens had hij een grote liefde voor kinderen. Hij hield van kinderen, hij wilde alles doen voor kinderen; hij gaf zijn tijd voor kinderen. Hij was erg sociaal bewogen.

Zelf is hij uit Nederland teruggekomen na zijn studie naar de Antillen. In het begin heeft hij vele problemen gehad en is zelfs verbannen naar de Bovenwinden. Hij heeft zelfs nooit overwogen en ook niet na zijn pensionering Curaçao te verlaten. Gomez was iemand die gemakkelijk een leerstoel had kunnen krijgen in Nederland. Maar hij vond dat zijn taak was de Antillen verder te helpen op de moeilijke weg die er bewandeld moest worden.

Als partijman was hij iemand die voor eenieder en altijd bereikbaar was. Er was geen kwestie van „hoog staatszaken". Hij maakte tijd, al was het middernacht, al was het in de vroege morgenuren, zodat de mensen hem toch konden spreken. Speciaal voor de eenvoudige man van Curaçao. Ik zeg er expres niet bij van Banda Abao, want Gomez was een figuur die in Banda Abao, Banda Ariba en ook in de stad zeer veel aanhang had. Voor die mensen was hij echt een leider, hij was een vader en hij was een vriend. En hij zat aan tafel in allerlei gezinnen, at mee, dronk mee. Hij heeft zich nooit gesteld boven de mensen en hij sprak niet moeilijk met de mensen, zodat ze konden zeggen: „We kunnen doctoor niet begrijpen". Hij sprak eenieder zijn taal. Dat is nu een zeer groot gemis in de laatste jaren.

Gomez was een man die zonder bloedvergieten maar met praten wilde komen tot een volledige autonomie van de Nederlandse Antillen. In die tijd gold volledige autononie als volledige souvereiniteit. Wel heeft Gomez altijd geloofd dat de banden met Nederland niet moeten worden losgelaten maar ook dat de Antillen niet in een ondergeschikte positie moesten komen van Nederland noch van welk land in de wereld. Banden met Nederland, goede tot zeer goede vriendschap met de nabuurlanden, maar Curaçao en de Antillen soeverein. Het is hem gelukt het Statuut gestalte te zien krijgen. Zelf mocht hij het Statuut dat als zijn levenswerk kan worden beschouwd, niet ondertekenen. Maar Gomez was nooit de man die dacht dat hij met het signeren van het Statuut alleen leven aan dit Statuut kon geven. En Gomez heeft leven gegeven aan het Statuut. Dat weet eenieder; daar hoeven we niet verder bij stil te staan.

Gomez zou nu zeer nodig zijn geweest door zijn enorme denkvermogen, door zijn grote erudictie, door zijn gemakkelijke formulering in korte woorden, die veelomvattend zijn, zeker als partner tegen het gewicht van Nederland, in een staatkundige commissie. Maar de mens wikt en God beschikt. God heeft hem tot zich geroepen. Verschillende van onze standpunten zijn nog ontleend aan zijn ideeën en die dragen wij zoveel mogelijk uit, met ons bekende termen. Maar hij had hier goed werk kunnen doen, omdat hij ook de denkwereld van de Nederlander volkomen thuis was.

Mijn vader was mede-oprichter van de N.V.P. en op verschillende punten stonden mijn vader en ik tegenover elkaar. Voor mijn vader was Gomez een God. En ik als jongeman met de korte broek aan, nam toch altijd stelling daartegen, totdat mijn vader een dag binnen kwam en mij met Gomez zag zitten, in een diep gesprek gewikkeld. Hij begreep toen dat ik de man waardeerde, hoewel ik hem niet tot een godheid wilde verheffen, want hij was juist zeer menselijk. Wat ik indertijd met Gomez veel deed, was praten over het niveau van de vakbeweging, want ook daarvoor had hij zeer veel interesse. De heer Viceisza en ik waren bestuursleden van bonden, die ideologisch gelieërd waren met de F.T.I. Dat waren de Union Nacional di trahadornan di haf en de Bond Maritimo. Daarmee ben ik in 1949 bezig geweest. Op vergaderingen in theater Brion was ik aanwezig en ook op de vergaderingen van San José was ik altijd. In 1951 kwam ik uit op de eilandsraadslijst. En toen was er werkelijk een zeer intens verkeer met Gomez. Ik moet eerlijk zeggen, hij liet me echt mijn gang gaan. Wel gaf hij aanwijzingen, maar hij liet je verder alleen. Je kon iets uitbouwen en aan hem voorleggen en dan zei hij: Dit had je beter zo kunnen doen. Zo was Da Costa Gomez.

De combinatie vakbondsleider/politicus was hem vreemd. Het was ook zo dat de heer Viceisza en ik in vakbondszaken niet toestonden dat politici mee kwamen praten. Ik herinner me als de dag van vandaag dat we op een morgen, toen wij een vergadering hadden, — we gebruikten de zaal van Cas di Pueblo — mijn vader zaliger en Nene Davelaar kwamen aanzetten. Zij werden meteen teruggestuurd, want ze hadden daar niets te maken.

De politiek kan immers zijn ideologie meehelpen uitdragen in de vakbeweging, maar er mag geen persoonlijke unie zijn tussen politici en vakbondsbeweging. Het belang van de vakbond is niet een algemeen belang. Politici moeten niet in besturen van vakverenigingen of sportverenigingen zitten. Die dingen moeten gescheiden blijven. Het is soms gemakkelijk om een ander petje op te zetten, maar je brengt alleen maar verwarring in beide groeperingen als je beide goden gaat dienen.

Gomez had een bijzonder charisma, zou ik willen zeggen. Hij had zijn uiterlijk, zijn figuur, zijn kort baardje, zijn mimiek mee en hij kon meedoen op alle niveaus. De kleine man zag op naar Gomez als politicus, statenlid, voorzitter van de regeringsraad. Maar de man die op bezoek kwam in de barrios, dat was een vriend. En omdat hij zoveel aantrekkingskracht had voor kinderen en kinderen voor hem, was hij zeer geliefd bij de mensen. Gomez kon zeer goed de problemen van diegenen die naast hem stonden, maar ook van hen die op het land werkten, volkomen onderscheiden en begrijpen. Want ook Gomez stond op het land met een schop in de hand. Gomez heeft nooit afstand genomen zoals de meesten wel doen. Hij redeneerde: ik ben een normaal mens, ik kom in mijn oude gemeenschap terug en dan moet ik de afstand die gecreeërd is na jaren doordat ik in een andere gemeenschap heb geleefd (Nederland) verkleinen. Dat heeft hij altijd bewust gedaan. Hij was van alle markten thuis en op alle terreinen. Ook in zeer hoog gezelschap werd hij volkomen aanvaard, want hij kon zich aanpassen. Zo was hij tot zijn dood.

Het werken op het land en het aanzitten aan tafel met de kleine man was geen „politieke gimmiek". Het lag de man. Hij voelde zich thuis bij die mensen. Hij hield van echte Curaçaoënaars. Men heeft vaak gezegd: hij gaat naar het land, hij gaat funchi met giambo uit de hand eten. Hij heeft nooit funchi met giambo met de hand gegeten, de doorsnee Antilliaan eet funchi en giambo altijd met een lepel. Maar dit is de politiek.... Als het werkelijk zo was, dat hij het deed als politieke gimmiek, dan zou hij het niet doen helemaal achter op Caracasbaai. Dan zou hij een stuk land hebben gezocht aan de grote weg waar iedereen hem kon zien timmeren op zijn werk. En dat heeft hij nooit gedaan. Hij deed het niet alleen uit lust, het was een geaardheid van hem, het was ook een nodige geestverruiming. Hij kon zich dan losmaken van de politiek, werken op het land en dan zijn gedachten misschien beter formuleren.....

Hij zag in de landbouw ook iets van de economische mogelijkheden voor het eiland. Op het ogenblik is het niet meer zo, dat men van landbouw zou kunnen leven. Voorheen toen de inflatie nog niet in zwang was, kon dat wel. Maar de landbouw was een soort hulp voor de vader van grote gezinnen die naast het inkomen van zijn werk een klein inkomen kreeg uit landbouw en tuinbouw en daardoor ook meer voedsel voor het gezin kreeg. Zoals op Banda Ariba en Banda Abao waar men de geiten en de produkten van het land gebruikt om ineens te verkopen en daardoor te kunnen betalen voor communiefeestjes of voor kleren met Kerstmis. Gomez heeft altijd jongeren bij zich en rondom zich gehad.

Het was altijd zo dat de jongeren een andere taal spraken. Zij kwamen bijeen als jongeren maar ze waren nooit naast de partij, ze waren altijd een onderdeel van de partij. En om dit tot uitdrukking te brengen was het zo dat men als lid van de jongerengroep altijd erbij werd gehaald bij de normale partijorganisaties zodat ze ook daar konden leren. Ik weet nog als de dag van vandaag dat ik was bij de zogenaamde „mesa educativo" dat was een orgaan — die ik nu weer nieuw leven aan het inblazen ben — waarin men met het bestuur vergadert, de problemen bespreekt enz. Nou was in de mesa educativo een mesa di presidentes en dat waren de mensen die het werk doen moesten. Daar zaten in „Spin" de Lannoy, Jorge Lodowika zaliger, Fifi Römer zaliger en mijn persoon. Dus uit de groep van jongeren moest ik het werk doen en Viceisza was lid van het bestuur. En dan was Römer in zijn jonge jaren lid van de Raad van Advies. We hadden een lied over „Carlos Dip en Cathalina en Edsel Jesurun". Dat waren de drie jongeren die we op de lijst hadden geplaatst, niet als jongeren, maar als toen goede leden van de partij. Zelfs Erich Zielinski is als jongeman in de jaren '58, '59 bij ons geweest. Daou is ook lid geweest en de beide jongens Wagners, Roziers. Het is bij ons dus geen kwestie van weghalen, we liepen altijd voorop. Alleen in het jaar 1966 was er een „clash" tussen de jeugd en de partij. Niet de jeugd en Gomez. Het was zo dat Gomez in niemand kwaad zag en iedereen op zijn woord geloofde. En omdat het toen niet meer zo door kon gaan had men Gomez gezegd, als dit zo blijft dan loopt de zaak spaak. En daarom was er overleg. En de ouderen hebben de jongeren bevochten. Maar niet Gomez, het ging niet om Gomez. Wat zou hij gedacht hebben van de naam Hubentud Revolucionario?

Nou, bijzonder zou hij het gevonden hebben. Want in zijn partijhuis zelf is de groep van Hubentud Revolucionario voor een heleboel jaren de gast geweest. Hij heeft met ze gesproken en heeft ook voor ze gesproken. Gomez was revolutionair. En als men Gomez projecteert in het jaar 1935, dan was Gomez voor die tijd uiterst links. Men hoeft zijn werken maar te lezen. Alleen de mogelijkheden die er nu liggen op het vlak van soevereiniteit bestond er in die tijd niet. Daarom had hij dat niet als zijn eerste taak beseft, maar hij was een revolutionair en hij is altijd revolutionair gebleven. Ze hebben hem altijd tegen de haren gestreken, de verschillende Antilliaanse gouverneurs. Maar Gomez heeft nooit zijn mond gehouden, als dat in het belang van het Antilliaanse volk was.

De opvatting van Gomez van „Korsow Prome" moet men zien als een tegenstelling van Korsow als laatste, speciaal zoals het geweest is in de jaren 1963-1967. Toen in het begin van 1963 deze leuze geboren werd was het zo dat Curacao werkelijk achtergesteld werd bij alle andere eilanden van de Antillen. Dus „Korsow Prome" in deze dagen was „Korsow Prome" voor de Curacaoënaars en ik begrijp ook voor de Arubanen hun „Aruba Prome". Maar samen hebben we de taak land en volk van de Nederlandse Antillen groot te brengen. Dat is zeer belangrijk. We moeten de leuze „Korsow Prome" niet zover herleiden dat we daardoor de Antillen in de knoop laten komen.

Gomez had ook een slag om met politici van andere eilanden om te gaan, want hij kon ze waarderen. Het was een gave van hem: hij kon Aruba adviseren over Arubaanse belangen en toch ook Curacao bekijken voor Curacao. Gomez heeft altijd gezegd: dat de eilanden en de eilandenbevolking het voornaamste was. Gomez is een voorstander van zoveel mogelijk autonomie van de eilanden en dan uit eigen goedvinden van de eilanden samenwerken. Dus dat is een samenwerking boven-insulair en niet opgelegd vanuit een centraal punt. Daarom heeft hij altijd gezegd de Nederlandse Antillen zijn een land zonder land. En dan bedoelde hij er niet mee dat de Nederlandse Antillen niet bestaan. Ze bestaan, maar de grote belangen van de gemeenschap zijn geënt op de gemeenschap van Curacao en de gemeenschap van Aruba. Er is wel een gemeenschappelijk belang, maar dat geboren vanuit een democratische opstelling Men mag nooit zeggen het is in het belang van het land, de Nederlandse Antillen en dan Curacao volledig de das om doen. Tot mijn spijt is dat wel gebeurd in het verleden en het is juist daartegen dat Gomez stelling nam.

We kunnen voorts bijna stellen, dat hij de NVP gediend heeft als de man van het kader. Als men rondom zich heen kijkt dan zijn er verschillende politici van nu die in Cas di Pueblo het vak hebben geleerd. Als men de politici aankijkt dan zijn er zeer velen waarvan je zegt: hij heeft de mimiek van Gomez, of dat is de manier van constructie van Gomez. Heel veel mensen ook in onze partij hebben Gomez proberen na te doen. Maar heel veel van het kader is helaas naar andere partijen gevlucht. B.v. jongens als Cathalina die hem na aan het hart lagen, een jongen als Dip met hoge kwaliteiten. Maar op een bepaald ogenblik konden hij en Gomez elkaar niet meer begrijpen.

Maar Gomez begon altijd opnieuw. Hij geloofde erin, dat Antillianen moesten worden opgeleid binnen hun mogelijkheden. Dat in Nederland opgeleide Antillianen een verplichting hadden om terug te komen en dat men er voor moest werken.

Gomez was in de laatste periode van zijn leven niet eens verbitterd door alle tegenslagen die hij heeft gehad. Toen ik bij hem kwam in het hospitaal, hij lag toen ziek een paar maanden voor zijn heengaan, zei hij: „Juancho, wanneer ik eruit kom dan vergeten we al dat gedoe en gaan wij opnieuw beginnen met een „comishon di pueblo". Hij zou doorgaan coûte que coûte, omdat dat zijn levensweg was. Alleen het doet natuurlijk pijn dat mensen die hem na aan het hart waren hem verlieten. Soms om begrijpelijke en menselijke redenen. Ik wil enige noemen. Er waren mensen in het college die de strop werd omgedaan in 1963-1967. Daarnaast konden wij in 1954 niemand benoemen in landsdienst, konden we de eerst benoemden geen bevordering geven, we konden geen beurzen verlenen aan mensen om een academische studie in het buitenland te volgen en ik begrijp dat een man die zo'n studie wil volbrengen op een bepaald ogenblik zegt: ik wil niet overlopen, maar ik wil me ontdoen van de Nationale Volkspartij omdat men mij anders achter zal houden. Door tenminste te zeggen „nee, ik ben er geen lid meer" en mooi weer spelen krijg ik wel een studieopdracht en dan haal ik het wel. Ik ben blij voor iedereen die dat gedaan heeft en in zijn leven geslaagd is.

De grootste gave van de doctoor was zich bij eenieder in te kunnen denken, zodat hij hun problemen kon begrijpen en doorzien. Ik geloof dat zijn grootste momenten waren in de jaren 1962 en 1963. Men had toen de beslissing genomen in Nederland om het Bestuurscollege naar huis te sturen, de rollen waren zo bezet dat hij de verkiezingen wel moest verliezen en toch in '62 en '63 haalden wij zeven man in de Staten op Curacao en twaalf man in de eilandsraad. De Curacaose bevolking begreep zijn stijl. Ik hoef niet te zeggen wat de jaren erna voor soelaas hebben gebracht. Wat de Antilliaanse bevolking toen is aangedaan. Het is oude koek, ik wil het niet onthouden, ik geloof in een nieuw begin, een meer op het volk gericht belang, een gerichtere inspraak van de bevolking".

JUANCHO EVERTSZ

Doctoor hield van zijn volk ...

En het volk hield van Doctoor

...icht voor Montagne....

Op Hoffie Pijan Lourens.

Eten bij mensen thuis.

Bijeenkomst op Barber.

Verwelkomingop Hato.

Verering in Cas di Pueblo.

Ook toen: Forza Femenina.

Met de jongerengroep in '58.

Gezusters Da Costa Gomez:

Moises was al heel jong sociaalbewogen

WILLEMSTAD. – „Als kind al kon hij zich ontzettend kwaad maken als hij onrecht zag. Hij stond altijd klaar om kinderen die kleiner en zwakker waren dan hij te verdedigen. Daarom vocht hij ook veel. Hij was nog maar heel jong toen hij de scheve verhoudingen in de wereld om hem heen al begon op te merken. Ik weet nog heel goed hoe hij steevast op officiële feestdagen zoals bijvoorbeeld koninginnedag wilde weten waarom zo ontzettend veel mensen in verwaarloosde kleren, vaak zonder schoenen aan uren in de brandende zon stonden te wachten om dan een kleine groep prachtig uitgedoste prominenten in comfortabele rijtuigjes gezeten voorbij te zien rijden. Later toen hij groter werd was het vaders liefste wens dat hij dokter werd. Dan had je aanzien en verdiende je veel. Dat heeft hij echter stelselmatig geweigerd. Hij wilde rechten gaan studeren, besloot hij al heel jong. En als hij dan terug op Curacao was zou hij er als rechter voor zorgen dat er rechtvaardigheid kwam".

CECILIA DA COSTA GOMEZ

Aan het woord zijn Chela en Judith Da Costa Gomez en ze vertellen over hun broer wijlen Moises Frumencio da Costa Gomez die eigenlijk voor iedere Curacaoënaar „doktoor" is. In hun in oude stijl gemeubileerde woning tussen marmeren tafeltjes met krulpoten en gedrapeerde gordijnen vertellen de gezusters Da Costa Gomez met vertedering vooral over de zuivere kanten van hun broer. Van politiek hebben ze niet zoveel verstand maar ze weten wel wat zijn hobbies waren en hoe vaak hij diep teleurgesteld was en hoe hij ertoe kwam om rechten te studeren en hoe hij totaal geen belangstelling had voor financiële zaken.

Chela: „Hij ging wel rechten studeren maar rechter is hij nooit geworden. Hij is er nooit toe gekomen om recht te doen geschieden althans niet vanachter de groene tafel. Hij werd namelijk één van de grootste Curacaose politici en eigenlijk heeft hij langs die weg kans gezien om meer recht te doen geschieden dan wie dan ook. Al meteen na zijn terugkomst uit Nederland ging hij zich bemoeien met de politiek". De zusters Da Costa Gomez vertellen allebei dat de hele familie fel tegen de politieke activiteiten van hun broer was. Hij werd herhaaldelijk gewaarschuwd door zijn vader maar hij was van het begin af aan vastbesloten zijn eigen weg te gaan. Judith da Costa Gomez: „wij waren bang, huiverig voor politiek. Vooral in die tijd hadden politici het extra moeilijk. Toch kwam er geen breuk met de familie. Alleen sprak hij met geen woord over de politiek als hij thuis was".

ttief

Het liefst vertellen de zusters van doktoor over de tijd toen hij nog klein was. Hij hield van de mensen en zij van hem. Hij had veel vrienden maar als hij het nodig vond vocht hij evengoed met hen. Hij was altijd erg druk, wild en actief en hij zat meer op straat dan thuis. Hij zat altijd onder de bulten en schrammen. Chela vragend aan Judith: „weet je nog van die affaire toen hier vlakbij een hele groep mensen een bepaalde vrouw stond op te wachten om haar af te ranselen? Toen is hij heel stiekempjes die vrouw gaan waarschuwen zodat ze haar pak slaag wist te ontlopen. En weet je nog dat hij het vreselijk zielig vond dat verschillende van onze buren in hokken opgesloten kippen hadden? Keer op keer maakte hij tot grote woede de hokken open om de kippen van de vrijheid te laten genieten". De zusters graven verder in het verleden: hij vond het altijd heerlijk om rechtertje te spelen. Dan moesten wij ruzie maken en dan kwam hij op een gegeven moment plechtig met een grote tas onder zijn arm ertussen. Hij was de rechter en wij moesten precies vertellen wat er aan de hand was. Na veel gewichtig fronsen, wikken en wegen kwam dan tenslotte zijn uitspraak.

Kranten

Al toen hij vijftien was ging de jonge Da Costa Gomez naar Nederland om daar de middelbare school te doorlopen en aan de universiteit te studeren. Hij bleef echter altijd geïnteresseerd in Curacao. Hij correspondeerde regelmatig met zijn familie en vroeg altijd om zoveel mogelijk kranten op te sturen. Het was in die tijd een hele onderneming om van Curacao naar Nederland en vice versa te reizen. In de twaalf jaar dat hij studeerde is hij dan ook nooit op Curacao terug geweest. Judith lacht een beetje minachtend om de jonge mensen van tegenwoordig die als ze een paar jaar naar Nederland zijn geweest soms pretenderen dat ze het Papiaments zijn vergeten. „Hij was twaalf jaar aan een stuk door daar geweest en je moet niet vergeten dat er toen bijna geen Antillianen waren in Nederland waar je je landstaal mee kon spreken. Toen hij terugkwam sprak hij nog vloeiend en moeiteloos Papiaments. Echt mooi zuiver Papiaments zonder één woord Nederlands ertussen.

De eerste klap voor de politiek bewuste Moises kwam volgens zijn zusters toen hij naar Sint Maarten verbannen werd. Waarom hij verbannen werd weten ze niet. Wel dat ocharm zijn eerste kind daar geboren werd. Toen hij na ruim een jaar naar Curacao terugkeerde was hij energieker dan ooit. Chela trots: „Er was eens een staking bij de Shell en hoe men ook praatte, de mensen weigerden weer aan het werk te gaan. Ten einde raad hebben ze hem toen geroepen en hij heeft die arbeiders weten te bewegen weer aan de slag te gaan".

Bloemen

Of hij naast zijn politieke aspiraties ook hobbies had? Daar moet even over nagedacht worden. „Och ja, natuurlijk, hij had een hofje waar hij ieder weekend heen trok. Hij hield van planten en hij kweekte daar de prachtigste bloemen en patia's, hele grote en ook boontjes. Hij was erg trots op dat hofje en liet het aan iedereen die maar wilde zien. Hij had het altijd over de mogelijkheden voor de landbouw op Curacao. Daar praat nu trouwens ook iedereen weer over? "

De zusters Da Costa Gomez onthullen voorts dat hun broer veel van muziek hield. Hij had een enorme collectie platen. Wat voor muziek het was weten ze niet meer. Van feesten hield hij niet zo veel. Als hij zich wilde ontspannen ging hij het liefst naar zijn hofje. Ook las hij erg veel en dan het liefst science fiction. Heel gek vindt Chela het dat hij zich vlak voor een moeilijk debat of vergadering in kinderboeken en stripverhalen verdiepte. „Dat konden we maar nooit begrijpen", lacht ze. Wat het eten betreft: hij was dol op echt Curacaos eten: stobá, giambo en vers gebakken vis.

Helpen

Aan teleurstellingen heeft het de politiek bewuste Da Costa Gomez niet ontbroken. „Hij wilde altijd het Curacaose volk, zijn mensen, zoals hij het zei, helpen", knikken de zusters elkaar een beetje triest aankijkend. „Als hij iets in zijn hoofd had waarmee hij dacht zijn ideaal dichter te benaderen, wist hij niet van wijken. Hij heeft veel teleurstellingen en tegenslag gekend en hoewel hij er thuis nooit over sprak kon je het meteen aan hem zien. Hij was dan heel stil en teruggetrokken. Vader maakte altijd van deze gelegenheid gebruik om er weer op aan te dringen dat hij zich uit de politieke strijd zou terugtrekken en een rustig baantje zou nemen. Zijn antwoord was steeds: neen, ik blijf vechten. En dat heeft hij inderdaad tot het einde gedaan..."

Van heel vroeger: een gedeelte van het gezin Da Costa Gomez. Links staande de zusjes Judith en Leticia, zittend een oudere broer van de politicus en het zusje Celia en staande rechts achter Moises zelf.

Igualdad di tur

CU GRAN PLACER mi ke skirbi algun palabra dedicá na es un qu un tempu tabata mi amigo y presidente di Partido, Dr. Moisés Frumencio Da Costa Gómez.

M'a conocé Doctoor — manera hopi di nos tabata jam'é cariñosamente — tempu qu el a regresá di Hulanda ta haci más di trinta aña. Doctoor tabata proclamá su ideanan riba Autonomia pa Antillanan, concepto nobo considerá e tempu ey como revolucionario qu tabata sona manera muziek den orea di nos hubentud.

Sin embargo, mi contacto cu Dr. Da Costa Goméz a bira más intimo varios aña despues durante e periodo di 1950 — aña qu m'a drenta Partido Nacional — te na fin di 1953 tempu qu m'a renuncia Presidencia di State, pa mi bin biba na Caracas.

Despues di exito di Partido Nacional na elección di aña 1950 Dr. Da Costa Gomez tabata varios aña Minister President di Antillanan y practicamente nos tabata weita otro tur dia.

Durante e tempo ey a crece den nos un amistad y aprecio duradero y tambe despues qu m'a muda di Corsow semper nos a mantené contact. Den e periodo ey entre otro mi tabata tin e gran placer di actua como testigo di su casamento cu e actual Ministro di Sanidad di Antillanan, su viuda Lucina pa ken e homenahe di e dianan aki na su difunto Esposo mester causa un gran satisfacción.

Caracteristica cu más mi ta corda di contacto cu Doctoor tabata su profundo sentido di igualdad di tur homber y su trato conforme cu e principio aki, su gran calmo bao di tur circunstancia y su pasenshi pa spera e momento oportuno pa cualke accion. E último cualidad aki tabata asina fuerte den su persona qu hopi bez su reacción tabata resultá anecdótico ora cualke hende tabata trata di inducie na un accion apresurá.

Semper m'a considerá un privilegio e amistad aki qu a permitimi conoce di cerca e gran Antillano qu awe Pueblo di Corsow ta honrando cu un estatua den e plaza qu ta hiba su nomber. E contacto aki a permitimi siña di Doctoor hopi cos qu den mi bida a resultami di masha valor, pasobra ademas di un gran inteligencia Gomez tabata biba den marco di un filosofia di bida intensamente humano; gran político, pero mas qu politico homber di noble sentimiento dedicá na su pueblo y su obra constructivo pa e pueblo ey.

Cu su morto m'a perde un bon amigo y Pueblo di Corsow un di su yiunan mas valioso.

PHILIP C. HENRIQUEZ.

Strijder voor autonomie van Ned. Antillen

Vooruitgangsideaal centraal gesteld

Mr. Dr. F. M. Da Costa Gomez

Staatsman van formaat

WILLEMSTAD – Het is voor zijn tijdgenoten, haast onmogelijk de betekenis die mr dr M. F. da Costa Gomez voor ons heeft gehad, volledig op waarde te schatten. Daarvoor heeft hij te dicht bij en naast ons en voor zeer velen te na aan het hart gestaan. Dit geldt vooral op politiek gebied waar ons menselijk oordeel onder sterke druk staat van irrationele naast rationele overwegingen.

Dr da Costa Gomez heeft een zeer rijk geestelijk leven gehad. Hij had in zijn jeugd een klassieke opleiding genoten, had daarna rechten gestudeerd en was, na enkele jaren in de advokatuur werkzaam te zijn geweest, op 27-jarige leeftijd gepromoveerd op een staatsrechtelijk proefschrift. Zijn bijzondere intellectuele begaafdheid bleek uit het snelle verloop waarin en de briljante wijze waarop hij deze weg had afgelegd, en zou later nog markanter naar voren komen in zijn geschriften en redevoeringen waarmee hij in regelmatig tempo tot aan zijn vroegtijdige dood toe het geestelijk bezit van zijn volk zou verrijken. Wie beseft hoe weinig het natuurlijk en het geestelijk klimaat hiertelande meewerken aan geestelijke inspanningen, moet zich, mede gezien zijn inzet op politiek gebied, wel afvragen waar hij de tijd, de concentratie en de energie gevonden heeft voor zijn geschriften en waardeert des te meer hetgeen van zijn hand tot ons gekomen is.

Proefschrift

In 1935 promoveert dr Da Costa Gomez op het proefschrift: "Het Wetgevend Orgaan van Curaçao, Samenstelling en bevoegdheid bezien in het kader van de Nederlandse koloniale politiek". De strekking van zijn betoog is, een bijdrage te leveren tot een objectieve beoordeling van de mogelijkheid de bevolking van het toenmalige staatsdeel Curaçao die staatkundige rechten toe te kennen, waarop zij rechtmatig aanspraak kan maken.

Op 16 januari 1936 treedt hij hier in overheidsdienst. Zijn bemoeiingen met de arbeidersbeweging en een arbeidsstaking in dat jaar, leiden tot zijn overplaatsing naar de Bovenwindse Eilanden. Enige maanden later wordt hij door Gouverneur Wouters, die inmiddels Gouverneur Van Slobbe heeft vervangen, naar Curaçao teruggeroepen.

Bij de eerste statenverkiezing eind 1937 wordt hij tot lid van dit orgaan gekozen. In twee redevoeringen, gehouden in 1938, geeft hij blijk van zijn staatkundige opvattingen. Hij staat een organische solidariteit met Nederland voor; hij wenst geen volledige autonomie voor dit Rijk. De rijksdelen moeten in het belang van de eenheid en weerbaarheid van de staat in een groot en sterk Rijk, Groot-Nederland, geconsolideerd worden. De bevestiging van ons rijksdeel in een onverbrekelijk organisch geheel met Nederland beschouwt hij als het eindpunt van zijn staatkundige ontwikkeling. Wij laten dr Da Costa Gomez zelf aan het woord:

"Het rechtvaardig bestuur van het Koninkrijk heeft allerwege bewondering gewekt van alle koloniale mogendheden. Wij geloven niet, dat wij in ons Koninkrijk een ogenblik bevreesd behoeven te zijn voor de terugdringing der rechtsgedachte als basis voor de verhoudingen in de Nederlandse staat. Maar iets anders is de consolidatie der staatsdelen in een groot en sterk Rijk. En in de bevestiging van Curaçao in een onverbrekelijk organisch geheel met het moederland zal zijn eeuwenlange staatkundige evolutie tot stilstaand moeten komen.

Anders zijn de problemen van Azië, anders die van Suriname, doch geheel gelijksoortig aan die van het moederland zijn de staatkundige problemen van Curaçao. Gelijksoortig, omdat de maatschappelijke omstandigheden hier wezenlijk gelijksoortig zijn. En zal dan ook het staatkundig probleem van Curaçao in gelijke zin als die der 7 provincies tot oplossing komen. Het staatkundig probleem van Curaçao van heden is datzelfde als die der 7 provinciën, die aanvankelijk los verbonden, in 1798 met de overige provinciën tot de een en ondeelbare Nederlandse staat zijn verenigd. Het kleine staatsdeel Curaçao –trouwens dit is voor iedere kleine gemeenschap uitgesloten – kan onmogelijk een zelfstandig leven leiden. Nu de grondwet de mogelijkheid geopend heeft tot de vorming van een eenheidsstaat, welke territoir in Europa, West-Indie en Oost-Indië zal liggen, nu is het ook de taak van iedere oprechte Nederlander te streven deze grondwettelijke suppositie tot werkelijkheid te brengen. Theoretisch is de verhouding zo, dat het Curaçaose grondgebied een déél vormt van Groot-Nederland, terwijl de bevolking dezelfde nationaliteit bezit; waaruit volgt, dat door de gelijkstelling van land en volk de grenzen van Nederland zich verlegd hebben tot aan de grenzen onzer eilanden". Hij pleit voor nauwere economische en culturele aansluiting aan het toenmalige moederland.

"Nu de ogen der wereld op de Nederlandse overzeese gebieden zijn gevestigd, nu de ongebreidelde machtsidee in het internationale leven der volkeren de verhouding vertroebelt, nu zullen wij metterdaad moeten bewijzen, dat wij er prijs op stellen in dit groot staatsverband voor vrede en cultuur te bezitten. Zowel de overheid als de bevolking van Curacao, zijn zich van hunne verplichting eendrachtig voor de goede zaak van Groot-Nederland samen te werken, bewust. Dat dit thans in dit staatsdeel op dergelijke wijze geschiedt, sluit een schone belofte in voor de toekomst van Curacao. De welvaart van het ogenblik berust op onberekenbare factoren. De economische bloei door de Petroleummaatschappijen op de hoofdeilanden Aruba en Curacao, maakt het mogelijk vele voorzieningen te treffen, vele reserves aan te leggen, maar de organische solidariteit met Nederland is de onuitputtelijke bron van welvaart en de onuitputtelijke culturele reserve." Dr. Da Costa Gomez voelt zich Groot-Nederlander, met liefde verzield voor zijn geboorteland en Nederland beiden, en bereid om voor het recht van Groot-Nederland en het recht van onze eilanden op te komen. In hetzelfde jaar 1938 pleit hij in een openbare vergadering van de Staten, ter gelegenheid van het ontwerp-landsverordening houdende nadere regeling van het kiesrecht en de wijze van verkiezing van de Staten, voor uitbreiding van het kiesrecht.

Indrukwekkend

In een indrukwekkende rede tracht hij aan te tonen, dat er van de allereerste tijd van de inwerkingtreding van het Regerings reglement van 1865 hier te lande een grote ontevredenheid geheerst heeft over de onthouding van het kiesrecht aan dit staatsdeel, dat de bevolking hier rijp geacht werd, dat recht te bezitten, dat noch de uitwendige noch de inwendige geschiedenis van het kiesrecht zich verzette tegen de toekenning van het kiesrecht in werkelijkheid aan ons volk in zijn brede lagen. Dr. Annemarie Kasteel kwalificeert dr. Da Costa Gomez op blz 51 van haar boek „De Staatkundige Ontwikkeling van de Nederlandse Antillen" als „de meest uitgesproken voorvechter van uitbreiding van de aan de Antillen gegeven politieke rechten." Dr. Da Costa Gomez verblijft van 21 maart 1943 tot 18 oktober 1944 als lid van de Buitengewone Raad van Advies bij de Nederlandse regering in Londen. Bij zijn vertrek van Londen pleit hij in de Staten voor een „grote diepe inwendige ontwikkelingspolitiek... van de breede massa's der bevolking." In 1946 houdt hij een reeks lezingen „Curacao in het Koninkrijk." Hij ziet het Koninkrijk der Nederlanden als een tweedelige staat, bestaande uit Nederland, Suriname en Curacao als eenheidsstaat aan de ene kant en Nederlands Oost-Indië aan de andere kant, van deze eenheidsstaat afhankelijk. Hij baseert zijn staatsconstructie op de politieke werkelijkheid, die volgens hem gezien moet worden als een gevolg van de feitelijke macht van Nederland over de overzeese gebieden. Als de oorzaken, die tot de bestendiging van deze machtsverhouding hadden geleid, beschouwt hij de doelstelling der koloniserende volken, de starre opvatting van het begrip souvereiniteit en het koloniaal defaitisme. Hij meent dat de in het Koninkrijk bestaande machtsverhoudingen zouden moeten uitgroeien tot rechtsverhoudingen.

Hij pleit voor een nieuw Koninkrijk waarin ons rijksdeel volwaardige eigen organen zou hebben en het volledige zelfbeschikkingsrecht van ons rijksdeel zou worden erkend, terwijl binnen ons rijksdeel de zes eilanden afzonderlijke autonome rechtsgemeenschappen zouden moeten vormen. Als gemeenschappelijke organen zouden moeten optreden een vertegenwoordiger van de Kroon, een verantwoordelijk bestuur, de algemene volksvertegenwoordiging en appellatoire instanties. Hij stelt voor om elk eiland de bevoegdheid te geven zelf te beslissen, welke bestuursvorm het zou wensen, en om de bewoners van elk eiland een hoofd van het bestuur en een volksvertegenwoordiging te laten kiezen. De bevoegdheden van de organen der afzonderlijke eilanden zouden alles moeten omvatten wat in de constitutie van het rijksdeel niet als gemeenschappelijke belangen zou zijn opgenomen." (Dr. Annemarie Kasteel, De Staatkundige Ontwikkeling van de Nederlandse Antillen, blz. 114-120)

Dr. Da Costa Gomez is in 1946 leider van de deputatie die Hare Majesteit Koningin Wilhelmina een petitie tot bespoediging van de Ronde Tafelconferentie aanbiedt. Van 2 april 1947 tot 3 december 1948 verblijft hij in Den Haag als vertegenwoordiger van de Nederlandse Antillen bij het Ministerie van Overzeese Rijksdelen. Hij is voorzitter van de Antilliaanse delegatie naar de Ronde Tafelconferentie in de jaren 1948 tot en met 1954. In 1948 scheidt hij zich af van de Katholieke Partij en richt de Nationale Volkspartij op waarvan hij voorzitter wordt. Van 10 mei 1949 tot 14 juli 1949 treedt hij op als voorzitter van het College van Algemeen Bestuur en van 19 april 1951 tot 8 december 1954 als voorzitter van de Regeringsraad. De activiteiten van Dr. Da Costa Gomez waren in de naoorlogse jaren geheel gericht op de opheffing van de koloniale status en de gelijkwaardigstelling van de Nederlandse Antillen aan Nederland. De historicus dr. Johan Hartog noemt dr. Da Costa Gomez naast Koning Willem I, Mgr. Niewindt en Mgr. Vuylsteke als één van de vier emancipatoren van ons land.

In 1956 verschijnt zijn „Naar Nieuw Arbeidsrecht," een bewerking van een in de Staten gehouden redevoering waarin nieuwe wegen voor de verwezenlijking van de sociale grondrechten en de sociale zekerheid hier te lande worden aangewezen. Wij laten dr. Da Costa Gomez aan het woord:

blz. 40: „Ik mag niet aannemen, dat wij er niet toe in staat zijn, de krachten op te brengen, nodig om de gemeenschap te beschermen – ongeacht de partij waartoe wij behoren – door weloverwogen maatregelen in het belang van de sociale rechtvaardigheid, ter verhoging van de productie en bestendiging van onze betrekkelijke welvaart. Indien wij rustig de bestaande wetgeving bestuderen, komen wij tot de conclusie, dat ons arbeidsrecht weliswaar gebrekkig is, maar dat het niettemin kostbare beginselen bevat, waarop voortgebouwd kan worden in het belang der sociale rechtvaardigheid, de arbeidsvrede, verhoging van de productie, met alle nodige waarborgen voor verdere investering noodzakelijk voor de verhoging en verruiming van onze betrekkelijke welvaart."

blz. 114: „De moeilijkheden die zich voordoen bij het zoeken naar een bevredigende regeling voor de verhouding werkgever-werknemer zijn zo talrijk, dat de regeling m.i. zeer soepel moet zijn, opdat zij snel aan de omstandigheden kan worden aangepast. Hierbij moet steeds voor ogen staan, dat dezelfde eenzijdigheid die de economie en de welvaart van de Antillen bepaaltm ook onze arbeidspolitiek bepaalt. Het sociale en het economische zijn onscheidbaar ook in dit opzicht. Daarenboven wordt bij eenzijdigheid het algemeen welzijn bij (en van) de gegeven economische welvaartsbronnen zeer veel groter, ja zo groot, dat reeds uit dien hoofde aanpassing van de arbeidspolitiek aan de door die situatie gestelde postulaten als gegeven is.

Minister McWilliam:

„Gomez voerde met ons een slijtageslag....

WILLEMSTAD. – Minister drs R.F. McWilliam was één van de jongeren uit de NVP die nauw contact hadden met doctoor Da Costa Gomez. Dat het niet altijd koek en ei was tussen deze jongeren en de leider van de NVP is, om het leeftijdsverschil alleen al, begrijpelijk. Maar hoezeer de jonge NVP-ers hun leermeester waardeerden blijkt uit dit relaas van drs McWilliam:

„Ik kan wel zeggen dat ik één van de laatste jongeren was die zich toen Gomez nog leefde bij de partij had aangesloten. Het was tijdens de roerige dagen waarin de partij verkeerde. Opmerkelijk was de grote incasseringskracht en het doorzettingsvermogen van Gomez. Hij voerde vaak met de jongeren een slijtageslag, hij wilde ons bewijzen dat je alleen met hard werken binnen de partij jezelf kon waar maken en de regels van het spel kon leren. Het was een harde scholing.....

Gomez was niet alleen jurist zoals velen hem willen zien. Ik weet nog dat hij en ik tot in de vroege ochtenduren bezig waren met een discussie over de sociale kanten en mogelijkheden van het Statuut van het Koninkrijk. Zijn kennis van de sociologie en ook zijn honger naar kennis van de nieuwe methoden in de sociologie waren opmerkelijk. Gomez was een erudiet, naast zijn vele bestuurs- en partijwerkzaamheden wist hij nog tijd te vinden om datgene waar hij voor leefde en wat hij dacht op papier te zetten. Zijn laatste werken o.a. „Sociale kanttekeningen bij het Statuut" en de „Positie van de Gouverneur" zijn nooit gepubliceerd. Het eerste doordat het tweede deel in mijn bezit was en niet zonder het eerste gedeelte dat in het bezit van Gomez was (na zijn dood niet meer te vinden) niet gepubliceerd kon worden. Het tweede werk de „Positie van de Gouverneur" werd door Mevr. da Costa Gomez afgestaan aan de jurist die samen met Gomez op dit stuk heeft gewerkt.

De dood van Gomez kwam voor mij als een slag bij heldere hemel. Weliswaar was hij ziek geweest, doch uiterlijk volledig hersteld begon hij weer aan zijn partijwerkzaamheden. Die ochtend van de 21e november belde hij mij rond negen uur nog op met de mededeling dat hij naar de tandarts ging en waarbij hij mij tevens herinnerde aan partijafspraken van diezelfde avond. Ongeveer drie kwartier later werd ik telefonisch op de hoogte gesteld van zijn dood.

Ik kon dit niet geloven, stapte in mijn wagen en reed meteen naar de Apollostraat waar ik mij van de werkelijkheid ging overtuigen. Het was een moeilijk te verteren verlies juist op het moment dat wij allen beseften hoe onmisbaar hij was......

Fondo di Autonomia fundá pa Doctoor M. F. da Costa Gomez kier honra su fundador kende su idealnan den e fondo tabata:

1. Mejora situación social y hygienica na Corsow, tanto cu ta posibel.
2. Promové documentación y publicidad di toer loque ta concerní Corsow.
3. Duna ayudo na hobennan kende nan no ta hanja tal oportunidad y nan mayornan no tin e moda pa juda e muchanan aki cu nan estudio.

E idealnan aki semper lo keda e meta di "Fondo di Autonomia".

Regentenan.

Partido Nacional di Pueblo Uni.

Honrando su Fundador

Dr. Moises Frumencio da Costa Gom

na bida Presidente di Partido Nacional y luchador pa pu

Directiva ta invita henter pueblo di Corsow pa asisti na e

solemne di desvelashon di su estatua, diadomingu 11 febru

pa (4.30 'or atardi)

